

การศึกษาความคิดเห็นของผู้สอนและบรรณารักษ์ต่อนโยบายวิชา
การวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ

ปริญญานิพนธ์

ของ

ดวงพร พงศ์พานิชย์

24 พ.ค. 2542

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์

ธันวาคม 2541

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควร
รับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์
และสารนิเทศศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ ส่องแสงจันทร์)

.....กรรมการ
(อาจารย์ณายวรรณ เจียมเจริญ)

คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ ส่องแสงจันทร์)

.....กรรมการ
(อาจารย์ณายวรรณ เจียมเจริญ)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(รองศาสตราจารย์พวา พันธุ์เมฆา)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อาจารย์บุญสม เล้าพนพิทยะ)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ของมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

วันที่...4...เดือน ~~มกราคม~~ ^{กันยายน} พ.ศ. 2541

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ได้รับทุนวิจัยของมหาวิทยาลัยรามคำแหง ซึ่งสำเร็จลงด้วยดีเพราะได้รับคำแนะนำ ช่วยเหลือ ตรวจสอบข้อบกพร่อง และอำนวยความสะดวกในการใช้ภาษาด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ ส่องแสงจันทร์ ประธานผู้ควบคุมปริญญานิพนธ์ ผู้ซึ่งเปี่ยมล้นไปด้วยจิต และวิญญาณของความเป็น "ครู" ในความรู้ลึกของผู้วิจัย และอาจารย์ผกายวรรณ เจียมเจริญกรรมการผู้ควบคุมปริญญานิพนธ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างยิ่ง มา ณ โอกาสนี้ และขอกราบขอบพระคุณอาจารย์บุญสม เล้าพนพิทยะ กรรมการสอบปริญญานิพนธ์ ที่ได้ให้ข้อเสนอแนะที่มีค่า ทำให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

กราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์กมลลา รุ่งอุทัย รองศาสตราจารย์พวา พันธุ์เมฆาคุณวิสัย สดงคุณท์ และคุณจุไรศรี ถานะชานนท์ ที่ได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ราธนา รัตนไพศาล คุณสุวรรณ อินทร์รักษา คุณพรสุข พงศ์วิศักดิ์ ที่ได้ให้กำลังใจและคำแนะนำที่มีค่า ขอขอบคุณ คุณเสนาะ ศรีไกร คุณวิสาขารามสมภพ คุณจารุวรรณ ตันวิจิตร และคุณสุภาพร เรืองปิยะเสรี ที่ให้ความช่วยเหลือในการพิมพ์ พิสูจน์อักษร โรเนียวแบบสอบถาม และเป็นกำลังใจให้เสมอมาตลอดการทำปริญญานิพนธ์

ขอขอบคุณ คุณไพรัตน์ พงศ์พานิชย์ ผู้เป็นกำลังใจ ช่วยเหลือกำลังใจทรัพย์ทำให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดีด้วยความสมบูรณ์

ดวงพร พงศ์พานิชย์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	3
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	4
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
การศึกษาวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ.....	10
การศึกษาวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการในต่างประเทศ.....	10
การศึกษาวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการในประเทศไทย.....	14
สรุปสาระสำคัญของรายวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ.....	23
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	26
งานวิจัยในต่างประเทศ.....	26
งานวิจัยในประเทศไทย.....	31
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	34
การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	34
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	40
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	44
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	45

4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
	การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	48
	สถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	48
	ระดับความสำคัญของเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์เลขหมู่และทำการ ตามความคิดเห็นของผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ ห้องสมุดโรงเรียน.....	52
	ลำดับความสำคัญของหัวข้อเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์เลขหมู่และ ทำการตามความคิดเห็นของผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน.....	66
	เปรียบเทียบระดับความสำคัญของเนื้อหาวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และ ทำการตามความคิดเห็นของผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และ บรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน.....	83
	ความคิดเห็นที่เกี่ยวพันกับการกำหนดเนื้อหาวิชา และความสัมพันธ์ระหว่าง ผู้สอนกับบรรณารักษ์.....	116
5	สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	133
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	133
	สมมุติฐานในการศึกษาค้นคว้า.....	133
	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	133
	สรุปผลการศึกษาค้นคว้า.....	136
	อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า.....	143
	ข้อเสนอแนะ.....	150

บรรณานุกรม.....	152
ภาคผนวก	158
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	200

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างผู้สอนในมหาวิทยาลัย.....	35
2	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย.....	36
3	จำนวนโรงเรียนและจำนวนกลุ่มตัวอย่างบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน.....	38
4	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน.....	40
5	จำนวนแบบสอบถามที่ส่ง ได้รับกลับคืนสมบูรณ์ที่ใช้ในการวิจัย.....	45
6	สถานภาพส่วนตัวของผู้สอน	48
7	สถานภาพส่วนตัวของบรรณารักษ์.....	50
8	ระดับความสำคัญของเนื้อหาวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ ด้านหลักเกณฑ์และกระบวนการการจัดทำรายการสืบค้น.....	53
9	ระดับความสำคัญของเนื้อหาวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ ด้านการจัดหมวดหมู่หนังสือ.....	55
10	ระดับความสำคัญของเนื้อหาวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ ด้านการเลือกรายการที่ใช้ในการเข้าถึงสารนิเทศ.....	57
11	ระดับความสำคัญของเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ ด้านการลงรายการพรรณาสังพิมพ์ประเภทต่างๆ.....	59
12	ระดับความสำคัญของเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ ด้านการกำหนดหัวเรื่อง.....	61
13	ระดับความสำคัญของเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ ด้านระบบห้องสมุดอัตโนมัติ.....	63
14	ระดับความสำคัญของเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ ด้านการใช้ประโยชน์ทางบรรณานุกรม.....	65

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างผู้สอนในมหาวิทยาลัย.....	35
2	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย.....	36
3	จำนวนโรงเรียนและจำนวนกลุ่มตัวอย่างบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน.....	38
4	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน.....	40
5	จำนวนแบบสอบถามที่ส่ง ได้รับกลับคืนสมบูรณ์ที่ใช้ในการวิจัย.....	45
6	สภาพภาพส่วนตัวของผู้สอน	48
7	สภาพภาพส่วนตัวของบรรณารักษ์.....	50
8	ระดับความสำคัญของเนื้อหาวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ ด้านหลักเกณฑ์และกระบวนการการจัดทำรายการสืบค้น.....	53
9	ระดับความสำคัญของเนื้อหาวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ ด้านการจัดหมวดหมู่หนังสือ.....	55
10	ระดับความสำคัญของเนื้อหาวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ ด้านการเลือกรายการที่ใช้ในการเข้าถึงสารนิเทศ.....	57
11	ระดับความสำคัญของเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ ด้านการลงรายการพรรณาสัตว์มีพิษประเภทต่างๆ.....	59
12	ระดับความสำคัญของเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ ด้านการกำหนดหัวเรื่อง.....	62
13	ระดับความสำคัญของเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ ด้านระบบห้องสมุดอัตโนมัติ.....	64
14	ระดับความสำคัญของเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ ด้านการใช้ประโยชน์ทางบรรณานุกรม.....	66

15	ลำดับความสำคัญของหัวข้อเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์เลขหมู่และ ทำรายการ.....	67
16	ลำดับความสำคัญของหัวข้อเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์เลขหมู่และ ทำรายการตามความคิดเห็นของผู้สอน.....	71
17	ลำดับความสำคัญของหัวข้อเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์เลขหมู่และ ทำรายการ ตามความคิดเห็นของบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย.....	75
18	ลำดับความสำคัญของหัวข้อเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์เลขหมู่และ ทำรายการ ตามความคิดเห็นของบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน.....	79
19	เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อระดับความสำคัญด้านหลักเกณฑ์และกระบวนการ จัดทำรายการสืบค้น.....	83
19	เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อระดับความสำคัญด้านการจัดหมวดหมู่หนังสือ ของผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน เป็นรายคู่.....	71
20	เปรียบเทียบระดับความสำคัญเรื่องกฎการลงรายการแบบ AACR 2 ของผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน เป็นรายคู่.....	86
21	เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อระดับความสำคัญเรื่องกฎการเรียงรายการภาษาไทย ของผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน เป็นรายคู่.....	87
22	เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อระดับความสำคัญด้านการจัดหมวดหมู่หนังสือ ของผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน.....	88
23	เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อระดับความสำคัญเรื่องการจัดหมวดหมู่หนังสือระบบ ทศนิยมดิวอี้ของผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุด โรงเรียนเป็นรายคู่.....	90

24	เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อระดับความสำคัญเรื่องการจัดหมวดหมู่หนังสือระบบ หอสมุดรัฐสภาอเมริกัน ของผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และ บรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนเป็นรายคู่.....	91
25	เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อระดับความสำคัญเรื่องเลขหนังสือ (Book number) ของผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน เป็นรายคู่.....	92
26	เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อระดับความสำคัญด้านการเลือกรายการที่ใช้ในการ เข้าถึงสารนิเทศ ของผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ ห้องสมุดโรงเรียน.....	93
27	เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อระดับความสำคัญเรื่องการเลือกรายการเพิ่มของ ผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน เป็นรายคู่.....	95
28	เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อระดับความสำคัญเรื่องการเลือกใช้ชื่อเรื่องแบบฉบับ ของผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน เป็นรายคู่.....	96
29	เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อระดับความสำคัญเรื่องการทำรายการโยงของผู้สอน บรรณารักษ์ ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน เป็นรายคู่.....	97
30	เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อระดับความสำคัญด้านการลงรายการพรรณาสังพิมพ์ ประเภทต่างๆ ของผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ ห้องสมุดโรงเรียน.....	98
31	เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อระดับความสำคัญเรื่องการลงรายการหนังสือของผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน เป็นรายคู่.....	100

32	เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อระดับความสำคัญเรื่องการลงรายการสิ่งพิมพ์รัฐบาล ของผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน เป็นรายคู่.....	101
33	เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อระดับความสำคัญเรื่องการลงรายการสิ่งพิมพ์ลักษณะ พิเศษต่างๆ ของผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ ห้องสมุดโรงเรียน เป็นรายคู่.....	102
34	เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อระดับความสำคัญด้านการกำหนดหัวเรื่องของผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน.....	103
35	เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อระดับความสำคัญเรื่องหลักเกณฑ์การกำหนดหัวเรื่อง ของผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน เป็นรายคู่.....	105
36	เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อระดับความสำคัญเรื่องการใช้คู่มือในการกำหนดหัวเรื่อง ของหอสมุดรัฐสภาอเมริกันของผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และ บรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน เป็นรายคู่.....	106
37	เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อระดับความสำคัญเรื่องการใช้คู่มือกำหนดหัวเรื่อง ภาษาไทยของผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุด โรงเรียน เป็นรายคู่.....	107
38	เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อระดับความสำคัญด้านระบบห้องสมุดอัตโนมัติ ของผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน.....	108
39	เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อระดับความสำคัญเรื่องความรู้เบื้องต้นทางคอมพิวเตอร์ กับงานห้องสมุด ของผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ ห้องสมุดโรงเรียน เป็นรายคู่.....	110
40	เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อระดับความสำคัญเรื่องระบบ MARC และการ ลงรายการในแบบบันทึกข้อมูล (Work sheet) ของผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุด มหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน เป็นรายคู่.....	111

41	เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อระดับความสำคัญเรื่องการดูแลรักษาข้อมูลทาง บรรณานุกรมในฐานะข้อมูลให้ปลอดภัย ของผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุด มหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนเป็นรายคู่.....	112
42	เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อระดับความสำคัญด้านการใช้ประโยชน์ทางบรรณานุกรม ของผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน..	113
43	เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อระดับความสำคัญเรื่องข้อมูลทางบรรณานุกรมในระบบ ออนไลน์ ของผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุด โรงเรียน เป็นรายคู่.....	115
44	การมีส่วนร่วมในการกำหนดเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์เลขหมู่และ ทำรายการของผู้สอน.....	116
45	แนวทางและบุคคลที่ผู้สอนใช้พิจารณาในการสอนวิชาที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์เลขหมู่ และทำรายการ.....	117
46	เนื้อหาวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการกับประเภทของห้องสมุด.....	119
47	การฝึกวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการเป็นพิเศษในห้องสมุด นอกเหนือการฝึกงาน ตามหลักสูตรวิชาบรรณารักษศาสตร์ หรือบรรณารักษศาสตร์และ สารนิเทศศาสตร์.....	121
48	ความถี่ในการติดต่อสื่อสารเพื่อ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้านการวิเคราะห์เลขหมู่ และทำรายการกับบรรณารักษ์.....	122
49	การมีส่วนร่วมในการกำหนดเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์เลขหมู่และ ทำรายการของบรรณารักษ์.....	123
50	การแก้ปัญหาที่เกิดจากการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการของบรรณารักษ์.....	124
51	การกำหนดเนื้อหาวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ กับประเภทของ ห้องสมุด.....	125

52	การฝึกวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการเป็นพิเศษในห้องสมุด นอกเหนือการฝึกงาน ตามหลักสูตรสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ หรือบรรณารักษศาสตร์และ สารนิเทศศาสตร์.....	128
53	ความถี่ในการติดต่อสื่อสารแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เกี่ยวกับการวิเคราะห์เลขหมู่ และทำรายการระหว่างบรรณารักษ์กับผู้สอน.....	130
54	ความพร้อมในการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ ของผู้สำเร็จการศึกษาใน ระดับปริญญาตรีสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ หรือบรรณารักษศาสตร์และ สารนิเทศศาสตร์.....	131

ภูมิหลัง

รายการสืบค้น หรือ Catalog ของห้องสมุดเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยให้ผู้ใช้ห้องสมุดสามารถเข้าถึงสารนิเทศที่มีอยู่ในห้องสมุดได้อย่างถูกต้อง สะดวก รวดเร็ว และตรงตามความต้องการ ซึ่งคุณภาพของรายการสืบค้นที่ผลิตออกมานั้น ล้วนมาจากบรรณารักษ์วิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการทั้งสิ้น และบรรณารักษ์ที่จะสามารถวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการได้นั้น จำเป็นที่จะต้องผ่านการศึกษาหรือฝึกอบรมเกี่ยวกับการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ มาจากสถาบันการศึกษาที่เปิดสอนในสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ หรือ สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ฉะนั้นจึงเห็นได้ว่ารายการสืบค้นของห้องสมุดเป็นผลผลิตที่มีส่วนต่าง ๆ สัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกันอยู่ 3 ส่วน คือ ผู้สอนรายวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ บรรณารักษ์วิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ และรายการสืบค้นของห้องสมุด ซึ่งส่งผลกระทบไปถึงการเข้าถึงสารนิเทศของผู้ใช้โดยตรง

โดยเหตุที่รายการสืบค้นมีความสำคัญต่อการเข้าถึงสารนิเทศดังกล่าว ในสถาบันการศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ หรือสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ จึงได้กำหนดให้มีรายวิชาที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการเป็นวิชาหลัก หรือวิชาแกน โดยจัดเนื้อหาให้ครอบคลุมทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ โดยคำนึงถึงประโยชน์ของผู้ใช้ห้องสมุดเป็นสำคัญ เนื้อหาวิชาได้มีการพัฒนาเรื่อยมาตามช่วงเวลาที่ผ่านมา การเรียนการสอนมุ่งสร้างความพร้อมให้กับผู้เรียนที่จะก้าวออกไปทำหน้าที่วิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ ตรงตามความต้องการของห้องสมุดในปัจจุบันที่ได้มีการพัฒนาไปตามความเจริญเติบโตของเทคโนโลยี และสารนิเทศ

การศึกษารายวิชาที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ ได้มีการปรับปรุงและพัฒนาเรื่อยมา ทั้งในด้านรายละเอียดของเนื้อหาวิชาและวิธีการสอน ทั้งนี้เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงและเจริญเติบโตของสารนิเทศห้องสมุด และเทคโนโลยีสารนิเทศ ในศตวรรษ

1967 ที่ผ่านมานั้น โรงเรียนบรรณารักษ์ในต่างประเทศมีเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์ เลขหมู่และทำรายการ ครอบคลุมในเรื่องของ วิธีการในการจัดข้อมูลที่ปรากฏอยู่ในสิ่งพิมพ์ทุกรูปแบบเพื่อการค้นคว้าในห้องสมุด โดยเน้นหนักในด้านการใช้คู่มือการจัดหมู่และทำบัตรรายการที่เป็นมาตรฐานสำหรับการจัดข้อมูล การทำบัตรรายการโดยใช้หลักเกณฑ์ของห้องสมุดรัฐสภาอเมริกัน และ AACR 1 (Anglo-American Cataloging Rules, 1967) โครงข่ายงานทางบรรณานุกรม การให้บริการข้อมูลทางบรรณานุกรม การศึกษาเปรียบเทียบระบบการจัดหมู่และหลักเกณฑ์การทำบัตรรายการ รวมไปถึงการจัดหน่วยงานเทคนิคในห้องสมุด และศูนย์สารนิเทศทุกประเภท แต่ในปัจจุบันเนื้อหาวิชาได้พัฒนาเปลี่ยนไป โรงเรียนบรรณารักษ์ในต่างประเทศหลายแห่ง ได้นำการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการด้วยระบบคอมพิวเตอร์เข้ามาบรรจุไว้ในรายวิชานี้ด้วย ทั้งที่เป็นการเรียนในภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ มีการเรียนการสอนในเรื่องของระบบห้องสมุดอัตโนมัติ การลงรายการด้วยระบบ MARC (Machine-Readable Cataloging) ระบบการลงรายการร่วมกัน (Shared Cataloging System) ซึ่งจะทำให้สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลทางบรรณานุกรม และใช้รายการร่วมกันได้ และมีการเปลี่ยนมาสอนหลักเกณฑ์การลงรายการแบบ AACR 2 (Anglo-American Cataloging Rules, second edition, 1978) เพื่อให้สอดคล้องกับการนำระบบคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้ มหาวิทยาลัยบางแห่ง เช่นที่ มหาวิทยาลัยแห่งรัฐแคลิฟอร์เนีย (University of California, Los Angeles) ยังได้เล็งเห็นความสำคัญของการฝึกปฏิบัติงานในวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ จึงได้เพิ่มเวลาในการฝึกปฏิบัติงานวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการในห้องปฏิบัติการ ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์นอกเหนือจากการฝึกในชั้นเรียนด้วย (Sellberg, 1988 : 35)

สถาบันการศึกษาที่เปิดสอนในหลักสูตรสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ หรือ สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์นั้น มีหน้าที่ต้องผลิตบรรณารักษ์วิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการให้กับห้องสมุด แต่ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมาห้องสมุดในต่างประเทศพบว่า มีความขาดแคลนบุคลากรเหล่านี้น่ามากขึ้น และก่อให้เกิดปัญหากับห้องสมุดในหลายๆแห่ง เช่นที่ห้องสมุดมหาวิทยาลัยนอร์ทเวสต์เทอร์น (Northwestern University Library) หัวหน้าบรรณารักษ์แผนกวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ กล่าวว่า "ผู้ที่มาสมัครงานในตำแหน่งบรรณารักษ์วิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการที่ว่างอยู่นั้นมีจำนวนลดลงทั้งปริมาณและคุณภาพ ทางแผนกต้องประกาศรับสมัครถึง 4 ครั้ง แต่ผู้ที่มาสมัครก็ยังมีคุณภาพไม่เป็นที่พอใจ ไม่ตรงตาม

ความต้องการ และหนังสือรับรองจากสถาบันการศึกษาที่ "ไม่มีความชัดเจน" (Hill. 1985 : 728) นั่นคือ มีความขาดแคลนบุคลากรเหล่านี้เพิ่มมากขึ้นทั้งทางด้านปริมาณและคุณภาพ (Macleod and Callahan. 1995 : 153) ดังนั้นตั้งแต่ปี ค.ศ.1990 เป็นต้นมาผู้สอนวิชาที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการได้ใช้ความพยายามที่จะร่วมมือกัน ในการกำหนดเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการเพื่อให้สามารถก้าวทันต่อความเจริญเติบโตอย่างไม่หยุดยั้งของเทคโนโลยีสารสนเทศ และเพื่อเป็นการพัฒนาคุณภาพของบัณฑิตให้ตรงกับความต้องการของห้องสมุด ซึ่งเป็นตลาดงานโดยตรง และให้ตรงกับความต้องการของผู้เรียนด้วย (Macleod and Callahan. 1995 : 153)

สำหรับในประเทศไทยนั้นถึงแม้จะยังไม่เคยมีรายงานการวิจัย หรือการศึกษาค้นคว้าถึงปัญหาในเรื่องดังกล่าวนี้ แต่ผู้วิจัยเห็นว่าเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ ทั้งนี้เพื่อที่จะได้ทราบถึงแนวโน้มความต้องการ และความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ คือผู้สอนวิชาที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ และบรรณารักษ์วิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ ที่มีต่อเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการที่เปิดสอนอยู่ในหลักสูตรสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ หรือสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย ทั้งนี้เพื่อที่จะได้นำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงเนื้อหาวิชาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ที่เกี่ยวข้องได้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้สอนวิชาที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัย ที่มีต่อเนื้อหาวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของบรรณารักษ์วิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการในห้องสมุดมหาวิทยาลัยและบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนที่มีต่อเนื้อหาวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ
3. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้สอนวิชาที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการในมหาวิทยาลัย บรรณารักษ์ในห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนที่มีต่อเนื้อหาวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลของการศึกษาค้นคว้าจะเป็นข้อมูลสำหรับภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ หรือ บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ใช้เป็นแนวทางสำหรับพิจารณาปรับปรุงเนื้อหาและการสอนรายวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ เพื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพ และความต้องการของห้องสมุด และเป็นการเพิ่มพูนคุณภาพของบัณฑิตที่จะออกไปเป็นบรรณารักษ์ วิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ อีกทั้งสามารถใช้ข้อมูลบางส่วนเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง ผู้สอนวิชาที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ กับบรรณารักษ์วิเคราะห์เลขหมู่และทำ รายการ

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย

1.1 ผู้สอนในรายวิชาที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ ระดับ

ปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยของรัฐ จำนวน 34 คน

1.2 บรรณารักษ์วิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการในห้องสมุดมหาวิทยาลัยของรัฐ

จำนวน 101 คน

1.3 บรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวง

ศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานครจำนวน 115 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้แบ่งออกเป็น 3 กลุ่มคือ

2.1 ผู้สอนในรายวิชาที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ ในมหาวิทยาลัยของรัฐที่เปิดสอนหลักสูตรสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ หรือบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ในระดับปริญญาตรี ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง จากผู้สอนในรายวิชาที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการที่มีประสบการณ์การสอนมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี โดยไม่รวมผู้สอน ที่สอนการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการโสตทัศนวัสดุ ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 27 คน

2.2 บรรณารักษ์วิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการในห้องสมุดมหาวิทยาลัยของรัฐ ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบเจาะจง เฉพาะหัวหน้าบรรณารักษ์วิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ

ภาษาไทย 1 คนและหัวหน้าบรรณารักษ์วิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการภาษาอังกฤษ 1 คน รวม
 แห่งละ 2 คน สำหรับบางห้องสมุดที่มีบรรณารักษ์วิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการเพียงคนเดียว
 จะสุมเฉพาะบรรณารักษ์ผู้นั้น ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 43 คน

2.3 บรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวง
 ศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random
 sampling) โดยสุ่มโรงเรียนในเขตต่างๆ 38 เขต จำนวนร้อยละ 50 ของแต่ละเขต ได้
 โรงเรียนทั้งสิ้น 69 โรงเรียน แต่ละโรงเรียนทำการสุ่มแบบเจาะจงเฉพาะบรรณารักษ์ที่ปฏิบัติ
 งานในหน้าที่วิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ 1 คนในกรณีที่มีบรรณารักษ์เพียงคนเดียวจะสุ่มแบบ
 เจาะจงเฉพาะบุคคลคนนั้น ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 69 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพของผู้ตอบแบ่งเป็น

3.1.1 ผู้สอนวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการในมหาวิทยาลัย

3.1.2 บรรณารักษ์วิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ ในห้องสมุดมหาวิทยาลัย

3.1.3 บรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นที่มีต่อเนื้อหาวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และ
 ทำรายการ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. วิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ หมายถึงรายวิชาในหลักสูตรสาขาวิชา
 บรรณารักษศาสตร์ หรือสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับ
 ประวัติและความสำคัญของการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ ประเภทของรายการ การทำ
 บัตรรายการ โครงร่างและรูปแบบรายการทางบรรณานุกรม การเลือกรายการหลักและรายการ
 เพิ่ม (Access points) การลงรายการบุคคล การลงรายการองค์กร การวิเคราะห์และจัด
 หมวดหมู่หนังสือระบบต่างๆ การกำหนดหัวเรื่อง การจัดเรียงรายการ การกำหนดเลขประจำ
 หนังสือ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนในการปฏิบัติงานเป็นต้น โดยอาจจะมีเนื้อหาเกี่ยวกับ
 การวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการรวมอยู่ในรายวิชาเดียวกันหรือแยกกัน และอาจจะมีชื่อราย
 วิชาที่ใช้เรียกแตกต่างกัน ทั้งนี้ยกเว้นการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการโสตทัศนวัสดุ

2. ความคิดเห็นต่อเนื้อหาวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ หมายถึง การจัดระดับความสำคัญให้กับหัวข้อของเนื้อหาวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ ของผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน รวมทั้งการแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนวิชาที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ กับบรรณารักษ์วิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ

3. ผู้สอน หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่สอนรายวิชาที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ ให้แก่ นิสิตนักศึกษา สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ หรือสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ระดับปริญญาตรีที่ปฏิบัติงานในปีการศึกษา 2540 ในมหาวิทยาลัยของรัฐ ที่เปิดสอนในหลักสูตรสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ หรือสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ในระดับปริญญาตรีซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 11 แห่ง คือ

- 3.1 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- 3.2 มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- 3.3 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- 3.4 มหาวิทยาลัยทักษิณ
- 3.5 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- 3.6 มหาวิทยาลัยบูรพา
- 3.7 มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- 3.8 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- 3.9 มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์
- 3.10 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
- 3.11 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

4. บรรณารักษ์ หมายถึง ผู้ที่ปฏิบัติงานในหน้าที่วิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มคือ

4.1 บรรณารักษ์ที่ปฏิบัติงานในฐานะหัวหน้างานวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ หนังสือภาษาไทย และหัวหน้างานวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการหนังสือภาษาต่างประเทศที่ปฏิบัติงานในปี พ.ศ. 2540 ในห้องสมุดกลาง หรือหน่วยงานที่มีชื่อเรียกเป็นอย่างอื่นแต่ทำหน้าที่เป็นห้องสมุดกลางของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย จำนวน 22 แห่ง ได้แก่

- 4.1.1 สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- 4.1.2 สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- 4.1.3 สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- 4.1.4 สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยมหิดล
- 4.1.5 สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- 4.1.6 สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- 4.1.7 สำนักบรรณสารสนเทศ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- 4.1.8 สำนักหอสมุดกลาง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหาร
ลาดกระบัง
- 4.1.9 สำนักหอสมุดกลาง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
- 4.1.10 สำนักหอสมุดและบรรณสารสนเทศ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
ธนบุรี
- 4.1.11 สำนักบรรณสารสนเทศ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
- 4.1.12 สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศิลปากร
- 4.1.13 สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- 4.1.14 กองห้องสมุด มหาวิทยาลัยแม่โจ้
- 4.1.15 สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนเรศวร
- 4.1.16 หอสมุดมหาวิทยาลัยทักษิณ
- 4.1.17 สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- 4.1.18 สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา
- 4.1.19 สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- 4.1.20 หอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
- 4.1.21 สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- 4.1.22 สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

4.2 บรรณารักษ์ที่ปฏิบัติงานในหน้าที่วิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการในห้องสมุด

โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการในเขตกรุงเทพมหานคร

ในปีการศึกษา 2540 ในกรณีที่โรงเรียนแห่งนั้นมีบรรณารักษ์เพียงคนเดียว จะหมายถึงบรรณารักษ์คนนั้นๆ

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

ผู้สอนวิชาที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ บรรณารักษ์ในห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน มีความคิดเห็นต่อเนื้อหาวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการแตกต่างกัน

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะนำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. การศึกษาวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ
 - 1.1 การศึกษาวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการในต่างประเทศ
 - 1.2 การศึกษาวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการในประเทศไทย
 - 1.3 สรุปสาระสำคัญของรายวิชา การวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ
2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ

บรรณารักษศาสตร์ เป็นวิชาที่ว่าด้วยวิธีการในการเสนอบริการให้แก่ชุมชน เพื่อสนองความต้องการในการอ่าน การศึกษา การประกอบอาชีพ และการนันทนาการ ในการเสนอบริการดังกล่าว บรรณารักษ์จะเป็นผู้ที่รวบรวมวัสดุที่ตรงกับความต้องการดังกล่าวมาให้และจัดการกับวัสดุที่หามา นั้น เพื่อให้ผู้อ่านได้รับสิ่งที่ต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด (Langridge. 1978 : 104) ซึ่งการที่จะให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์นี้บรรณารักษ์จะต้องเรียนรู้เทคนิค 2 ประการ คือ เทคนิคในการให้บริการ และเทคนิคในการจัดการวัสดุที่จัดหาเข้ามา เพื่อนำไปสู่การให้บริการ

โดยนัยดังกล่าว การจัดการการศึกษาวิชาบรรณารักษศาสตร์ ไม่ว่าจะระดับใดก็ตาม ต้องมีการกำหนดรายวิชาในหลักสูตร จัดให้มีเนื้อหาวิชาครอบคลุมความรู้อันเป็นพื้นฐานในการปฏิบัติงาน ซึ่งมีทั้งที่เป็นวิชาแกน และวิชาพื้นฐาน วิชาดังกล่าวประกอบด้วยวิชาที่เกี่ยวกับการบริหารงานห้องสมุด (Library administration) การจัดหาหนังสือและวัสดุ (Acquisition of book and Library's materials) การบริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า (Reference services) และการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ (Classification and Cataloging) (Marco. 1978 : 279)

สำหรับวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ เป็นวิชาที่ได้รับการกล่าวถึงกันมากที่สุด เพราะเป็นวิชาที่สามารถนำความรู้ที่ได้รับจากชั้นเรียนไปใช้ในการปฏิบัติงานได้มากที่สุด (ทัศนีย์ ทองศิริ. 2521 : 141-148)

การศึกษาวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการในต่างประเทศ

วิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ เป็นวิชาสำคัญในหลักสูตรการศึกษาวิชาบรรณารักษศาสตร์เสมอมา และเคยเป็นวิชาหลักในโรงเรียนบรรณารักษ์ของ เมลวิลล์ ดิวอี้ (Melvil Dewey) ซึ่งก่อตั้งเมื่อปี ค.ศ.1887 ที่วิทยาลัยโคลัมเบีย ในนครนิวยอร์ก ซึ่งจำแนกรายวิชาออกเป็น การเตรียมการ (Preparatory) การบรรยาย (Lecture) และการฝึกปฏิบัติ (Apprenticeship)

10 ปีต่อมา การศึกษาวิชาบรรณารักษศาสตร์มีการพัฒนาการเรียนการสอนมากขึ้น เมื่อโรงเรียนบรรณารักษ์แห่งสถาบัน อาร์เมอร์ (Armour Institute) ได้ย้ายไปยังมหาวิทยาลัยแห่งรัฐอิลลินอยส์ (University of Illinois) และทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมากต่อการสอนวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการเบื้องต้น แต่ก็ยังเน้นหนักไปที่หลักเกณฑ์การลงรายการของโรงเรียนบรรณารักษ์ของดิวอี้ หลักเกณฑ์การลงรายการแบบพจนานุกรมของคัตเตอร์ (Cutter Rules for a Dictionary Catalog) และรายการหัวเรื่องของสมาคมห้องสมุดอเมริกัน (American Library Association's of Subject Headings)

ต้นปี ค.ศ. 1920 ชาลส์ วิลเลียมสัน (Charles Williamson) ได้ศึกษาถึงวิธีการสอนวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการของโรงเรียนบรรณารักษ์ในสหรัฐอเมริกา พบว่าหลักสูตรได้มีการเปลี่ยนแปลงไปบ้างโดยมีการเพิ่มวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการขั้นสูงขึ้นมา โดยมีการนำหลักเกณฑ์การลงรายการ (Cataloging Codes) และหลักการวิเคราะห์เลขหมู่ที่มีความแตกต่างกันมาเปรียบเทียบกัน

ปี ค.ศ.1926 โรงเรียนบรรณารักษะระดับบัณฑิตศึกษาแห่งรัฐชิคาโก (Graduate Library School of Chicago) ได้จัดตั้งโรงเรียนวิชาขึ้นที่เน้นการวิจัยและการศึกษาวิชาบรรณารักษศาสตร์ระดับสูง (A Professional School Devotes to Research and Study at the Higher Levels of Library Science) ขึ้น ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับวิชาการลงรายการนั้น มีการเสนอแนะทางทฤษฎีเพิ่มมากขึ้น และมีการยอมรับไปใช้กันมากที่สุดถึง

10 รายวิชา เอเคอร์ส (Sellberg. 1988 : 31, citing. Akers. 1933 : 113) แห่งมหาวิทยาลัยนอร์ท แคโรไลนา (University of North Carolina) ได้กล่าวถึง หลักสูตรชั้นสูงชุดใหม่ของโรงเรียนบรรณารักษ์แห่งนี้เอาไว้ว่า เท่าที่หลักสูตรวิชาการวิเคราะห์ เลขหมู่และทำรายการทำได้ก็คือ

1. ให้อรรถกถาวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ
2. สร้างความคุ้นเคยในการใช้คู่มือที่ช่วยในการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ สำหรับบรรณารักษ์
3. แสดงการลงรายการสืบค้น ที่ได้ผลดีที่สุดเท่าที่สามารถจะเป็นไปได้
4. เพื่อชี้ให้เห็นถึงข้อเท็จจริงที่ว่า หลักเกณฑ์การลงรายการที่มีอยู่ในปัจจุบันนั้น ยังไม่มีหลักเกณฑ์ใดที่ใช้ได้ผลสมบูรณ์ที่สุด ซึ่งเป็นการท้าทายต่อบรรณารักษ์รุ่นใหม่ ในการที่หาวิธีการลงรายการที่สมบูรณ์มากขึ้น เพื่อให้ผู้ใช้เข้าไปถึงสารสนเทศที่ต้องการมากกว่าที่เป็นอยู่
5. เน้นปัญหาของการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ

ในปลายปี ค.ศ. 1960 สภาพความเป็นอัตโนมัติ (Automation) เริ่มมีผลกระทบต่อ ห้องสมุดและแวดวงวิชาการด้านบรรณารักษศาสตร์ รายวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ ได้รับการวิพากษ์วิจารณ์เป็นอย่างมากว่า ไม่มีความสามารถที่จะผลิตบรรณารักษ์วิเคราะห์เลขหมู่ และทำรายการสนองต่อความต้องการของห้องสมุดได้ ซึ่งโรงเรียนบรรณารักษ์จำนวนหนึ่งได้ลด ความสำคัญของรายวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการลง บางแห่งได้ยกเลิกการสอนราย วิชานี้ออกจากหลักสูตร และบางแห่งก็สอดแทรกเป็นหัวข้อในรายวิชาต่างๆ เช่นงานเทคนิค ห้องสมุด (Technical Services in Libraries) การค้นคืนสารสนเทศ (Information Retrieval) การทำดรรชนี (Indexing) การจัดระเบียบความรู้ (Organization of Knowledge) การบริหารสารสนเทศ (Organization of Information) ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ นโยบาย และวัตถุประสงค์ ในการจัดหลักสูตรของโรงเรียนบรรณารักษศาสตร์แต่ละแห่ง (Langridge. 1978 : 107)

เมื่อลักษณะการทำงานในห้องสมุดได้เปลี่ยนแปลงไป การศึกษาวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่ และทำรายการก็ได้มีการเปลี่ยนแปลงตามไปด้วยเช่นกัน แต่โรงเรียนบรรณารักษ์ก็ยังคงถูกวิพากษ์ วิจารณ์ว่า ไม่มีการเตรียมความพร้อมให้กับผู้จบการศึกษาไปทำหน้าที่ในตำแหน่งบรรณารักษ์ วิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการในด้านการสร้าง การบริหาร และการวิเคราะห์เลขหมู่และ

ทำรายการ ในห้องสมุดระบบอัตโนมัติได้ (Sellberg. 1988 : 30-41) นอกจากนั้นยังเกิดภาวะการขาดแคลนบรรณารักษ์ในสาขาวิชาอีกด้วย ซึ่งสิ่งนี้เป็นสิ่งที่ท้าทายให้กับภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ และผู้สอนวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการเป็นอย่างมาก ซึ่งเป็นผลให้มีการเปลี่ยนแปลงวิธีการสอน โดยได้เริ่มทดลองใช้วิธีการวิเคราะห์ปัญหาการเรียนรู้วิชาการลงรายการเป็นครั้งแรกที่ วิทยาลัยซิมมอนส์ (Simmons College) และได้แสดงให้เห็นถึงความต้องการ เพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ดังนี้คือ

1. ผู้สอนวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ มีปัญหาในการหาตัวอย่างวัสดุสารนิเทศมาใช้ในการศึกษา
2. ผู้เรียนที่เริ่มเรียนวิชานี้มีความยุ่งยากในการวิเคราะห์ เพราะไม่มีทักษะในการวิเคราะห์เลขหมู่ และทักษะในการทำรายการ

ในด้านขอบเขตเนื้อหาวิชานั้น มีการพัฒนาที่สำคัญ 2 ประการคือ ประการแรกโรงเรียนบรรณารักษศาสตร์ตระหนักถึงความรับผิดชอบที่จะรวมเอาเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการวัสดุไม่ตีพิมพ์ (Nonbook material) เข้าไว้ในการสอนด้วย อีกบางส่วนคือการนำเอาปัญหาของการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ อาทิเช่น คือ การเก็บรักษา, การค้นคืน, การดูแล, ลิขสิทธิ์ และคู่มือการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ มาพิจารณาควบคู่ไปกับปัญหาอื่น ๆ ด้วย ประการที่สอง โรงเรียนบรรณารักษศาสตร์ ได้เตรียมการรับมือกับระบบห้องสมุดอัตโนมัติที่แพร่หลายอยู่ในขณะนั้น โดยที่จำเป็นต้องศึกษาถึงหลักเกณฑ์การลงรายการ (Cataloging codes) การใช้ประโยชน์ทางบรรณานุกรมระบบออนไลน์ จำเป็นต้องมีทักษะในการสืบค้น และมีความรู้เกี่ยวกับรายละเอียดของรูปแบบการลงรายการระบบ MARC ซึ่งผู้สอนวิชาการลงรายการมีความรู้สึกว่ ความเป็นระบบห้องสมุดอัตโนมัติ ทำให้ตระหนักถึงการที่จะนำวิธีการลงรายการในระบบห้องสมุดอัตโนมัติ เข้ามาเป็นหลักในการสอนวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการด้วย (Sellberg. 1988 : 34)

ปัจจุบัน วิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ ยังคงเป็นส่วนสำคัญของหลักสูตรโรงเรียนบรรณารักษศาสตร์ได้นำเอาวิธีการหลากหลายมาใช้ในการสอนวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการนอกเหนือจาก การบรรยาย, การอภิปราย โดยการนำคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมาใช้ ขอบเขตเนื้อหาวิชาก็มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ และผู้สอนมีความเห็นพ้องต้องกันว่าวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการนี้เป็นสิ่งที่ท้าทายในการเรียนการสอนมาก

ในหลาย ๆ ด้าน คือ

1. ความมีอคติต่อวิชาการลงรายการของผู้เรียน ผู้สอนพบว่าในการเรียนวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการนั้น มีนักศึกษาเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่ต้องการจะออกไปเป็นบรรณารักษ์วิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ เพราะนักศึกษาไม่ได้รับความชัดเจนในจุดประสงค์ของการเรียนวิชานี้ว่าสามารถนำไปเป็นประโยชน์ ได้เพียงใด

2. ด้านความเหมาะสมของระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ ในหลักสูตรกล่าวคือ ระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ และการใช้ประโยชน์จากสารนิเทศยังมีน้อยเกินไป ไม่สามารถสร้างบรรณารักษ์วิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการที่มีความชำนาญได้

3. ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ในมหาวิทยาลัยมีศักยภาพไม่เพียงพอ ในการที่จะเปิดสอนวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการขั้นสูง ถึงแม้ว่าจะได้รับการร้องขอจากนักศึกษาก็ตาม

4. ด้านการฝึกลงรายการพรรณาสัตว์ประหลาดต่าง ๆ ซึ่งการเรียนวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ 15 สัปดาห์นั้น จะใช้เวลาเพียง 4 สัปดาห์สำหรับการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจถึงวิธีการลงรายการพรรณาสัตว์ประหลาดทุกชนิด เช่น หนังสือ วารสาร และสื่อหลากหลายรูปแบบ ตามหลักเกณฑ์การลงรายการแบบ AACR 2 ซึ่งไม่มากพอที่จะให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติลงรายการกับสารนิเทศในทุกรูปแบบ ตามที่หลักเกณฑ์ AACR 2 ได้ให้รายละเอียดไว้ ครบทุกประเภท

5. สิ่งท้าทายในด้าน การวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ ด้านเนื้อหา (Subject Cataloging and Classification) โดยที่หลักการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ ด้านเนื้อหานั้นจะต้องอยู่ภายในระยะเวลาเรียน 15 สัปดาห์ ทำให้ผู้เรียนมีความรู้ลึกว่าการที่จะตัดสินใจเลือกหัวเรื่องได้เหมาะสมก็ต่อเมื่อได้รับรายละเอียดทางบรรณานุกรมครบถ้วน จึงจะมีความเชื่อมั่นว่า มีความเข้าใจขั้นตอนการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการได้ สิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งคือ ความเข้าใจในเรื่องทางเลือก (Choice) ซึ่งมีข้อขัดแย้งกันมากมาย เพราะในปัจจุบันนี้ความเชื่อว่ายัง ไม่มีเครื่องมือชนิดใดที่บรรณารักษ์สามารถทำให้ผู้ใช้ห้องสมุดทุกคน เข้าถึงสารนิเทศที่ต้องการได้ทุกอย่างที่มีอยู่ในห้องสมุด

6. สิ่งท้าทายด้านความเป็นห้องสมุดอัตโนมัติ เพราะปัจจุบันในการเรียนการสอนก็ยัง

มีความยากลำบากต่อการที่จะนำคอมพิวเตอร์เข้ามาสาธิตในการสอน การลงรายการในระบบออนไลน์ได้ (Kovacs. 1989 : 375)

จากสิ่งท้าทายหลายประการเหล่านี้ ทำให้ผู้สอนพยายามคิดหาวิธีการ และแนวทางรวมถึงการกำหนดขอบเขตเนื้อหาวิชาที่เหมาะสม เพื่อเตรียมความพร้อมให้กับผู้เรียนในการที่จะออกไปเป็นบรรณารักษ์วิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ ที่มีคุณภาพตรงตามความต้องการของห้องสมุดในปัจจุบัน หลังจากจบการศึกษา

ในปัจจุบันขอบเขตเนื้อหาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการในต่างประเทศนั้นมีเนื้อหาครอบคลุมในหัวข้อต่อไปนี้คือ หลักเกณฑ์การลงรายการและการพิจารณาเลือกใช้ (Cataloging rules and procedures) การลงรายการพรรณนา (Description) การวิเคราะห์เลขหมู่ (Classification) การลงรายการหลัก (Access points) การทำรายการหลักฐาน (Authority files) ระบบอัตโนมัติ (Automation) การใช้ประโยชน์ทางบรรณานุกรม (Bibliographic Utilities) และการบริหารงาน (Administration of the department) (Macleod and Callahan. 1995 : 153)

จะเห็นได้ว่าการศึกษาวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการในต่างประเทศนั้น ได้มีการพัฒนาเนื้อหาวิชาให้ทันสมัย มีการปรับปรุงอยู่ตลอดเวลาตามสภาพการเปลี่ยนแปลง และความเจริญเติบโตของห้องสมุด รวมทั้งความเจริญเติบโตของเทคโนโลยีสารสนเทศ เนื้อหาที่เพิ่มเติมขึ้นนั้นส่วนใหญ่เป็นรายละเอียดที่ต้องไปเกี่ยวข้องกับระบบห้องสมุดอัตโนมัติ คือ การลงรายการในแบบบันทึกข้อมูล (Worksheet) ในระบบ MARC และระบบอื่นๆ การแก้ไขและปรับปรุงข้อมูลในฐานข้อมูลให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา การสืบค้นสารนิเทศทั้งในระบบที่ทำด้วยมือ ระบบออนไลน์ และระบบออฟไลน์ การดูแลรักษาข้อมูลทางบรรณานุกรมในฐานข้อมูล เหล่านี้เป็นต้น

การศึกษาวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการในประเทศไทย

สำหรับในประเทศไทยนั้นการศึกษาวิชามรรณารักษศาสตร์ เริ่มขึ้นครั้งแรกที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในปี พ.ศ. 2497 ซึ่งมี ดร.ฟรานซิส แลนเดอร์ สเปน ผู้เชี่ยวชาญจากสหรัฐอเมริกา เป็นผู้วางแนวทางการสอนและจัดหลักสูตร วิชาที่กำหนดให้เรียนนั้นเป็นวิชาหลัก 6 วิชา คือ ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการบริการห้องสมุด การวิเคราะห์เลขหมู่และการทำรายการ บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า การเลือกหนังสือการวิเคราะห์เลขหมู่และการทำรายการหนังสือชั้นสูง

การบริหารงานห้องสมุด (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2520 : 12)

การจัดหลักสูตรสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ในระดับปริญญา ในระยะแรกนั้น ได้รับอิทธิพลจากประเทศสหรัฐอเมริกา มากกว่าประเทศอื่น โดยยึดถือแนวหลักสูตรของแผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์ ในมหาวิทยาลัยในสหรัฐอเมริกา และเพิ่มเติมวิชาที่เห็นว่าจำเป็นสำหรับผู้ซึ่งทำงานห้องสมุดในประเทศไทย (อุมาวดี โกศล และสุนทร แก้วลาย. 2534 : 26)

ปัจจุบันหลักสูตรสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ หรือสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัยของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย มี 11 แห่ง คือ

1. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. มหาวิทยาลัยขอนแก่น
3. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
4. มหาวิทยาลัยทักษิณ
5. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
6. มหาวิทยาลัยบูรพา
7. มหาวิทยาลัยรามคำแหง
8. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
9. มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์
10. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
11. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

นอกจากนั้น ในสถาบันราชภัฏ กระทรวงศึกษาธิการ หลายแห่งก็ได้เปิดสอนหลักสูตรสาขานี้เช่นกัน

หลักสูตรสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ หรือบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ได้จัดให้มีการสอนวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ เป็นวิชาบังคับ ในทุก ๆ สถาบันที่เปิดสอน โดยมีชื่อเรียกที่แตกต่างกัน แต่เนื้อหาสาระหลักจะเหมือนกัน ซึ่งสรุปได้เป็น 3 กลุ่มวิชา คือ

วิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ เป็นวิชาบังคับ เปิดสอนในสถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งที่มีสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ หรือบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ สำหรับการวิเคราะห์เลขภูมุนั้น เน้นเนื้อหาอยู่ที่ระบบทศนิยมดิวอี้ โดยใช้ชื่อเรียกต่าง ๆ กัน คือ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	ใช้ชื่อว่า	การทำบัตรรายการและจัดหมู่หนังสือ
มหาวิทยาลัยศิลปากร	ใช้ชื่อว่า	การวิเคราะห์เลขหมู่
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	ใช้ชื่อว่า	การวิเคราะห์เลขหมู่และบัตรรายการ
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช	ใช้ชื่อว่า	การวิเคราะห์สารนิเทศ

สำหรับมหาวิทยาลัยที่แยกวิชานี้ออกเป็น 3 วิชาคือ

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	ใช้ชื่อว่า	วิชาการจัดหมวดหมู่หนังสือ วิชาการทำบัตรรายการ หนังสือภาษาไทย และวิชาการ ทำบัตรรายการหนังสือภาษาอังกฤษ
มหาวิทยาลัยรามคำแหง	ใช้ชื่อว่า	วิชาการวิเคราะห์หมวดหมู่ ทรัพยากร การทำบัตรรายการ หนังสือภาษาไทย และวิชาการ ทำบัตรรายการหนังสือภาษาอังกฤษ

วิชาการจัดหมู่หนังสือระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน จัดเป็นวิชาเลือกบังคับเกือบทุกสถาบัน และใช้ชื่อวิชาตามนี้ ยกเว้นมหาวิทยาลัยขอนแก่น จะเรียกชื่อวิชานี้ว่า การวิเคราะห์เลขหมู่หนังสือ สำหรับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชจะรวมอยู่ในชุดวิชาการวิเคราะห์สารนิเทศ

วิชาการทำบัตรรายการวัสดุไม่ตีพิมพ์ จัดเป็นวิชาเลือก โดยเปิดสอนเกือบทุกแห่ง ใช้ชื่อใกล้เคียงกัน เช่นมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ใช้ชื่อวิชาว่า การทำบัตรรายการโสตทัศนวัสดุ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ใช้ชื่อวิชาว่า การจัดหมู่และทำบัตรรายการวัสดุพิเศษ สำหรับมหาวิทยาลัยทักษิณจะรวมอยู่ในวิชาการจัดหมู่และทำบัตรรายการ 2 ส่วนมหาวิทยาลัยขอนแก่นจะอยู่ในวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำบัตรรายการชั้นสูง และมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชมีเนื้อหาการทำบัตรรายการสื่อโสตทัศนอยู่ในชุดวิชา การวิเคราะห์สารนิเทศ

คำอธิบายรายวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการของแต่ละสถาบัน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิชา 118 320 การทำบัตรรายการและจัดหมู่หนังสือ 1 (Cataloging and Classification I) ศึกษาเกี่ยวกับ ทฤษฎีการทำบัตรรายการและจัดหมู่หนังสือ การทำบัตรรายการและจัดหมู่หนังสือภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยใช้หลักเกณฑ์การทำบัตรรายการแองโกล-อเมริกัน ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 2 การจัดหมู่หนังสือระบบทศนิยมดิวอี้ฉบับย่อ หัวเรื่องของเชียร์สและหัวเรื่องของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย การเรียงบัตรรายการ

วิชา 118 322 การทำบัตรรายการและจัดหมู่หนังสือ 2 (Cataloging and Classification II) ศึกษาเกี่ยวกับ การจัดหมู่หนังสือระบบทศนิยมของดิวอี้ การใช้หลักเกณฑ์การทำบัตรรายการแองโกล-อเมริกัน ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 2 สำหรับสิ่งพิมพ์ที่ออกต่อเนื่อง วิทยานิพนธ์แผนที่ และหนังสือภาษาไทยที่มีปัญหาในการลงรายการ การใช้เลขหนังสือของคัตเตอร์-แซนบอร์น และเลขหนังสือภาษาไทย

วิชา 118 325 การจัดหมู่หนังสือระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน (Library of Congress Classification) ศึกษาเกี่ยวกับ ระบบการจัดหมู่หนังสือ หัวเรื่อง และเลขหนังสือของหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย . 2538 : 120-121)

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

วิชา 412 243 การทำบัตรรายการหนังสือภาษาอังกฤษ (Cataloging of English Books) ศึกษาเกี่ยวกับ ความหมาย วัตถุประสงค์และประโยชน์ของการลงรายการหนังสือและสิ่งพิมพ์ในห้องสมุด การลงรายการหนังสือและสิ่งพิมพ์แบบต่าง ๆ หลักเกณฑ์การทำบัตรรายการ ขั้นตอนการทำบัตรรายการหนังสือและสิ่งพิมพ์ภาษาอังกฤษประเภทต่าง ๆ การเรียงบัตรรายการและงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

วิชา 412 344 การทำบัตรรายการหนังสือภาษาไทย (Cataloging of Thai Books) ศึกษาเกี่ยวกับ การลงรายการหนังสือและสิ่งพิมพ์ภาษาไทยในห้องสมุด หลักเกณฑ์การทำบัตรรายการ การทำบัตรรายการหนังสือและสิ่งพิมพ์ภาษาไทยประเภทต่าง ๆ การเรียงบัตรรายการ ตลอดจนความร่วมมือในการจัดหมู่และทำบัตรรายการระหว่างห้องสมุด

วิชา 412 345 การวิเคราะห์หมวดหมู่ทรัพยากรสารสนเทศ (Classification of Information Resources) ศึกษาเกี่ยวกับ ความมุ่งหมายและความสำคัญของการวิเคราะห์หมวดหมู่ทรัพยากรสารสนเทศ การวิเคราะห์เนื้อเรื่อง การกำหนดหัวเรื่องและเลขหนังสือ ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ การวิเคราะห์หมวดหมู่ทรัพยากรสารสนเทศระบบต่างๆ โดยเฉพาะระบบทศนิยมดิวอี้ แหล่งข้อมูลที่สามารถใช้ประกอบในการกำหนดเลขเรียกหนังสือและหัวเรื่อง

วิชา 412 346 การวิเคราะห์เลขหมู่หนังสือ (Classification of Books) ศึกษาเกี่ยวกับความมุ่งหมายและความสำคัญของการวิเคราะห์เลขหมู่หนังสือ การวิเคราะห์เลขหมู่หนังสือโดยใช้ระบบทศนิยมดิวอี้ และระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน การกำหนดเลขหนังสือ การกำหนดหัวเรื่อง แหล่งข้อมูลที่สามารถใช้ประกอบในการกำหนดเลขเรียกหนังสือ และหัวเรื่อง

วิชา 412 348 การทำบัตรรายการทรัพยากรสารสนเทศ (Cataloging of Information Resources) ศึกษาเกี่ยวกับ ความมุ่งหมายและความสำคัญของการทำบัตรรายการ ทรัพยากรสารสนเทศรูปแบบต่างๆ ของการลงรายการ หลักเกณฑ์และขั้นตอนการทำบัตรรายการ ทรัพยากรสารสนเทศประเภทต่างๆ ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ การเรียงบัตรรายการ และงานอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

วิชา 412 446 การวิเคราะห์เลขหมู่และทำบัตรรายการขั้นสูง (Advanced Classification and Cataloging) ศึกษาเกี่ยวกับ การศึกษาเปรียบเทียบการจัดหมู่หนังสือระบบต่างๆ หลักเกณฑ์การทำบัตรรายการสากลที่พัฒนาขึ้นใหม่ การทำบัตรรายการวัสดุไม่ตีพิมพ์ ตลอดจนความร่วมมือในการจัดหมู่และทำบัตรรายการ ทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ (มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 2535 : 131-132)

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

วิชา LS 231 การวิเคราะห์เลขหมู่ 1 : การวิเคราะห์เลขหมู่ระบบทศนิยมดิวอี้สำหรับหนังสือ ศึกษาเกี่ยวกับ การวิเคราะห์เลขหมู่หนังสือเบื้องต้น เน้นที่ระบบทศนิยมดิวอี้ ปัญหาการวิเคราะห์เลขหมู่หนังสือภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

วิชา LS 232 การทำบัตรรายการ 1 : การทำบัตรรายการหนังสือภาษาอังกฤษ ศึกษาเกี่ยวกับหลักการทำบัตรรายการเบื้องต้น การพิจารณาการกำหนดหัวเรื่อง และการทำ

บัตรรายการหนังสือภาษาอังกฤษโดยใช้ AACR2 การเรียงบัตรรายการ

วิชา LS 331 การวิเคราะห์เลขหมู่ 2 : การวิเคราะห์เลขหมู่หนังสือระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน ศึกษาเกี่ยวกับ การใช้คู่มือการวิเคราะห์เลขหมู่ระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน กฎและวิธีการวิเคราะห์เลขหมู่ การกำหนดหัวเรื่องและการใช้คู่มือมาตรฐานอื่นๆ ปัญหาการวิเคราะห์เลขหมู่หนังสือภาษาไทย โดยใช้กฎระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน

วิชา LS 333 การทำบัตรรายการ 2 : การทำบัตรรายการหนังสือภาษาไทย ศึกษาเกี่ยวกับ หลักการทำบัตรรายการหนังสือภาษาไทย การกำหนดหัวเรื่อง และการลงรายการ โดยเฉพาะการลงรายการหนังสือภาษาไทย การเรียงบัตรรายการ การฝึกปฏิบัติในการทำบัตรรายการ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. 2537 : 328-329)

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

วิชา LS 241 การจัดหมวดหมู่หนังสือ (Classification of Books) ศึกษาเกี่ยวกับ คำจำกัดความ วัตถุประสงค์ ประโยชน์และหลักเกณฑ์ทั่วไปของการจัดหมวดหมู่หนังสือ หลักการวิเคราะห์เนื้อเรื่องของหนังสือ ระบบจัดหมวดหมู่ที่นิยมใช้ในปัจจุบัน ศึกษาและวิเคราะห์หมวดหมู่ตามระบบทศนิยมดิวอี้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ รวมทั้งการดัดแปลงและขยายเลขหมู่ระบบทศนิยมดิวอี้ให้สอดคล้องกับหนังสือภาษาไทย เลขหนังสือและวิธีใช้ หัวเรื่องและวิธีใช้หนังสือ หัวเรื่องทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ การเรียงหนังสือชั้นชั้น

วิชา LS 242 การทำบัตรรายการหนังสือภาษาอังกฤษ (Cataloging of English Books) ศึกษาเกี่ยวกับ ความมุ่งหมายและประโยชน์ในการทำรายการหนังสือและสิ่งพิมพ์ในห้องสมุด หลักเกณฑ์ในการทำบัตรรายการ กฎการทำบัตรรายการของสมาคมห้องสมุดอเมริกัน และหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน การทำบัตรรายการหนังสือและสิ่งพิมพ์อื่น ๆ การเรียงบัตรรายการ

วิชา LS 343 การทำบัตรรายการหนังสือภาษาไทย (Cataloging of Thai Books) ศึกษาเกี่ยวกับ หน้าที่และความรับผิดชอบของงานทำบัตรรายการ เครื่องมือและหลักเกณฑ์ต่างๆ ในการทำบัตรรายการหนังสือภาษาไทย แบบแผนการลงรายการหลักประเภทต่าง ๆ รายการวัสดุสารนิเทศแบบต่างๆ ของห้องสมุด การเรียงบัตรรายการ ฝึกฝนการทำบัตรรายการและพิมพ์บัตรรายการครบชุดของหนังสือทุกประเภท

วิชา LS 346 การจัดหมวดหมู่ระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน (Library of Congress Classification System) ศึกษาเกี่ยวกับ การศึกษาและวิเคราะห์การจัดหมวดหมู่หนังสือระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ โดยเน้นหนักหมวดสังคมศาสตร์ หมวดภาษาและหมวดเทคโนโลยี วิธีใช้หนังสือหัวเรื่องและเลขหนังสือของหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน (มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. 2538 : 369-370)

มหาวิทยาลัยรามคำแหง

วิชา LB 353 การจัดหมู่หนังสือระบบทศนิยมดิวอี้ (Dewey Decimal Classification) ศึกษาเกี่ยวกับ หลักเกณฑ์การกำหนดเลขหนังสือภาษาไทยและภาษาอังกฤษตามระบบทศนิยมดิวอี้ ปัญหาการกำหนดเลขหมู่ในแต่ละหมวด การกำหนดหัวเรื่องหนังสือภาษาอังกฤษของเซียรส์ และการกำหนดหัวเรื่องหนังสือภาษาไทยของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย

วิชา LB 354 การทำบัตรรายการหนังสือภาษาไทย (Cataloging of Thai Books) ศึกษาเกี่ยวกับ ความสำคัญและประโยชน์ของการทำบัตรรายการหนังสือ การทำบัตรรายการหนังสือภาษาไทยตามหลักเกณฑ์ของแองโกล-อเมริกัน ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 2 การกำหนดเลขผู้แต่งแบบผสมผสานและตารางสำเร็จรูป และการเรียงบัตรรายการของหนังสือภาษาไทย

วิชา LB 355 การทำบัตรรายการหนังสือภาษาอังกฤษ (Cataloging of English Books) ศึกษาเกี่ยวกับ การทำบัตรรายการหนังสือภาษาอังกฤษตามหลักเกณฑ์ของแองโกล-อเมริกัน ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 2 การกำหนดเลขผู้แต่งแบบคัตเตอร์-แซนบอร์น การเรียงบัตรรายการหนังสือภาษาอังกฤษ

วิชา LB 365 การจัดหมู่หนังสือระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน (Library of Congress Classification) ศึกษาเกี่ยวกับ ประวัติและวิวัฒนาการของระบบการจัดหมู่หนังสือแบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน การใช้ตารางจำแนกเลขของหอสมุดรัฐสภาอเมริกันกำหนดเลขหมู่หนังสือ การกำหนดเลขผู้แต่งและการกำหนดหัวเรื่องของหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน (มหาวิทยาลัยรามคำแหง. 2538 : 147-148)

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

วิชา LIS 311 การทำรายการทรัพยากรสารสนเทศ (Cataloging of

Information Resources) การลงรายการต่างๆของทรัพยากรสารสนเทศ การทำบัตรรายการ และการเรียงบัตรรายการ

วิชา LIS 312 การจัดหมวดหมู่ระบบทศนิยมดิวอี้ (Dewey Decimal Classification) ความหมาย วัตถุประสงค์ และประโยชน์ของการจัดหมวดหมู่ทรัพยากรสารสนเทศ การจัดหมวดหมู่ระบบต่างๆที่สำคัญ โดยเน้นการจัดหมู่ระบบทศนิยมดิวอี้ และประเมินคุณค่าการจัดหมวดหมู่ หลักทั่วไปในการจัดหมู่หนังสือ หลักการวิเคราะห์เนื้อเรื่องของหนังสือ หลักการกำหนดเลขหมู่หนังสือในแต่ละแขนงวิชาของระบบทศนิยมดิวอี้ ศึกษาการกำหนดเลขหนังสือ และการกำหนดหัวเรื่องจากคู่มือภาษาไทย และภาษาอังกฤษ ผูกตัดการวิเคราะห์หัวเรื่อง และกำหนดหัวเรื่องหนังสือ

วิชา LIS 313 การจัดหมวดหมู่ระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน (Library of Congress Classification) ความหมาย วัตถุประสงค์ และประโยชน์ของการจัดหมวดหมู่ทรัพยากรสารสนเทศ การจัดหมวดหมู่ระบบต่างๆที่สำคัญ โดยเน้นการจัดหมู่ระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน การประเมินค่าการจัดหมวดหมู่ หลักทั่วไปในการจัดหมู่หนังสือ หลักการวิเคราะห์เนื้อเรื่องของหนังสือ หลักการกำหนดเลขหมู่หนังสือในแต่ละแขนงวิชาของระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน ศึกษาการกำหนดเลขหนังสือ และการกำหนดหัวเรื่องจากคู่มือภาษาไทย และภาษาอังกฤษของหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน

มหาวิทยาลัยศิลปากร

วิชา 436 201 การวิเคราะห์เลขหมู่ (Subject analysis) ศึกษาเกี่ยวกับ ประโยชน์ และความจำเป็นของการจัดหมู่หนังสือ ระบบการจัดหมู่ต่างๆที่สำคัญโดยเน้นระบบการจัดหมู่หนังสือระบบทศนิยมดิวอี้ ปัญหาในการจัดหมู่และหลักเกณฑ์การกำหนดเลขหมู่หนังสือในแต่ละแขนงวิชาของระบบนี้ การกำหนดเลขเรียกหนังสือและหัวเรื่อง

วิชา 436 205 การทำบัตรรายการวัสดุตีพิมพ์ (Cataloging of Printed Materials) ศึกษาความมุ่งหมายและประโยชน์ในการทำบัตรรายการ หลักเกณฑ์การลงรายการแบบมาตรฐานของวัสดุตีพิมพ์ การกำหนดแนวสืบค้น การลงรายการในแบบบันทึกข้อมูลเข้าเครื่องคอมพิวเตอร์ การผลิตบัตรรายการและการเรียงบัตรรายการ

วิชา 436 206 การวิเคราะห์เลขหมู่ระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน (Library of Congress Classification System) ศึกษาความเป็นมา หลักเกณฑ์ และวิธีการจัดหมู่หนังสือระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน โดยเน้นหมวดสังคมศาสตร์เป็นหลักในการศึกษา ปัญหาในการจัดหมู่หนังสือในแต่ละแขนงวิชาของระบบนี้ การกำหนดเลขเรียกหนังสือและหัวเรื่องของระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน (มหาวิทยาลัยศิลปากร. 2536 : 197-198)

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

วิชา 421 302 การวิเคราะห์หมวดหมู่ระบบทศนิยมของดิวอี้ (Dewey Decimal Classification System) ศึกษาวิเคราะห์การจัดหมวดหมู่ระบบทศนิยมของดิวอี้

วิชา 421 303 การทำบัตรรายการสิ่งพิมพ์ (Cataloging for Printed Materials) ศึกษาความสำคัญของการทำบัตรรายการ หลักเกณฑ์การลงรายการแบบมาตรฐาน การกำหนดหัวเรื่อง และเลขเรียกหนังสือ การผลิตบัตรรายการ การเรียงบัตรรายการ ความร่วมมือในการทำบัตรรายการ

วิชา 421 304 การวิเคราะห์หมวดหมู่ระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน (Library of Congress Classification System) ศึกษาวิเคราะห์การจัดหมวดหมู่ระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน (มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. 2538 : 241)

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

วิชา 13312 การวิเคราะห์สารนิเทศ (Information Analysis) การอ่านและการพิจารณาเนื้อหาของสารนิเทศ การวิเคราะห์สารนิเทศแต่ละรูปแบบ เทคนิคในการวิเคราะห์อย่างละเอียด เทคนิคในการลงรายการ การทำบรรณนิทัศน์และสารสังเขป การทำบรรณนิเทศ การจัดหมวดหมู่ การตัดทอนข้อความ การบันทึกผลการวิเคราะห์สารนิเทศลงบนสื่อที่เหมาะสม รวมถึงสื่อกระดาษ สื่อภาพ สื่อแมคเนติก และสื่ออื่นๆ หลักการกำหนดรหัส

จากคำบรรยายลักษณะวิชาที่นำเสนอข้างต้นนั้น เนื้อหาวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เปิดสอนในหลักสูตรสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์หรือบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์นั้น ก็ได้มีการพัฒนาเช่นเดียวกันกับในต่างประเทศ แต่พัฒนาไปได้ช้ากว่า เนื้อหาวิชาที่สอนก็ยังคงยึดตามแบบอย่างในต่างประเทศ โดยประยุกต์ให้

เข้ากันกับลักษณะของห้องสมุดในประเทศ ปัจจุบันรายละเอียดเนื้อหาวิชาที่เพิ่มเติมเข้ามา ประกอบด้วย หลักเกณฑ์การลงรายการแองโกล-อเมริกัน หรือ AACR 2 ความรู้ในการนำเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์มาใช้ในการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ ระบบห้องสมุดอัตโนมัติ การลงรายการในแบบบันทึกข้อมูล (Work sheet) ความรู้ในเรื่องระบบ MARC (Machine Readable Cataloging) การสืบค้นข้อมูลทางบรรณานุกรมในระบบออนไลน์ และออฟไลน์ เป็นต้น (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 2530 : 7)

สรุปสาระสำคัญของรายวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ

วิชาที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ ประกอบไปด้วยเนื้อหาวิชา ทั้งที่เป็น การจัดหมวดหมู่ทรัพยากรสารสนเทศ และการทำรายการสืบค้น ซึ่งมีรายละเอียดครอบคลุมในเรื่อง ของ ประวัติและความสำคัญของการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ ประเภทของรายการ การ ทำบัตรรายการ โครงสร้างและรูปแบบรายการทางบรรณานุกรม การลงรายการพรรณนา สิ่งพิมพ์ประเภทต่างๆ การวิเคราะห์และจัดหมวดหมู่ การกำหนดหัวเรื่อง การเลือกรายการที่ใช้ ในการเข้าถึงสารสนเทศ การจัดเรียงรายการ การกำหนดเลขประจำหนังสือ และความรู้ความ เข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนในการปฏิบัติงาน เป็นต้น ซึ่งสามารถจัดกลุ่มโดยสรุปได้ดังนี้คือ

1. หลักเกณฑ์และกระบวนการในการจัดทำรายการสืบค้น ในการศึกษาเรื่องหลักเกณฑ์ และกระบวนการในการจัดทำรายการสืบค้น จะศึกษาครอบคลุมในเรื่องของ รูปแบบและหน้าที่ของ รายการสืบค้น การรู้จักหนังสือเพื่อนำไปใช้ในการลงรายการ กฎการลงรายการแบบ AACR2 กฎการเรียงรายการ และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการและกระบวนการการปฏิบัติงานด้านการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ

1.1 รูปแบบและหน้าที่ของรายการสืบค้น

เป็นการศึกษาถึงรูปแบบของรายการสืบค้นเท่าที่ปรากฏและมีใช้กัน ทั้งในอดีตและ ปัจจุบันที่ได้มีการพัฒนาไปถึง รูปแบบรายการเทปแม่เหล็ก หรือจานแม่เหล็ก ใช้กับเครื่อง คอมพิวเตอร์ มีทั้งระบบออนไลน์ และระบบออฟไลน์

1.2 การรู้จักหนังสือเพื่อนำไปใช้ในการลงรายการ

ศึกษาถึงส่วนต่างๆที่สำคัญของหนังสือ ซึ่งจะต้องนำมาใช้เป็นแหล่งข้อมูลเชิง บรรณานุกรม สำหรับการลงรายการสืบค้น เทคนิคการอ่านหนังสือเพื่อสรุปเนื้อหาของหนังสือ

1.3. กฎการลงรายการแบบ AACR 2

AACR 2 ปัจจุบันสถาบันต่างๆที่เปิดสอนหลักสูตรสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ หรือ บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ในระดับปริญญาตรีทุกแห่งได้ให้ความสำคัญต่อการสอนในเรื่องหลักเกณฑ์การลงรายการแบบ AACR 2 เนื่องจากปัจจุบันห้องสมุดส่วนใหญ่ทั่วโลก รวมถึงห้องสมุดในประเทศไทยหลายแห่งได้นำเอาหลักเกณฑ์การลงรายการแบบ AACR2 มาใช้ เนื่องจากเล็งเห็นถึงประโยชน์ที่จะได้รับกล่าวคือ

1.3.1 AACR 2 เป็นหลักเกณฑ์การลงรายการที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไข จนได้ระดับมาตรฐานสากล เป็นที่ยอมรับในนานาประเทศ และทำให้สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลทางบรรณานุกรมระหว่างประเทศได้

1.3.2 สามารถนำไปใช้กับคอมพิวเตอร์ได้เป็นอย่างดี เพราะเครื่องหมายต่างๆที่ใช้ใน AACR2 กำหนดขึ้นเพื่อรองรับการนำคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้กับงานห้องสมุด

1.3.3 AACR 2 แบ่งระดับการลงรายการไว้เป็น 3 ระดับ ทำให้ห้องสมุดสามารถที่จะเลือกใช้ให้เหมาะสมกับลักษณะของห้องสมุดแต่ละประเภทได้ (เสาวณีย์ ทรงสุนทร. 2535 : 22)

1.4. หลักเกณฑ์การจัดเรียงรายการ

ในการศึกษาเรื่องการจัดเรียงรายการนั้น ได้ศึกษาเพื่อให้อ่าน และเข้าใจถึงความสำคัญ และวัตถุประสงค์ของการจัดเรียงรายการในห้องสมุด ในแบบต่างๆ อาทิเช่น การจัดเรียงรายการแบบพจนานุกรม (Dictionary Catalog) การจัดเรียงรายการตามประเภทของรายการ (Divided Catalog) และการจัดเรียงตามหมวดหมู่ (Classified Catalog)

2. การจัดหมวดหมู่หนังสือ

ในการศึกษาเรื่องการจัดหมวดหมู่หนังสือ ปัจจุบันศึกษาถึงระบบการจัดหมวดหมู่หนังสือ ใน 2 ระบบ ที่เป็นที่ยอมรับใช้กันอย่างแพร่หลายในห้องสมุด คือ ระบบการจัดหมวดหมู่หนังสือระบบทศนิยมดิวอี้ (Dewey Decimal Classification System) และระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน (Library of Congress Classification System) สำหรับระบบอื่นๆนั้น ก็มีการศึกษาบ้าง แต่เป็นการศึกษาในลักษณะกว้างๆ

3. การลงรายการสิ่งพิมพ์ประเภทต่างๆ

สาระสำคัญของการศึกษาเรื่อง การลงรายการพรรณาส่งพิมพ์ประเภทต่างๆนั้น

ส่วนใหญ่ จะศึกษาในการลงรายการหนังสือ การลงรายการสิ่งพิมพ์รัฐบาล การลงรายการหนังสือลักษณะพิเศษต่างๆ เช่น หนังสืออนุสรณ์งานศพ หนังสือแบบเรียน รายงานการประชุม รายงานการสัมมนา เป็นต้น และการลงรายการชื่อเรื่องแบบฉบับ ตามหลักเกณฑ์การลงรายการแบบ AACR2

4. การเลือกรายการที่ใช้ในการเข้าถึงสารนิเทศ

ครอบคลุมในเรื่องของ การเลือกรายการหลัก การเลือกรายการเพิ่ม การเลือกใช้ชื่อเรื่องแบบฉบับ การทำรายการโยง ซึ่งในรายละเอียดทั้งหมดนี้เป็นการศึกษา เพื่อมุ่งหวังให้ผู้เรียนพิจารณาถึงความต้องการในการเข้าถึงสารนิเทศของผู้ใช้ ตามข้อมูลที่ใช้ทราบ

5. การกำหนดหัวเรื่อง

ในการกำหนดหัวเรื่องนั้นมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความสะดวกแก่ผู้ใช้ห้องสมุด และบรรณารักษ์ ในการค้นหาวัสดุของห้องสมุด และข้อมูลทางบรรณานุกรมที่ต้องการ ในกรณีที่ไม่ทราบชื่อผู้แต่งหรือชื่อเรื่อง แต่ทราบขอบเขตของเนื้อเรื่องที่ต้องการอย่างคร่าวๆ

หนังสือคู่มือที่นำมาใช้ศึกษาเพื่อกำหนดหัวเรื่อง คือ

5.1 หัวเรื่องของหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน (Library of Subject Headings) เป็นหัวเรื่องภาษาอังกฤษในปัจจุบันที่ละเอียด และทันสมัยที่สุดเล่มหนึ่ง มีเนื้อหาละเอียดที่ครอบคลุมความรู้ทุกสาขาวิชา เหมาะสำหรับห้องสมุดขนาดใหญ่ เช่น ห้องสมุดมหาวิทยาลัย หรือห้องสมุดประชาชนใหญ่ๆ

5.2 Sears List of Subject Headings เดิมมีวัตถุประสงค์เพื่อจะให้ใช้ได้สะดวกในห้องสมุดขนาดเล็ก ปัจจุบันไม่ค่อยจะได้รับความนิยมใช้กัน

5.3 หนังสือหัวเรื่องสำหรับหนังสือภาษาไทยของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย

5.4 หัวเรื่องสำหรับหนังสือภาษาไทย ของหอสมุดมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

5.5 หัวเรื่องสำหรับหนังสือภาษาไทย ที่รวบรวมโดยคณะอนุกรรมการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา (อัมพร ทีชะระ. 2535 : 64-66)

6. ระบบห้องสมุดอัตโนมัติ

หมายถึงการผสมผสานการทำงานร่วมกันของฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ เพื่อการจัดการงานห้องสมุด ประกอบด้วยชุดคำสั่งด้านการจัดหาทรัพยากร การวิเคราะห์ทรัพยากร งานด้านการบริการยืม-คืน งานยืมระหว่างห้องสมุด และงานควบคุมวารสาร (Prytherch. 1995 :

329) ซึ่งมีทั้ง โปรแกรมที่ห้องสมุดพัฒนาขึ้นมาใช้เอง และ โปรแกรมสำเร็จรูป

ในการศึกษาระบบห้องสมุดอัตโนมัติ นั้น ผู้เรียนจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีความรู้พื้นฐานทางคอมพิวเตอร์กับงานห้องสมุดด้วย สำหรับระบบห้องสมุดอัตโนมัติในส่วนที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการนั้น การลงรายการจะต้องบันทึกลงในแบบบันทึกข้อมูล (Work sheet) ในรูปแบบของระบบ MARC (Machine Readable Cataloging) และรูปแบบของรายการที่ปรากฏออกมานั้นจะมีอยู่ทั้งในรูปของบัตรรายการ และที่อยู่ในรูปของข้อมูลที่สามารถอ่านได้จากคอมพิวเตอร์

7. การใช้ประโยชน์ทางบรรณานุกรม

ในการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการนั้น บรรณารักษ์สามารถใช้ประโยชน์จากข้อมูลทางบรรณานุกรมในรูปแบบต่างๆ ได้ ทั้งนี้เพื่อเป็นการประหยัดเวลาในการที่จะต้องวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการวัสดุทุกเล่ม

ข้อมูลทางบรรณานุกรมที่บรรณารักษ์สามารถใช้ประโยชน์ได้นั้น ปรากฏอยู่ในหลายรูปแบบคือ

7.1 ข้อมูลทางบรรณานุกรมในระบบ ออนไลน์ เช่น OPAC (Online Public Access Catalogs) เป็นการบันทึกข้อมูลทางบรรณานุกรมของวัสดุแต่ละชิ้นของห้องสมุดไว้ในรูปที่สามารถอ่านได้ด้วยเครื่องจักร โดยเก็บไว้ในสื่อสำหรับเก็บข้อมูลคอมพิวเตอร์ และผู้ใช้สามารถเข้าถึงข้อมูลเหล่านั้นได้โดยผ่านเทอร์มินัล จะเป็นข้อมูลทางบรรณานุกรมที่ทันสมัยกว่ารูปแบบอื่น (สมาน ลอยฟ้า. 2535 : 24-31)

7.2 ข้อมูลทางบรรณานุกรมในระบบออฟไลน์ เช่น CD-Rom (Compact Disc-Read Only Memory)

7.3 ข้อมูลทางบรรณานุกรมในรูปเล่ม เช่น CIP (Cataloging in Publication Data) เป็นการบันทึกข้อมูลทางบรรณานุกรมไว้ในหนังสือแต่ละเล่ม โดยปกติจะปรากฏอยู่หลังหน้าปกใน ซึ่งบรรณารักษ์ใช้เพื่อเป็นแนวทางในการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ เพื่อความสะดวก และรวดเร็ว

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในต่างประเทศ

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า ส่วนใหญ่จะเป็นการวิจัยด้านทฤษฎี และภาคปฏิบัติ ดังนี้

ไรอันส์ (Ryans. 1980 : 343-351) ได้ศึกษา ความคิดเห็นของผู้บริหาร ที่มีต่อการศึกษาวិชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ กับผู้บริหารงานด้านการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการในห้องสมุดมหาวิทยาลัยที่ได้รับการรับรองวิทยฐานะจากสมาคมห้องสมุดแห่งสหรัฐอเมริกา จำนวน 60 คนในด้าน โครงสร้างขอบเขตเนื้อหาวิชาการลงรายการในโรงเรียนบรรณารักษศาสตร์ในปัจจุบัน ความสัมพันธ์ในการใช้คอมพิวเตอร์ต่อขอบเขตเนื้อหาวิชาการลงรายการ และการเตรียมความพร้อมของสถาบันการศึกษาทางด้านบรรณารักษศาสตร์ให้กับผู้ที่จบการศึกษาในการออกไปประกอบอาชีพเป็นบรรณารักษ์วิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ โดยใช้แบบสอบถาม

ผลการวิจัยพบว่า ในด้านโครงสร้างขอบเขตเนื้อหาวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ ร้อยละ 88 มีความเห็นว่า การศึกษาทฤษฎีการลงรายการมีความสำคัญและมีผลต่อการทำงานเป็นบรรณารักษ์วิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ และวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ ควรเป็นวิชาที่กำหนดให้มีในหลักสูตรการศึกษาวิชาบรรณารักษศาสตร์หรือบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ร้อยละ 88 มีความเห็นว่าควรจะมีการฝึกปฏิบัติ และ ร้อยละ 76 เห็นว่าขอบเขตเนื้อหาวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ ที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนบรรณารักษศาสตร์นั้นยังไม่สมบูรณ์ควรที่จะเพิ่มความรู้ในด้าน การนำระบบคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้ในกระบวนการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ การวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการให้กับสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง และ OCLC (Online Computer Library Center) ในด้านการเตรียมความพร้อมให้กับผู้ที่จบการศึกษาสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ร้อยละ 62 เชื่อว่า ผู้ที่จบจากโรงเรียนบรรณารักษศาสตร์ยังไม่มีความพร้อมที่จะออกไปปฏิบัติงานในตำแหน่งบรรณารักษ์วิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ เพราะยังขาดประสบการณ์ในการฝึกปฏิบัติงาน

โพลเวลล์ และ เครท (Powell and Creth. 1986 : 16-27) ได้ศึกษาถึงความรู้พื้นฐานและการศึกษาวิชาบรรณารักษศาสตร์กับผู้บริหารห้องสมุดวิจัยในสหรัฐอเมริกา จำนวน 323 คน โดยใช้แบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า ทักษะในการฝึกปฏิบัติงานมีผลต่อการทำงานใน

วิชาชีพบรรณารักษ์และความสำคัญของความรู้พื้นฐานที่มีต่อการปฏิบัติงาน 56 อย่างนั้น ปรากฏว่าความรู้ในการใช้เครื่องมือทางบรรณานุกรมถูกจัดให้อยู่ในอันดับแรก หลักเกณฑ์การวิเคราะห์เลขหมู่ และหลักเกณฑ์การทำรายการจัดอยู่ในอันดับ 12

ปีเตอร์ส (Peters. 1989 : 209-218) ได้ศึกษาเรื่อง การใช้เวลาในการสอนวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการในหัวข้อต่างๆของโรงเรียนบรรณารักษ์ที่ได้รับการรับรองวิทยฐานะจากสมาคมห้องสมุดอเมริกัน จำนวน 33 แห่ง ในหัวข้อหลักเกณฑ์การลงรายการกำหนดหัวเรื่องการวิเคราะห์เลขหมู่ และ ดัชนีและสารนิเทศ โดยผู้ตอบแบบสอบถามสามารถที่จะเพิ่มหัวข้อที่เห็นว่าควรจะใช้เวลาในการสอนนอกเหนือไปจากหัวข้อที่กำหนดไว้ในแบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่าหัวข้อที่มีการสอนในวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการเบื้องต้น

ในโรงเรียนส่วนใหญ่ คือ การลงรายการระบบ MARC (Machine Readable Cataloging) และการควบคุมทางบรรณานุกรม ในหัวข้อการกำหนดหัวเรื่อง (Subject Headings) ระบบการให้หัวเรื่องของหอสมุดรัฐสภาอเมริกันเป็นระบบที่ได้รับการพิจารณามากที่สุด และรองลงมาคือหัวเรื่องของ ซีเยอร์ส (Sears) ในด้านทฤษฎีและภาคปฏิบัติพบว่า การเรียนทฤษฎีเป็นส่วนประกอบที่สำคัญในการเรียนวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการแต่ไม่ได้คำนวณเวลาออกมาชัดเจน สำหรับในการสอนวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการขั้นต้นนั้น ใช้เวลาในการสอนทั้งหมดสูงสุด 2,690 นาที (150 นาทีต่อสัปดาห์ เป็นเวลา 15 สัปดาห์) ในการศึกษาวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการในขั้นต้นนั้น ได้ใช้เวลาส่วนใหญ่ในการสอนในหัวข้อการลงรายการพรรณาสสิ่งพิมพ์ต่างๆ (Monographic description) การเลือกรายการที่ใช้ในการเข้าถึง (Access points) การวิเคราะห์เลขหมู่ และการกำหนดหัวเรื่อง สำหรับในการสอนขั้นสูงนั้น หัวข้อที่ใช้เวลาส่วนใหญ่ในการสอนคือ การวิเคราะห์เลขหมู่และการกำหนดหัวเรื่องของหอสมุดรัฐสภาอเมริกันและการปฏิบัติงานวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง และวัสดุไมตีพิมพ์ เวลาส่วนใหญ่ใช้ในการสอนภาคทฤษฎี และหลักเกณฑ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ

อินท์เนอร์ (Intner. 1990 : 333-336) ได้ศึกษาเรื่องทฤษฎีและการฝึกปฏิบัติการลงรายการ : การสอนและเหตุผลในการสอน ของผู้สอนวิชาการลงรายการ 7 คน และบรรณารักษ์วิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ 11 คน โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นในเรื่องการผสมผสานระหว่าง ทฤษฎีและปฏิบัติที่ดีที่สุดเพื่อนำไปสอนในวิชาการลงรายการพื้นฐาน

ที่ต้องการ หัวข้อที่กำหนดไว้มีจำนวนทั้งสิ้น 68 หัวข้อ ผลการวิจัยพบว่า หัวข้อส่วนใหญ่ที่เลือกให้เป็นการสอนในแบบทฤษฎีคือ ทฤษฎีเบื้องต้นในรายการพรรณนา ทฤษฎีเบื้องต้นในการกำหนดหัวเรื่องและตรรกะนี้ ทฤษฎีเบื้องต้นสำหรับการวิเคราะห์เลขหมู่ และทฤษฎีเบื้องต้นของเครือข่ายทางบรรณานุกรม สำหรับหัวข้อที่เป็นการสอนในทางปฏิบัตินั้น หัวข้อที่ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่กำหนดให้เป็นหัวข้อที่ต้องสอนเป็นภาคปฏิบัติคือ หลักเกณฑ์การลงรายการแบบ AACR การลงรายการโน้ต หลักเกณฑ์การลงรายการของหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน การกำหนดหัวเรื่องของหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน หลักเกณฑ์การประยุกต์ใช้หัวเรื่องจากรายการหัวเรื่อง คู่มือการวิเคราะห์เลขหมู่ระบบรัฐสภาอเมริกันและวิธีการใช้ คู่มือการวิเคราะห์เลขหมู่ระบบทศนิยมดิวอี้และวิธีการใช้ รูปแบบการลงรายการระบบ MARC ส่วนในหัวข้อที่กำหนดให้เป็นการสอนในลักษณะผสมผสานระหว่างทฤษฎี และปฏิบัตินั้นเป็นหัวข้อที่ส่วนใหญ่เลือกซ้ำกับหัวข้อที่กำหนดให้เป็นการสอนภาคปฏิบัติ และหัวข้อที่ได้รับการเลือกสูงสุดคือหัวข้อ การเลือกรายการหลักเพื่อใช้ในการเข้าถึง (Choice of access points) และหัวข้อ จุดมุ่งหมายของรายการตามเนื้อหาวิชา (Purposes of subject catalog)

มาคลีออต และ คาลลาฮาน (Macleod and Callahan. 1995 : 153-165) ได้ศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ และบรรณารักษ์ลงรายการที่มีต่อวิชาการลงรายการ จากอาจารย์ผู้สอนจำนวน 42 คน และ บรรณารักษ์ลงรายการ 84 คน ในด้าน โครงสร้างของหลักสูตรการศึกษา ทฤษฎีและการฝึกปฏิบัติในการเรียนวิชาการลงรายการ ส่วนประกอบที่สำคัญและจำเป็น ชีตความสามารถในการติดต่อสื่อสารระหว่างกลุ่มตัวอย่างทั้งสอง และจุดมุ่งหมายหลักในการศึกษาวิชาการลงรายการ ผลการสำรวจพบว่า ในด้านโครงสร้างหลักสูตรการศึกษา ผู้สอนร้อยละ 98 เห็นว่าในการนิยามหลักสูตรนั้นควรจะพิจารณาถึงความต้องการและความคิดเห็นของบรรณารักษ์วิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการด้วย ด้านทฤษฎีและการฝึกปฏิบัติในการเรียนวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการผู้สอนร้อยละ 93 และบรรณารักษ์ร้อยละ 74 มีความเห็นสอดคล้องกันว่า บรรณารักษ์วิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการควรจะต้องมีความรู้ทางทฤษฎี มากกว่าประสบการณ์การฝึกงาน ด้านส่วนประกอบที่สำคัญและจำเป็นนั้น ในด้านความพร้อมของผู้ที่สำเร็จการศึกษาที่ออกมาปฏิบัติงานในตำแหน่งบรรณารักษ์วิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการนั้น บรรณารักษ์วิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ มีความเห็นว่าผู้ที่มาทำงานในตำแหน่งบรรณารักษ์วิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการนั้นควรจะจบการศึกษา

หลักสูตร 2 ปีและผ่านการฝึกงานแต่ทั้ง 2 กลุ่มก็มีความเห็นสอดคล้องกันว่าการฝึกงานนั้นเป็น "ความจำเป็นสูง" แต่ไม่ใช่ "จุดประสงค์หลัก" ของการศึกษาวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ บรรณารักษ์วิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ ร้อยละ 56 เห็นด้วยว่า หลักสูตรวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ ควรจะมีการเสนอให้เหมาะสมกับจุดมุ่งหมายและความสนใจเฉพาะด้าน (ห้องสมุดมหาวิทยาลัย, ห้องสมุดโรงเรียน, ห้องสมุดเฉพาะ เป็นต้น) แต่ผู้สอน ร้อยละ 75 ไม่เห็นด้วย

ในการจัดลำดับความสำคัญขององค์ประกอบในการศึกษากการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการนั้น ทั้ง 2 กลุ่มมีความเห็นแตกต่างกัน โดยผู้สอนให้ความสำคัญกับองค์ประกอบส่วนใหญ่สูงกว่าบรรณารักษ์ โดยผู้สอนให้ความสำคัญในเรื่อง หลักเกณฑ์การลงรายการแบบ AACR 2 เป็นลำดับแรก รองลงมาคือ การวิเคราะห์หัวเรื่อง การลงรายการพรรณาส่งพิมพ์ การเลือกรายการหลัก รูปแบบและหน้าที่ของรายการสืบค้น และหลักเกณฑ์การลงรายการระบบ MARC ตามลำดับ ส่วนบรรณารักษ์วิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการให้ความสำคัญในเรื่อง การเลือกรายการหลักเป็นลำดับแรก รองลงมาคือหลักเกณฑ์การลงรายการแบบ AACR 2 การลงรายการพรรณาส่งพิมพ์ การวิเคราะห์หัวเรื่อง หลักเกณฑ์การลงรายการระบบ MARC สำหรับหนังสือ รูปแบบและหน้าที่ของรายการสืบค้น ตามลำดับ สำหรับรายการที่มีความแตกต่างกันสูงสุด คือการทำรายการหลักฐาน ในด้านขีดความสามารถในการติดต่อสื่อสารพบว่า ผู้สอนและบรรณารักษ์วิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการมีการติดต่อสื่อสารกันในระดับต่ำ ส่วนใหญ่ติดต่อสื่อสารผ่านข้อเขียนทางวิชาการ

เคลย์เดน (Clayden. 1995 : 230-238) ได้ศึกษาความคิดเห็นของผู้สอน บรรณารักษ์วิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ และนักศึกษาวิชาบรรณารักษศาสตร์ ต่อการศึกษากภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติในรายวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ และคุณสมบัติของบรรณารักษ์วิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการในปัจจุบัน โดยใช้เทคนิคการสัมภาษณ์กลุ่ม (Nominal Group Technique) ซึ่งขนาดของกลุ่มที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย กลุ่มผู้สอนวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ 7 คน กลุ่มนักศึกษาวิชาบรรณารักษศาสตร์ จำนวน 7 คน และกลุ่มบรรณารักษ์วิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ 6 คน แต่เนื่องจากกลุ่มที่ใช้ในการศึกษามีขนาดเล็ก ผู้วิจัยจึงใช้วิธีสัมภาษณ์เพิ่มเติมด้วย

ผลการวิจัยพบว่า ความเห็นของผู้สอนวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ ผู้สอนส่วนใหญ่มีความเห็นว่าความรู้ในด้านทฤษฎีมีความสำคัญมาก โดยเฉพาะความรู้ความเข้าใจในการใช้คู่มือการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ และความเข้าใจเรื่องระบบห้องสมุดอัตโนมัติที่มีผลกระทบต่อ การวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการด้วยมือมีความสำคัญมากเป็นพิเศษ ด้านคุณสมบัติของบรรณารักษ์วิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการนั้น ผู้สอนเห็นว่าควรเป็นบุคคลที่มีกระบวนการในการตัดสินใจที่ดี เป็นคนมีเหตุผล มีระเบียบแบบแผน มีความอดทน และมีความเที่ยงตรงมากที่สุด รองลงมาคือมีความรู้ความเข้าใจถึงวิธีการสืบค้นสารนิเทศในห้องสมุดของผู้ใช้ ส่วนประสบการณ์ในการใช้คู่มือการทำรายการสืบค้นจัดลำดับไว้ต่ำที่สุด

สำหรับบรรณารักษ์วิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ จัดระดับความสำคัญด้านความเข้าใจถึงปรัชญาและประวัติการวิเคราะห์เลขหมู่และหลักการลงรายการ โครงสร้างระบบการวิเคราะห์เลขหมู่ และศัพท์สัมพันธ์ ไว้ในระดับสูง ในเรื่องคุณสมบัติของบรรณารักษ์วิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการของบรรณารักษ์วิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการนั้น จัดระดับความสำคัญในเรื่อง ความละเอียดรอบคอบ ความสามารถในการแก้ปัญหา และการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นไว้สูง และมีความเห็นว่าคุณสมบัติพิเศษของบรรณารักษ์วิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการคือ ควรมีความเข้าใจถึงความต้องการของผู้ใช้ ส่วนความสามารถในการใช้คู่มือการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการจัดระดับความสำคัญไว้ในระดับต่ำ เช่นเดียวกับผู้สอน

ส่วนความคิดเห็นของนักศึกษพบว่า จัดระดับความรู้ในการฝึกปฏิบัติงานไว้ในระดับสูงสุด และแสดงความคิดเห็นด้วยว่าบรรณารักษ์วิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการยังมีความสำคัญอยู่ และมีทัศนคติกับบรรณารักษ์วิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการว่า เป็นกลุ่มบุคคลที่ค่อนข้างเจ้าระเบียบ เข้มงวด ยึดถือกฎข้อบังคับอย่างเคร่งครัด

งานวิจัยในประเทศไทย

งานวิจัยในประเทศไทยที่เกี่ยวข้องกับวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ แบ่งเป็น 2 ลักษณะคือ งานวิจัยที่เกี่ยวกับการศึกษาด้านหลักสูตรสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ หรือสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ

งานวิจัยที่ศึกษาด้านหลักสูตร

ชุดิมา ลัจจันนท์ (2518 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การสำรวจสถานการณ์การทำงาน ของบัณฑิต (ปีการศึกษา 2502-2516) และมหาบัณฑิต (ปีการศึกษา 2507-2516) สาขาวิชา บรรณารักษศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผลการศึกษพบว่าบัณฑิตได้เสนอให้เพิ่มชั่วโมงสำหรับการเรียนวิชาการทำบัตรรายการ วิชาการจัดหมู่หนังสือ วิชาการฝึกงาน สำหรับในด้านขอบเขต เนื้อหาวิชาการจัดหมู่และทำบัตรรายการนั้น ควรเพิ่มความรู้ที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์เลขหมู่ใน หลาย ๆ ระบบ โดยเฉพาะระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกันนอกเหนือจากระบบทศนิยมดิวอี้ และ ตัดทอนเนื้อหาบางส่วน เช่น ประวัติการวิเคราะห์เลขหมู่ระบบต่าง ๆ

ทัศนีย์ ทองศิริ (2521 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพของหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์ต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2513-2518 ผลการ ศึกษาพบว่าวิชาในหมวดวิชาบังคับทางบรรณารักษศาสตร์ที่สามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้ มากที่สุดคือ วิชาการจัดหมู่หนังสือและทำบัตรรายการ 1 และวิชาการจัดหมู่หนังสือและทำบัตร รายการ 2 และได้เสนอให้เพิ่มเนื้อหาวิชาในเรื่องเกี่ยวกับการจัดหมู่หนังสือระบบหอสมุดรัฐสภา อเมริกานด้วย

พวงเพ็ญ ทิพย์พีช (2526 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพของหลักสูตรสาขา วิชาบรรณารักษศาสตร์ต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง ข้อมูลที่ได้จากการวิจัย รวบรวมจากบัณฑิตสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ปีการศึกษา 2520-2524 ผลการศึกษพบว่าในด้านเนื้อหาวิชาควรเพิ่มเนื้อหาวิชาการฝึกงานห้องสมุดและการจัดหมู่หนังสือ และทำบัตรรายการ วิชาที่มีการนำไปใช้น้อยคือ ประวัติหนังสือและการพิมพ์ การจัดหมู่และทำ บัตรรายการวิสตุพิเศษ

สำหรับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการนั้น มีอยู่เพียง เรื่องเดียวคือ

กุลธิดา สงวนรัชฎ์ (2526 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาเชิงเปรียบเทียบ รายวิชาการจัดหมู่และทำบัตรรายการที่เปิดสอนในระดับปริญญาตรี ในมหาวิทยาลัยในประเทศไทย ในด้านเนื้อหาวิชา จำนวนหน่วยกิต วิธีการสอน การใช้อุปกรณ์การสอน การวัดผล รวมทั้งปัญหา และความต้องการ ข้อมูลในการวิจัยรวบรวมจากผู้สอนวิชาการจัดหมู่และทำบัตรรายการจำนวน 10 คน และนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่กำลังศึกษาวิชานี้ในภาคปลาย ปีการศึกษา 2524-2529

หลักสูตรวิชาบรรณารักษศาสตร์ในประเทศไทยจำนวน 150 คน ผลการวิจัยพบว่า ชอบเขตเนื้อหาวิชาส่วนใหญ่ประกอบด้วย การทำบัตรรายการภาษาไทยและการทำบัตรรายการภาษาต่างประเทศ คู่มือที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย ระบบทศนิยมดิวอี้ ระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน กฎการทำบัตรรายการแองโกล-อเมริกัน ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 1 และฉบับพิมพ์ครั้งที่ 2 หัวเรื่องของเชียร์ และ หัวเรื่องของหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน วิธีสอนที่ใช้มากที่สุด คือ การบรรยาย และการให้ผลิต นักศึกษาทำแบบฝึกหัด การวัดผลมีจุดมุ่งหมายเพื่อวัดความเข้าใจ และความสามารถในการนำไปใช้มากกว่าวัดความจำ ความคิดเห็นที่สอดคล้องกันระหว่างผู้สอนและผู้เรียน คือความเหมาะสมของเนื้อหาวิชาและจำนวนหน่วยกิต ความต้องการห้องปฏิบัติการโดยเฉพาะ พร้อมคู่มือที่เพียงพอ ความคิดเห็นที่แตกต่างกันของผู้สอนและผู้เรียน คือ สิ่งที่ควรปรับปรุง ผู้สอนเห็นว่า ควรปรับปรุงในด้าน เนื้อหาวิชา จำนวนหน่วยกิต การจำแนกรายวิชา และวิธีการสอน ส่วนผู้เรียนเห็นว่า ควรปรับปรุงในด้านการใช้อุปกรณ์ในการสอน ปัญหาที่ผู้สอนพบมากคือ เนื้อหาวิชามากเกินเวลาที่กำหนดให้ และสภาพห้องเรียนไม่อำนวยความสะดวกการสอน ปัญหาของผู้เรียนคือ คู่มือในการเรียนมีไม่เพียงพอ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. การกำหนดกลุ่มประชากร และกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดการทำข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดกลุ่มประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ประกอบด้วย

1.1 ผู้สอนรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ ในมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนหลักสูตรสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ หรือบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ระดับปริญญาตรี จำนวน 34 คน

1.2 บรรณารักษ์วิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการในห้องสมุดมหาวิทยาลัย จำนวน 101 คน

1.3 บรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 115 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

2.1 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้สอนรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ จากมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนหลักสูตรสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ หรือบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ระดับปริญญาตรี ได้มาจากการสุ่มแบบเจาะจง จากผู้สอนที่มีประสบการณ์การสอนวิชาที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการมาแล้วเป็นเวลานานไม่น้อยกว่า 5 ปี โดยไม่รวมผู้สอนที่สอนในรายวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการโสตทัศนวัสดุ ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 27 คน ดังแสดงไว้ในตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่างผู้สอนในมหาวิทยาลัย

ลำดับที่	มหาวิทยาลัย	จำนวน ประชากร	จำนวน กลุ่มตัวอย่าง
1	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	3	2
2	มหาวิทยาลัยขอนแก่น	5	4
3	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	4	3
4	มหาวิทยาลัยทักษิณ	3	2
5	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	4	3
6	มหาวิทยาลัยบูรพา	3	2
7	มหาวิทยาลัยรามคำแหง	5	4
8	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	1	1
9	มหาวิทยาลัยศิลปากร	2	2
10	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	3	3
11	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช	1	1
รวม		34	27

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นบรรณารักษ์ในห้องสมุดมหาวิทยาลัย ดำเนินการสุ่มแบบเจาะจงเฉพาะบรรณารักษ์หัวหน้างานวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการภาษาไทย 1 คน และภาษาต่างประเทศ 1 คนรวมแต่ละ 2 คน สำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยที่มีบรรณารักษ์วิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการเพียงคนเดียว จะสุ่มเฉพาะบรรณารักษ์ผู้นั้น ได้กลุ่มตัวอย่างรวมทั้งสิ้น 43 คน ดังแสดงไว้ในตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่างบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย

ลำดับที่	ห้องสมุดมหาวิทยาลัย	จำนวน ประชากร	จำนวน กลุ่มตัวอย่าง
1	สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	5	2
2	สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	16	2
3	สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	11	2
4	สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	9	2
5	สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง	19	2
6	สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศิลปากร	5	2
7	สำนักบรรณสารสนเทศ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช	8	2
8	สำนักบรรณสารการพัฒนา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์	7	2
9	สำนักหอสมุดและบรรณสารสนเทศ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี	5	2
10	สำนักหอสมุดกลาง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง	4	2
11	สำนักหอสมุดกลาง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ	6	2
12	สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยมหิดล	9	2
13	สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	11	2
14	กองห้องสมุด มหาวิทยาลัยแม่โจ้	1	1
15	สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนเรศวร	2	2
16	หอสมุดมหาวิทยาลัยทักษิณ	2	2
17	สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	4	2

ตาราง 2 (ต่อ)

ลำดับที่	ห้องสมุดมหาวิทยาลัย	จำนวน ประชากร	จำนวน กลุ่มตัวอย่าง
18	สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา	4	2
19	สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น	5	2
20	หอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี	2	2
21	สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	5	2
22	สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี	2	2
รวม		101	43

2.3 กลุ่มบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร ดำเนินการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) โดยสุ่มโรงเรียนจากเขตต่าง ๆ 38 เขต ในแต่ละเขตดำเนินการสุ่มอย่างง่าย โดยใช้วิธีจับฉลาก จำนวนร้อยละ 50 ในแต่ละเขต ได้จำนวนโรงเรียนทั้งสิ้น 69 โรงเรียน ในแต่ละโรงเรียนทำการสุ่มแบบเจาะจงเฉพาะบรรณารักษ์ห้องสมุดที่ทำหน้าที่วิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ 1 คน ในกรณีที่โรงเรียนแห่งนั้นมีบรรณารักษ์เพียงคนเดียว จะเลือกสุ่มแบบเจาะจงเฉพาะบุคคลนั้น ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 69 คน ดังแสดงไว้ในตาราง 3

ตาราง 3 จำนวนโรงเรียน และจำนวนกลุ่มตัวอย่างบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน

ลำดับที่	เขต	จำนวน โรงเรียน	จำนวน โรงเรียนที่สุ่ม	จำนวน กลุ่มตัวอย่าง
1	พระนคร	7	4	4
2	ป้อมปราบ ฯ	3	2	2
3	ปทุมวัน	1	1	1
4	สัมพันธวงศ์	1	1	1
5	บางรัก	2	1	1
6	บางกอกใหญ่	3	2	2
7	ตลิ่งชัน	7	4	4
8	หนองจอก	3	2	2
9	ยานนาวา	2	1	1
10	สาทร	3	2	2
11	ภาษีเจริญ	7	4	4
12	ราชบุรีบูรณะ	4	2	2
13	บางกอกน้อย	6	3	3
14	จอมทอง	3	2	2
15	พญาไท	1	1	1
16	พระโขนง	3	2	2
17	มีนบุรี	4	2	2
18	ลาดกระบัง	3	2	2
19	หนองแขม	1	1	1
20	ลาดพร้าว	3	2	2
21	บึงกุ่ม	4	2	2

ตาราง 3 (ต่อ)

ลำดับที่	เขต	จำนวน โรงเรียน	จำนวน โรงเรียนที่สุ่ม	จำนวน กลุ่มตัวอย่าง
22	บางพลัด	2	1	1
23	บางขุนเทียน	5	3	3
24	ราชเทวี	3	2	2
25	ประเวศ	3	2	2
26	บางกะปิ	5	3	3
27	บางเขน	2	1	1
28	ดอนเมือง	4	2	2
29	จตุจักร	2	1	1
30	ห้วยขวาง	3	2	2
31	ธนบุรี	4	2	2
32	ดุสิต	5	3	3
33	บางซื่อ	2	1	1
34	คลองเตย	3	2	2
35	ดินแดง	1	1	1
รวม		115	69	69

ตาราง 4 จำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และ บรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน

สถานภาพ	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ร้อยละ
1. ผู้สอน	34	27	19.42
2. บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย	101	43	30.94
3. บรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน	115	69	49.64
รวม	250	139	100.00

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาที่ เกี่ยวกับการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ มีทั้งหมด 3 ชุด คือ

ชุดที่ 1 สำหรับผู้สอนวิชาที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัว เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 การจัดระดับความสำคัญ ของเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์เลขหมู่ และทำรายการ ซึ่งแบ่งออกเป็น 7 ด้าน 28 หัวข้อ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ สำคัญมากที่สุด สำคัญมาก สำคัญปานกลาง สำคัญน้อย และสำคัญน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นที่เกี่ยวพันกับการกำหนดเนื้อหาวิชา และความสัมพันธ์ระหว่าง ผู้สอนกับบรรณารักษ์ เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ

ชุดที่ 2 สำหรับบรรณารักษ์วิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการห้องสมุดมหาวิทยาลัย แบ่ง ออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัว เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 การจัดระดับความสำคัญของเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์เลขหมู่ และทำรายการเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับคือ สำคัญมากที่สุด สำคัญมาก สำคัญปานกลาง สำคัญน้อย และสำคัญน้อยที่สุด ซึ่งมีข้อคำถามเหมือนแบบสอบถามชุดที่ 1 ตอนที่ 2

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นที่เกี่ยวกับการกำหนดเนื้อหาวิชา และความสัมพันธ์ระหว่าง บรรณารักษ์กับผู้สอน เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ

ชุดที่ 3 สำหรับบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน แบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัว เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 การจัดระดับความสำคัญของเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์เลขหมู่ และทำรายการ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับคือ สำคัญมากที่สุด สำคัญมาก สำคัญปานกลาง สำคัญน้อย และสำคัญน้อยที่สุด ซึ่งมีข้อคำถามเหมือนกับแบบสอบถามชุดที่ 1 ตอนที่ 2

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นที่เกี่ยวกับการกำหนดเนื้อหาวิชา และความสัมพันธ์ระหว่าง บรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนกับผู้สอน เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ

วิธีสร้างแบบสอบถาม

ในการสร้างแบบสอบถามดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร งานวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์เลขหมู่ และทำรายการ
2. สัมภาษณ์ผู้สอนวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ บรรณารักษ์วิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ เกี่ยวกับการเรียนการสอน การปรับปรุงเนื้อหาวิชา การปฏิบัติงาน วิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ การนำเนื้อหาวิชามาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน และความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับบรรณารักษ์วิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ
3. นำข้อมูลที่ได้จาก ข้อ 1 และข้อ 2 มาดำเนินการดังนี้
 - 3.1 สรุปเป็นโครงร่างเนื้อหาวิชา โดยแบ่งออกเป็น 7 ด้านดังนี้
 - 3.1.1 หลักเกณฑ์และกระบวนการในการจัดทำรายการสืบค้น

3.1.2 การจัดหมวดหมู่หนังสือ

3.1.3 การลงรายการพรรณาสัตว์มีพิษประเภทต่างๆ

3.1.4 การเลือกรายการที่ใช้ในการเข้าถึงสารนิเทศ

3.1.5 การกำหนดหัวเรื่อง

3.1.6 ระบบห้องสมุดอัตโนมัติ

3.1.7 การใช้ประโยชน์ทางบรรณานุกรม

ในแต่ละด้านประกอบไปด้วยหัวข้อ ซึ่งรวมทั้งหมดมี 28 หัวข้อ

3.2 ข้อคำถามที่เกี่ยวพันกับการกำหนดเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์

เลขหมู่และทำรายการ และความสัมพันธ์ระหว่าง ผู้สอนกับบรรณารักษ์

4. นำโครงร่างเนื้อหาวิชาที่จัดเป็นด้าน 7 ด้าน ซึ่งมีหัวข้อทั้งหมด 28 หัวข้อ

และข้อคำถามที่เกี่ยวพันกับการกำหนดเนื้อหาวิชา และความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับบรรณารักษ์

ให้ผู้เชี่ยวชาญที่เป็นผู้สอนวิชาที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการในมหาวิทยาลัย

และบรรณารักษ์วิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ จำนวนอย่างละ 2 คน

ผู้เชี่ยวชาญที่เป็นผู้สอน คือ รองศาสตราจารย์กมล รุ่งอุทัย และ

รองศาสตราจารย์พว พันธ์เมฆา ส่วนผู้เชี่ยวชาญที่เป็นบรรณารักษ์วิเคราะห์เลขหมู่และทำ

รายการ คือ นางจุไรศรี ธนะชานันท์ และนางวิไลย สดงคุณท์ โดยผู้เชี่ยวชาญที่เป็นผู้สอนนั้น

ทำหน้าที่สอนวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี และผู้เชี่ยวชาญที่

เป็นบรรณารักษ์วิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการเป็นผู้ที่ปฏิบัติงานด้านการวิเคราะห์เลขหมู่และ

ทำรายการมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีเช่นกัน เป็นผู้ตรวจสอบความเหมาะสม ความชัดเจน

ครอบคลุมเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการในทุกด้าน ผลการตรวจสอบ

ได้มีการแก้ไขรายละเอียดเล็กน้อย และเพิ่มเติมรายละเอียด ในส่วนของโครงร่างเนื้อหาวิชา

ที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ ด้านการใช้ประโยชน์ทางบรรณานุกรมที่เกี่ยวกับ

ข้อมูลทางบรรณานุกรมในรูปแบบต่างๆ

5. นำโครงร่างเนื้อหาวิชา และข้อคำถามที่เกี่ยวพันกับการกำหนดเนื้อหาวิชา

และความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอน กับบรรณารักษ์ ที่ได้รับความเห็นชอบจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว มาสร้าง

เป็นแบบสอบถามโดยแบ่งเป็น 2 ส่วนใหญ่ๆ คือ โครงร่างเนื้อหาวิชา เป็นแบบสอบถามให้ผู้สอน

และบรรณารักษ์จัดระดับความสำคัญ ของเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ และอีกส่วนหนึ่งเป็นข้อคำถามเพื่อให้ผู้สอน และบรรณารักษ์ แสดงความคิดเห็นในด้านความคิดเห็นที่เกี่ยวกับการกำหนดเนื้อหาวิชา และความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับบรรณารักษ์

6. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วเสนอให้ประธาน และกรรมการควบคุมปฏิญานิพนธ์พิจารณา ความเหมาะสม และความถูกต้องของการใช้ภาษา

7. นำแบบสอบถามที่ได้รับการพิจารณาจากคณะกรรมการ มาปรับปรุงและแก้ไข แล้วเสนอให้ประธาน และกรรมการควบคุมปฏิญานิพนธ์พิจารณาอีกครั้งหนึ่ง ก่อนนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง

8. ลักษณะและรายละเอียดของแบบสอบถาม ทั้ง 3 ชุด ประกอบด้วย

ชุดที่ 1 สำหรับผู้สอนวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้สอน เกี่ยวกับเพศ วุฒิทางการศึกษา ประสบการณ์การสอนวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ และวิชาที่สอน เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 การจัดระดับความสำคัญ ของเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ 7 ด้าน ประกอบด้วย หลักเกณฑ์และกระบวนการในการจัดทำรายการ สืบค้น การจัดหมวดหมู่หนังสือ การลงรายการพรรณาสังพิมพ์ประเภทต่างๆ การเลือกรายการที่ใช้ในการเข้าถึงสารนิเทศ การกำหนดหัวเรื่อง ระบบห้องสมุดอัตโนมัติ และการใช้ประโยชน์ทางบรรณานุกรม ในแต่ละด้านจะประกอบด้วยหัวข้อต่างๆ ซึ่งมีรวมทั้งหมด 28 หัวข้อ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ สำคัญมากที่สุด สำคัญมาก สำคัญปานกลาง สำคัญน้อย และสำคัญน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นที่เกี่ยวกับการกำหนดเนื้อหาวิชา และความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอน กับบรรณารักษ์ เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ

ชุดที่ 2 สำหรับบรรณารักษ์วิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการห้องสมุดมหาวิทยาลัย แบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 สถานภาพของบรรณารักษ์วิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการห้องสมุดมหาวิทยาลัย เกี่ยวกับ เพศ วุฒิทางการศึกษา ประสบการณ์การวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ

เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 การจัดระดับความสำคัญของเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ เป็นแบบสอบถามแบบวัดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือสำคัญมากที่สุด สำคัญมาก สำคัญปานกลาง สำคัญน้อย และสำคัญน้อยที่สุด ซึ่งมีข้อความเหมือนแบบสอบถามชุดที่ 1 ตอนที่ 2

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นที่เกี่ยวพันกับการกำหนดเนื้อหาวิชา และความสัมพันธ์ระหว่างบรรณารักษ์กับผู้สอน เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ

ชุดที่ 3 สำหรับบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน แบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 สถานภาพของบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน เกี่ยวกับเพศ วุฒิ การศึกษา และประสบการณ์การวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 การจัดระดับความสำคัญ ของเนื้อหาวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับคือ สำคัญมากที่สุด สำคัญมาก สำคัญปานกลาง สำคัญน้อย และสำคัญน้อยที่สุด ซึ่งมีข้อความเหมือนกับแบบสอบถามชุดที่ 1 ตอนที่ 2

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นที่เกี่ยวพันกับการกำหนดเนื้อหาวิชา และความสัมพันธ์ระหว่างบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนกับผู้สอน เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. ขอลงชื่อจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความอนุเคราะห์จากหัวหน้าส่วนราชการ ซึ่งประกอบด้วย

1.1 คณะบดีคณะต่างๆในมหาวิทยาลัยของรัฐ 11 แห่งที่เปิดสอนในหลักสูตรสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ หรือบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์

1.2 ผู้อำนวยการห้องสมุดมหาวิทยาลัยของรัฐทั้ง 22 แห่ง

1.3 อธิบดีกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อขอความอนุเคราะห์ไปยังโรงเรียนต่างๆในสังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการในเขตกรุงเทพมหานคร ที่เป็นกลุ่ม

ตัวอย่างจำนวน 69 แห่ง

2. แจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้สอน และบรรณารักษ์ทางไปรษณีย์ และรวบรวมแบบสอบถามกลับคืนโดยวิธีเดียวกัน โดยเริ่มส่งแบบสอบถามตั้งแต่วันที่ 10 มกราคม 2541 และได้รับกลับคืนทั้งหมดในวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2541 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งให้กับกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม ที่ได้รับคืน และที่ตรวจสอบความสมบูรณ์สามารถนำมาใช้ในการวิจัยได้ จำแนกตามสถานภาพ ดังรายละเอียดในตาราง 5

ตาราง 5 จำนวนแบบสอบถามที่ส่ง ได้รับคืนและสมบูรณ์ที่ใช้ในการวิจัยจำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	แบบสอบถาม ที่ส่ง (ฉบับ)	ได้รับคืน (ฉบับ)	แบบสอบถาม สมบูรณ์ (ฉบับ)	ร้อยละ
ผู้สอน	27	25	23	85.19
บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย	43	41	35	81.40
บรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน	69	62	59	85.50
รวม	139	128	117	84.17

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การจัดกระทำข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูลดำเนินการดังนี้

- นำข้อมูลตอนที่ 1 จากแบบสอบถามทั้ง 3 ชุดเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม มาแจกแจงความถี่ และเสนอผลเป็นค่าร้อยละ
- นำข้อมูล ตอนที่ 2 จากแบบสอบถามทั้ง 3 ชุดเกี่ยวกับการจัดระดับความสำคัญของเนื้อหาวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่ามาให้คะแนน โดยใช้หลักเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

สำคัญมากที่สุด	ค่าคะแนนเท่ากับ 5
สำคัญมาก	ค่าคะแนนเท่ากับ 4
สำคัญปานกลาง	ค่าคะแนนเท่ากับ 3
สำคัญน้อย	ค่าคะแนนเท่ากับ 2
สำคัญน้อยที่สุด	ค่าคะแนนเท่ากับ 1

จากนั้นนำไปหาค่าเฉลี่ยและใช้อัตราการแปลงผลดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง	4.51 - 5.00	หมายถึง	ความสำคัญในระดับมากที่สุด
ค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง	3.51 - 4.50	หมายถึง	ความสำคัญในระดับมาก
ค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง	2.51 - 3.50	หมายถึง	ความสำคัญในระดับปานกลาง
ค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง	1.51 - 2.50	หมายถึง	ความสำคัญในระดับน้อย
ค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง	1.00 - 1.50	หมายถึง	ความสำคัญในระดับน้อยที่สุด

3. เปรียบเทียบระดับความสำคัญของเนื้อหาวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการระหว่างผู้สอน บรรณารักษ์วิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการในห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนโดยใช้สถิติ F-test (ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความแปรปรวน) หากพบความแตกต่างจะทดสอบเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของนิวแมน-คูลส์ (Newman-Keuls)

4. แยกแยะความถี่ของแบบสอบถามตอนที่ 3 เกี่ยวกับความคิดเห็นที่เกี่ยวพันกับการกำหนดเนื้อหาวิชา และความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับบรรณารักษ์ และเสนอผลเป็นคำร้อยละ

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 สถิตินี้พื้นฐาน ได้แก่คำร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) และความแปรปรวน (SS)

5.2 ทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการจำแนกตามสถานภาพกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สถิติ F-test ถ้าพบความแตกต่างจะทดสอบเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของนิวแมน-คูลส์ (Newman-Keuls Test)

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS/PC+ (Statistical Package for Social Science/Personal Computer)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ต่างๆที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
S	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
df	แทน	ชั้นของความเป็นอิสระ (Degree of freedom)
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of square)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนน (Mean square)
F	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณา F-distribution
บร.	แทน	บรรณารักษ์
*	แทน	นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. ระดับความสำคัญของเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการตามความคิดเห็นของผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน
3. ลำดับความสำคัญของเนื้อหาวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ
4. เปรียบเทียบระดับความสำคัญของเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการของผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน
5. ความคิดเห็นที่เกี่ยวพันกับการกำหนดเนื้อหาวิชา และความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอน

กับบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม แบ่งเป็น

1.1 ผู้สอน รายละเอียดเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้สอน แสดงไว้ในตาราง 6

ตาราง 6 สถานภาพส่วนตัวของผู้สอน

สถานภาพส่วนตัว	ผู้สอน	
	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	2	8.70
1.2 หญิง	21	91.30
รวม	23	100.00
2. คุณวุฒิทางการศึกษา		
2.1 ปริญญาตรีสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ หรือ บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์	1	4.35
2.2 ปริญญาโทสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ หรือ บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์	19	82.60
2.3 ประกาศนียบัตรชั้นสูง ด้านการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ	1	4.35
2.3 ปริญญาเอกสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ หรือบรรณารักษศาสตร์ และสารนิเทศศาสตร์	1	4.35

ตาราง 6 (ต่อ)

สถานภาพส่วนตัว	ผู้สอน	
	จำนวน	ร้อยละ
2.4 ปรึญญาเอกสาขาเทคโนโลยีทางการศึกษา	1	4.35
รวม	23	100.00
3.ประสบการณ์การสอนวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ		
3.1 5-10 ปี	5	21.74
3.2 11-15 ปี	8	34.78
3.3 16-20 ปี	3	13.04
3.4 มากกว่า 20 ปี	7	30.43
รวม	23	100.00
5.วิชาที่สอน		
5.1 การวิเคราะห์เลขหมู่	7	30.43
5.2 การทำรายการ	1	4.35
5.3 ทั้ง 2 อย่าง	15	65.22
รวม	23	100.00

จากตาราง 6 แสดงว่า ผู้สอนวิชาที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 91.30) จบการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ หรือบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ (ร้อยละ 82.60) มีประสบการณ์การทำงานในช่วงระหว่าง 11-15 ปี (ร้อยละ 34.78) และส่วนใหญ่สอนทั้งวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่ และวิชาการทำรายการ (ร้อยละ 65.22)

1.2 บรรณารักษ์ รายละเอียดเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของบรรณารักษ์ ทั้งบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน ดังแสดงไว้ในตาราง 7

ตาราง 7 สถานภาพส่วนตัวของบรรณารักษ์

สถานภาพส่วนตัว	บร. ห้องสมุด มหาวิทยาลัย		บร. ห้องสมุด โรงเรียน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ				
1.1 ชาย	1	2.86	8	13.56
1.2 หญิง	34	97.14	51	86.44
รวม	35	100.00	59	100.00
2. คุณวุฒิทางการศึกษา				
2.1 ปริญญาตรีสาขาภาษาไทย	-	-	1	1.70
2.2 ปริญญาตรีสาขาสังคมศึกษา	-	-	2	3.39
2.3 ผ่านการฝึกอบรมวิชาบรรณารักษศาสตร์	-	-	3	5.08

ตาราง 7 (ต่อ)

สถานภาพส่วนตัว	บร.ห้องสมุด มหาวิทยาลัย		บร.ห้องสมุด โรงเรียน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
2.4 ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง (บรรณารักษศาสตร์)	-	-	3	5.08
2.5 ปริญญาตรีสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ หรือบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์	15	42.86	40	67.80
2.6 ปริญญาโทสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ หรือบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์	20	57.14	10	16.95
รวม	35	100.00	59	100.00
3. ประสบการณ์ด้านการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ				
3.1 น้อยกว่า 5 ปี	-	-	11	18.64
3.2 5-10 ปี	18	51.43	10	16.95
3.3 11-15 ปี	6	17.14	15	25.42
3.4 16-20 ปี	3	8.57	13	22.04
3.5 มากกว่า 20 ปี	8	22.86	10	16.95
รวม	35	100.00	59	100.00

จากตาราง 7 แสดงว่า บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 97.14 และ ร้อยละ 86.44 ตามลำดับ) บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ หรือบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ (ร้อยละ 57.14) ส่วนบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ หรือบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ (ร้อยละ 67.80) บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่มีประสบการณ์ด้านการทำงานอยู่ในช่วงระหว่าง 5-10 ปี (ร้อยละ 51.43) ส่วนบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงาน อยู่ในช่วงระหว่าง 11-15 ปี (ร้อยละ 25.42)

2. ระดับความสำคัญของเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการตามความคิดเห็นของผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน จำแนกเป็นรายด้าน ปรากฏผลในตาราง 8-15

2.1 ด้านหลักเกณฑ์และกระบวนการในการจัดทำรายการสืบค้น ปรากฏผลในตาราง 8

ตาราง 8 ระดับความสำคัญของการวิจัยการวิเคราะห์และประมวลผลการจัดการทรัพยากรบุคคล

หลักเกณฑ์และกระบวนการจัดการทรัพยากรบุคคล	ผู้สอน			บร. ห้องสมุด มหาวิทยาลัย			บร. ห้องสมุด โรงเรียน			รวม		
	$\bar{X}$	S	แปลผล	$\bar{X}$	S	แปลผล	$\bar{X}$	S	แปลผล	$\bar{X}$	S	แปลผล
1. รูปแบบและเนื้อหาของของรายวิชาการ	4.39	0.99	มาก	4.34	0.68	มาก	4.27	0.74	มาก	4.32	0.77	มาก
2. การรู้จักหนังสือเพื่อนำไปใช้ในการลงรายการ	4.09	1.04	มาก	4.40	0.65	มาก	4.25	0.68	มาก	4.26	0.76	มาก
3. กฎการลงรายการแบบ AACR2	4.39	0.99	มาก	4.60	0.60	มากที่สุด	3.80	1.01	มาก	4.15	0.97	มาก
4. การทำรายการหลักฐาน	4.13	1.18	มาก	4.23	0.69	มาก	4.13	0.80	มาก	4.16	0.85	มาก
5. กฎการเรียงรายการภาษาอังกฤษ	3.61	0.99	มาก	3.51	0.95	มาก	3.59	0.89	มาก	3.57	0.92	มาก
6. กฎการเรียงรายการภาษาไทย	3.65	1.03	มาก	3.51	0.89	มาก	4.25	0.76	มาก	3.91	0.91	มาก
7. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการและกระบวนการปฏิบัติงานด้านการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ	4.00	0.74	มาก	4.23	0.77	มาก	4.29	0.80	มาก	4.21	0.77	มาก
รวม	4.04	0.79	มาก	4.12	0.45	มาก	4.08	0.50	มาก	4.08	0.55	มาก

จากตาราง 8 แสดงว่าความคิดเห็นโดยรวมในด้านหลักเกณฑ์และกระบวนการการจัดทำรายการสืบค้น มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดและอยู่ในระดับมาก คือ รูปแบบและหน้าที่ของรายการสืบค้น ($\bar{X} = 4.32$) รองลงมาคือ การรู้จักหนังสือเพื่อนำไปใช้ในการลงรายการ มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$) เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า ผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน ให้ความสำคัญด้านหลักเกณฑ์และกระบวนการจัดทำรายการสืบค้น โดยรวมอยู่ในระดับมากทั้ง 3 กลุ่ม ($\bar{X} = 4.04, 4.12$ และ 4.08 ตามลำดับ) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้สอนส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในเรื่องรูปแบบและหน้าที่ของรายการสืบค้น และกฎการลงรายการแบบ AACR 2 มากที่สุดทั้ง 2 เรื่อง และมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเท่ากัน ($\bar{X} = 4.39$) ส่วนบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย จัดระดับความสำคัญให้กับเรื่องกฎการลงรายการแบบ AACR 2 มากที่สุด และมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$) สำหรับบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน จัดระดับความสำคัญให้กับเรื่องของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการและกระบวนการปฏิบัติงานด้านการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการมากที่สุด และมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$)

2.2 ด้านการจัดหมวดหมู่หนังสือ ปราบกฎผลในตาราง 9

ตาราง 9 ระดับความสำคัญของผู้บริหารวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ ด้านการจัดหมวดหมู่หนังสือ

การจัดหมวดหมู่หนังสือ	ผู้สอน			พร.ห้องสมุดมหาวิทยาลัย			พร.ห้องสมุดโรงเรียน			รวม		
	$\bar{X}$	S	แปลผล	$\bar{X}$	S	แปลผล	$\bar{X}$	S	แปลผล	$\bar{X}$	S	แปลผล
1. ระบบทศนิยมดิวอี้ (DDC)	4.17	1.15	มาก	3.91	1.15	มาก	4.59	0.56	มากที่สุด	4.31	0.94	มาก
2. ระบบห้องสมุดรัฐสภาอเมริกัน (LCC)	4.43	0.66	มาก	4.40	0.81	มาก	3.22	1.19	ปานกลาง	3.81	0.16	มาก
3. เลขหนังสือ (Book number)	4.43	0.73	มาก	3.94	1.03	มาก	3.68	1.15	มาก	3.91	1.07	มาก
รวม	4.35	0.55	มาก	4.08	0.73	มาก	3.83	0.68	มาก	4.01	0.70	มาก

จากตาราง 9 แสดงว่าความคิดเห็นโดยรวมในด้านการจัดหมวดหมู่หนังสืออยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือการจัดหมวดหมู่หนังสือระบบทศนิยมดิวอี้ และมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$) รองลงมาคือเลขหนังสือมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$) เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่าทั้งผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน ให้ความสำคัญด้านการจัดหมวดหมู่หนังสือโดยรวมอยู่ในระดับมากทั้ง 3 กลุ่ม ($\bar{X} = 4.35, 4.08$ และ 3.83 ตามลำดับ) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้สอนส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในเรื่อง การจัดหมวดหมู่หนังสือระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน และเลขหนังสือ มากที่สุดทั้ง 2 เรื่อง และมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเท่ากัน ($\bar{X} = 4.43$) สำหรับบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยให้ความสำคัญในเรื่อง การจัดหมวดหมู่หนังสือระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกันมากที่สุดเช่นเดียวกับผู้สอน และมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$) ส่วนบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน ให้ความสำคัญในเรื่อง การจัดหมวดหมู่หนังสือระบบทศนิยมดิวอี้มากที่สุด และมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$)

2.3 ด้านการเลือกรายการที่ใช้ในการเข้าถึงสารสนเทศ ปรากฏผลในตาราง 10

ตาราง 10 ระดับความสำคัญของผู้ให้สัมภาษณ์ต่อการเลือกวิธีการที่ใช้ในการเข้าถึงสารนิเทศ

การเลือกวิธีการที่ใช้ในการเข้าถึงสารนิเทศ	ผู้สอน			พร.ห้องสมุดมหาวิทยาลัย			พร.ห้องสมุดโรงเรียน			รวม		
	$\bar{X}$	S	แปลผล	$\bar{X}$	S	แปลผล	$\bar{X}$	S	แปลผล	$\bar{X}$	S	แปลผล
1. การเลือกวิธีการหลัก	4.39	1.20	มาก	4.68	0.53	มากที่สุด	4.29	0.87	มาก	4.42	0.87	มาก
2. การเลือกวิธีการเพิ่ม	4.17	1.15	มาก	4.43	0.56	มาก	3.59	0.93	มาก	3.96	0.96	มาก
3. การเลือกใช้สื่อรูปแบบฉบับ	3.83	1.19	มาก	4.14	0.97	มาก	3.54	0.95	มาก	3.78	1.03	มาก
4. การทำการวิจัย	4.04	0.93	มาก	4.08	0.78	มาก	3.46	0.91	ปานกลาง	3.76	0.92	มาก
รวม	4.10	0.97	มาก	4.34	0.58	มาก	3.72	0.75	มาก	3.98	0.80	มาก

จากตาราง 10 แสดงความคิดเห็นโดยรวมในด้านการเลือกรายการที่ใช้ในการเข้าถึงสารนิเทศอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ การเลือกรายการหลัก มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$) รองลงมาคือ การเลือกรายการเพิ่ม มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$) เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า ทั้งผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน ให้ความสำคัญด้านการเลือกรายการที่ใช้ในการเข้าถึงสารนิเทศโดยรวมอยู่ในระดับมากทั้ง 3 กลุ่ม ($\bar{X} = 4.10, 4.34$ และ 3.72 ตามลำดับ) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทั้งผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในเรื่องการเลือกรายการหลักมากที่สุดเหมือนกัน ($\bar{X} = 4.39, 4.68$ และ 4.29 ตามลำดับ)

2.4 ด้านการลงรายการพรรณาสังพิมพ์ประเภทต่างๆ ปรากฏผลในตาราง 11

ตาราง 11 ระดับความสำคัญของผู้เชี่ยวชาญวิเคราะห์และทำรายการ ด้านการลงรายการพรรณาสัตว์ประเภทต่างๆ

การลงรายการพรรณาสัตว์ประเภทต่างๆ	ผู้สอน			พร.ห้องสมุดมหาวิทยาลัย			พร.ห้องสมุดโรงเรียน			รวม		
	$\bar{X}$	S	แปลผล	$\bar{X}$	S	แปลผล	$\bar{X}$	S	แปลผล	$\bar{X}$	S	แปลผล
1. การลงรายการหนังสือ	4.30	1.02	มาก	4.66	0.54	มากที่สุด	4.17	0.85	มาก	4.34	0.83	มาก
2. การลงรายการสิ่งพิมพ์รัฐบาล	3.74	1.14	มาก	4.23	0.81	มาก	3.63	0.83	มาก	3.83	0.92	มาก
3. การลงรายการสิ่งพิมพ์ลักษณะพิเศษต่างๆ	3.56	1.08	มาก	4.20	0.80	มาก	3.58	0.85	มาก	3.76	0.92	มาก
4. การลงรายการสื่อสิ่งพิมพ์แบบฉบับ	3.48	1.24	ปานกลาง	3.88	0.96	มาก	3.69	0.88	มาก	3.71	0.98	มาก
รวม	3.77	0.99	มาก	4.24	0.58	มาก	3.77	0.64	มาก	3.91	0.73	มาก

จากตาราง 11 แสดงว่าความคิดเห็นโดยรวมในด้านการลงรายการพรรณาสัตว์ประเภทต่างๆอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือการลงรายการหนังสือ และมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$) รองลงมาคือการลงรายการสิ่งพิมพ์รัฐบาล มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$) เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า ทั้งผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน ให้ความสำคัญด้านการลงรายการพรรณาสัตว์ประเภทต่างๆ โดยรวมอยู่ในระดับมากทั้ง 3 กลุ่ม ($\bar{X} = 3.77, 4.24$ และ 3.77 ตามลำดับ) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทั้งผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในเรื่องการลงรายการหนังสือมากที่สุดเหมือนกัน ($\bar{X} = 4.30, 4.66$ และ 4.17 ตามลำดับ)

2.5 ด้านการกำหนดหัวเรื่อง ปรากฏผลในตาราง 12

ตาราง 12 ระดับความสำคัญของผู้ให้พหุวิชาการวิเคราะห์และทำรายการ ด้านการกำหนดหัวเรื่อง

การกำหนดหัวเรื่อง	ผู้สอน			พร.ห้องสมุดมหาวิทยาลัย			พร.ห้องสมุดโรงเรียน			รวม		
	$\bar{X}$	S	แปลผล	$\bar{X}$	S	แปลผล	$\bar{X}$	S	แปลผล	$\bar{X}$	S	แปลผล
1. หลักเกณฑ์ในการกำหนดหัวเรื่อง	4.43	0.99	มาก	4.77	0.50	มากที่สุด	4.41	0.70	มาก	4.52	0.73	มากที่สุด
2. การใช้คู่มือกำหนดหัวเรื่องของหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน	3.96	1.22	มาก	4.66	0.59	มากที่สุด	3.24	1.10	ปานกลาง	3.80	1.18	มาก
3. การใช้คู่มือกำหนดหัวเรื่องของเชียร์	3.35	1.33	ปานกลาง	3.31	1.55	ปานกลาง	3.29	1.20	ปานกลาง	3.31	1.33	ปานกลาง
4. การใช้คู่มือกำหนดหัวเรื่องภาษาไทย	4.00	1.13	มาก	4.63	0.60	มากที่สุด	4.42	0.70	มาก	4.40	0.80	มาก
รวม	3.93	1.00	มาก	4.34	0.57	มาก	3.84	0.65	มาก	4.20	0.96	มาก

จากตาราง 12 แสดงว่าความคิดเห็นโดยรวมในด้านการกำหนดหัวเรื่องอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ หลักเกณฑ์ในการกำหนดหัวเรื่อง และมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$) รองลงมาคือ การใช้คู่มือกำหนดหัวเรื่องภาษาไทย มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$) เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า ทั้งผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน ให้ความสำคัญด้านการกำหนดหัวเรื่องโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 3 กลุ่ม ($\bar{X} = 3.93, 4.34$ และ 3.84 ตามลำดับ) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้สอน และบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย ให้ความสำคัญในเรื่องหลักเกณฑ์ในการกำหนดหัวเรื่องมากที่สุด และมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และมากที่สุด ($\bar{X} = 4.43$ และ 4.77 ตามลำดับ) ส่วนบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนให้ความสำคัญในเรื่อง การใช้คู่มือกำหนดหัวเรื่องภาษาไทยมากที่สุด และมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$)

2.6 ด้านระบบห้องสมุดอัตโนมัติ ปรากฏผลในตาราง 13

ตาราง 13 ระดับความสำคัญของผู้เชี่ยวชาญวิชาความรู้เฉพาะที่เลขหมู่และทำรายการ ด้านระบบห้องสมุดอัตโนมัติ

ระบบห้องสมุดอัตโนมัติ	ผู้สอน			บร.ห้องสมุดมหาวิทยาลัย			บร.ห้องสมุดโรงเรียน			รวม		
	$\bar{X}$	S	แปลผล	$\bar{X}$	S	แปลผล	$\bar{X}$	S	แปลผล	$\bar{X}$	S	แปลผล
1. ความรู้เบื้องต้นทางคอมพิวเตอร์กับงานห้องสมุด	3.74	1.14	มาก	4.51	0.74	มากที่สุด	4.20	0.94	มาก	4.20	0.96	มาก
2. ระบบ MARC และการลงรายการในรูปแบบบันทึกข้อมูล (Work sheet)	3.87	1.29	มาก	4.86	0.35	มากที่สุด	3.76	1.18	มาก	4.11	1.13	มาก
3. การดูแลและบำรุงรักษาข้อมูลทางบรรณานุกรมในฐานข้อมูลให้ปลอดภัย	3.39	1.27	ปานกลาง	4.23	0.80	มาก	3.86	1.07	มาก	3.88	1.08	มาก
รวม	3.67	1.14	มาก	4.53	0.51	มากที่สุด	3.94	0.95	มาก	4.06	0.94	มาก

จากตาราง 13 แสดงว่าความคิดเห็นโดยรวมในด้านระบบห้องสมุดอัตโนมัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือความรู้เบื้องต้นทางคอมพิวเตอร์กับงานห้องสมุด มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$) รองลงมาคือระบบ MARC และการลงรายการในแบบบันทึกข้อมูล (Work sheet) มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$) เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า ผู้สอนและบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนให้ความสำคัญในเรื่องระบบห้องสมุดอัตโนมัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67, 3.94$ ตามลำดับ) ส่วนบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยจัดระดับความสำคัญโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้สอน และบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย ให้ความสำคัญในเรื่องระบบ MARC และการลงรายการในแบบบันทึกข้อมูล (Work sheet) มากที่สุด และมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และมากที่สุด ($\bar{X} = 3.87, 4.86$ ตามลำดับ) ส่วนบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนให้ความสำคัญในเรื่อง ความรู้เบื้องต้นทางคอมพิวเตอร์กับงานห้องสมุดมากที่สุด และมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$)

2.7 ด้านการใช้ประโยชน์ทางบรรณานุกรม ปรากฏผลในตาราง 14

ตาราง 14 ระดับความสำคัญของเนื้อหาวิชาการวิเคราะห์เสถียรภาพและทำรายการ ด้านการใช้ประโยชน์ทางบรรณานุกรม

การให้ประโยชน์ทางบรรณานุกรม	ผู้สอน			บร.ห้องสมุดมหาวิทยาลัย			บร.ห้องสมุดโรงเรียน			รวม		
	$\bar{X}$	S	แปลผล	$\bar{X}$	S	แปลผล	$\bar{X}$	S	แปลผล	$\bar{X}$	S	แปลผล
1. ข้อมูลทางบรรณานุกรมในระบบออนไลน์	3.83	1.11	มาก	4.40	0.73	มาก	3.64	1.17	มาก	3.91	1.10	มาก
2. ข้อมูลทางบรรณานุกรมในระบบออฟไลน์	3.52	0.90	มาก	3.74	0.92	มาก	3.63	1.23	มาก	3.64	1.08	มาก
3. ข้อมูลทางบรรณานุกรมในรูปแบบเล่ม	3.61	0.89	มาก	3.68	0.80	มาก	3.35	1.21	ปานกลาง	3.50	1.05	มาก
รวม	3.65	0.88	มาก	3.94	0.71	มาก	3.54	1.09	มาก	3.68	0.96	มาก

จากตาราง 14 แสดงว่าความคิดเห็นโดยรวมในด้านการใช้ประโยชน์ทางบรรณานุกรม อยู่ในระดับมากมาก ($\bar{X} = 3.68$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อมูลทางบรรณานุกรมในระบบออนไลน์ มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$) รองลงมา คือข้อมูลทางบรรณานุกรมในระบบออฟไลน์ มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.64$) เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า ทั้งผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุด โรงเรียนให้ความสำคัญในเรื่อง การใช้ประโยชน์ทางบรรณานุกรมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.65, 3.94$ และ 3.54 ตามลำดับ) และเมื่อพิจารณาเป็นและรายข้อพบว่า ทั้ง 3 กลุ่มให้ความสำคัญในเรื่องข้อมูลทางบรรณานุกรมในระบบออนไลน์ มากที่สุด และมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับ มากทั้ง 3 กลุ่ม ($\bar{X} = 3.83, 4.40$ และ 3.64 ตามลำดับ)

3. ลำดับความสำคัญของหัวข้อเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ ผลปรากฏในตาราง 15-18

3.1 ลำดับความสำคัญของหัวข้อเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์เลขหมู่และ ทำรายการโดยรวม ปรากฏผลในตาราง 15

ตาราง 15 ลำดับความสำคัญของเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ
เป็นรายด้าน

เนื้อหาวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่ และทำรายการ	ระดับความสำคัญ			ลำดับ	
	$\bar{X}$	S	แปลผล	ภายใน ด้าน	โดยรวม ทุกด้าน
<u>ด้านหลักเกณฑ์และกระบวนการการจัดทำรายการ สืบค้น</u>					
1. รูปแบบและหน้าที่ของรายการสืบค้น	4.32	0.77	มาก	1	5
2. การรู้จักหนังสือเพื่อนำไปใช้ในการ ลงรายการ	4.26	0.76	มาก	2	7
3. กฎการลงรายการแบบ AACR2	4.15	0.97	มาก	5	11
4. การทำรายการหลักฐาน	4.16	0.85	มาก	4	10
5. กฎการเรียงรายการภาษาอังกฤษ	3.57	0.92	มาก	7	26
6. กฎการลงรายการภาษาไทย	3.91	0.91	มาก	6	14
7. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการ และกระบวนการการปฏิบัติงานด้านการ วิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ	4.21	0.77	มาก	3	8
<u>ด้านการจัดหมวดหมู่หนังสือ</u>					
1. ระบบทศนิยมดิวอี้ (DDC)	4.31	0.94	มาก	1	6
2. ระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน (LCC)	3.81	1.16	มาก	3	19
3. เลขหนังสือ (Book number)	3.91	1.07	มาก	2	14

ตาราง 15 (ต่อ)

เนื้อหาวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่ และทำรายการ	ระดับความสำคัญ			ลำดับ	
	$\bar{X}$	S	แปลผล	ภายใน ด้าน	โดยรวม ทุกด้าน
<u>ด้านการเลือกรายการที่ใช้ในการเข้าถึง</u> <u>สารนิเทศ</u>					
1. การเลือกรายการหลัก	4.42	0.87	มาก	1	2
2. การเลือกรายการเพิ่ม	3.96	0.96	มาก	2	13
3. การเลือกใช้ชื่อเรื่องแบบฉบับ	3.78	1.03	มาก	3	21
4. การทำรายการโยง	3.76	0.92	มาก	4	22
<u>ด้านการลงรายการพรรณาสังพิมพ์ประเภทต่างๆ</u>					
1. การลงรายการหนังสือ	4.34	0.83	มาก	1	4
2. การลงรายการสิ่งพิมพ์รัฐบาล	3.83	0.92	มาก	2	18
3. การลงรายการสิ่งพิมพ์ลักษณะพิเศษต่างๆ	3.76	0.92	มาก	3	22
4. การลงรายการชื่อเรื่องแบบฉบับ	3.71	0.98	มาก	4	24
<u>ด้านการกำหนดหัวเรื่อง</u>					
1. หลักเกณฑ์ในการกำหนดหัวเรื่อง	4.52	0.73	มากที่สุด	1	1
2. การใช้คู่มือกำหนดหัวเรื่องของหอสมุด รัฐสภาอเมริกัน	3.80	1.18	มาก	3	20
3. การใช้คู่มือกำหนดหัวเรื่องของเชียร์	3.31	1.33	ปานกลาง	4	28
4. การใช้คู่มือกำหนดหัวเรื่องภาษาไทย	4.40	0.80	มาก	2	3

ตาราง 15 (ต่อ)

เนื้อหาวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่ และทำรายการ	ระดับความสำคัญ			ลำดับ	
	$\bar{X}$	S	แปลผล	ภายใน ด้าน	โดยรวม ทุกด้าน
<u>ด้านระบบห้องสมุดอัตโนมัติ</u>					
1. ความรู้เบื้องต้นทางคอมพิวเตอร์กับงาน ห้องสมุด	4.20	0.96	มาก	1	9
2. ระบบ MARC และการลงรายการในแบบ บันทึกข้อมูล (Work sheet)	4.11	1.13	มาก	2	12
3. การดูแลและบำรุงรักษาข้อมูลทาง บรรณานุกรมในฐานข้อมูลให้ปลอดภัย	3.88	1.08	มาก	3	17
<u>ด้านการใช้ประโยชน์ทางบรรณานุกรม</u>					
1. ข้อมูลทางบรรณานุกรมในระบบออนไลน์	3.91	1.09	มาก	1	14
2. ข้อมูลทางบรรณานุกรมในระบบออฟไลน์	3.64	1.08	มาก	2	25
3. ข้อมูลทางบรรณานุกรมในรูปแบบเล่ม	3.50	1.05	มาก	3	27
รวมทุกด้าน	3.98	0.52	มาก		

จากตาราง 15 แสดงว่า ในด้านหลักเกณฑ์และกระบวนการการจัดทำรายการสืบค้นโดยรวม หัวข้อเนื้อหาวิชาที่มีความสำคัญเป็นลำดับแรกคือ รูปแบบและหน้าที่ของรายการสืบค้น และมีความสำคัญเป็นลำดับที่ 5 ของหัวข้อทั้งหมด รองลงมาคือ การรู้จักหนังสือเพื่อนำไปใช้ในการลงรายการ มีความสำคัญเป็นลำดับที่ 7 ของหัวข้อทั้งหมด

ด้านการจัดหมวดหมู่หนังสือ หัวข้อที่มีความสำคัญเป็นลำดับแรกคือ การจัดหมวดหมู่หนังสือระบบทศนิยมดิวอี้ และมีความสำคัญเป็นลำดับที่ 6 ของหัวข้อทั้งหมด รองลงมาคือเลขหนังสือมีความสำคัญเป็นลำดับที่ 14 ของหัวข้อทั้งหมด

ด้านการเลือกรายการที่ใช้ในการเข้าถึงสารนิเทศ หัวข้อที่มีความสำคัญเป็นลำดับแรกคือ การเลือกรายการหลัก และมีความสำคัญเป็นลำดับที่ 2 ของหัวข้อทั้งหมด รองลงมาคือการเลือกรายการเพิ่ม มีความสำคัญเป็นลำดับที่ 13 ของหัวข้อทั้งหมด

ด้านการลงรายการพรรณาสัตว์ประหลาด หัวข้อที่มีความสำคัญเป็นลำดับแรกคือ การลงรายการหนังสือ และมีความสำคัญเป็นลำดับที่ 4 ของหัวข้อทั้งหมด รองลงมาคือการลงรายการสิ่งพิมพ์รัฐบาล มีความสำคัญเป็นลำดับที่ 18 ของหัวข้อทั้งหมด

ด้านการกำหนดหัวเรื่อง หัวข้อที่มีความสำคัญเป็นลำดับแรกคือ หลักเกณฑ์ในการกำหนดหัวเรื่อง และมีความสำคัญเป็นลำดับที่ 1 ของหัวข้อทั้งหมด รองลงมาคือการใช้คู่มือกำหนดหัวเรื่องภาษาไทย มีความสำคัญเป็นลำดับที่ 3 ของหัวข้อทั้งหมด

ด้านระบบห้องสมุดอัตโนมัติ หัวข้อที่มีความสำคัญเป็นลำดับแรกคือความรู้เบื้องต้นทางคอมพิวเตอร์กับงานห้องสมุด และมีความสำคัญเป็นลำดับที่ 9 ของหัวข้อทั้งหมด รองลงมาคือระบบ MARC และการลงรายการในแบบบันทึกข้อมูล มีความสำคัญเป็นลำดับที่ 12 ของหัวข้อทั้งหมด

ด้านการใช้ประโยชน์ทางบรรณานุกรม หัวข้อที่มีความสำคัญเป็นลำดับแรกคือ ข้อมูลทางบรรณานุกรมในระบบออนไลน์ และมีความสำคัญเป็นลำดับที่ 14 ของหัวข้อทั้งหมด รองลงมาคือข้อมูลทางบรรณานุกรมในระบบออฟไลน์ มีความสำคัญเป็นลำดับที่ 25 ของหัวข้อทั้งหมด

3.2 ลำดับความสำคัญของหัวข้อเนื้อหาวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ ตามความคิดเห็นของผู้สอน ปรากฏผลในตาราง 16

ตาราง 16 ลำดับความสำคัญของหัวข้อเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ ตามความคิดเห็นของผู้สอน

เนื้อหาวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่ และทำรายการ	ระดับความสำคัญ			ลำดับ	
	$\bar{X}$	S	แปลผล	ภายใน ด้าน	โดยรวม ทุกด้าน
<u>ด้านหลักเกณฑ์และกระบวนการการจัดทำรายการ สืบค้น</u>					
1. รูปแบบและหน้าที่ของรายการสืบค้น	4.39	0.99	มาก	1	4
2. การรู้จักหนังสือเพื่อนำไปใช้ในการ ลงรายการ	4.09	1.04	มาก	4	11
3. กฎการลงรายการแบบ AACR2	4.39	0.99	มาก	1	4
4. การทำรายการหลักฐาน	4.13	1.18	มาก	3	10
5. กฎการเรียงรายการภาษาอังกฤษ	3.61	0.99	มาก	7	22
6. กฎการลงรายการภาษาไทย	3.65	1.03	มาก	6	21
7. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการ และกระบวนการการปฏิบัติงานด้านการ วิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ	4.00	0.74	มาก	5	13
<u>ด้านการจัดหมวดหมู่หนังสือ</u>					
1. ระบบทศนิยมดิวอี้ (DDC)	4.17	1.15	มาก	3	8
2. ระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน (LCC)	4.43	0.66	มาก	1	1
3. เลขหนังสือ (Book number)	4.43	0.73	มาก	1	1

ตาราง 16 (ต่อ)

เนื้อหาวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่ และทำรายการ	ระดับความสำคัญ			ลำดับ	
	$\bar{X}$	S	แปลผล	ภายใน ด้าน	โดยรวม ทุกด้าน
<u>ด้านการเลือกรายการที่ใช้ในการเข้าถึง</u> <u>สารนิเทศ</u>					
1. การเลือกรายการหลัก	4.39	1.20	มาก	1	4
2. การเลือกรายการเพิ่ม	4.17	1.15	มาก	2	8
3. การเลือกใช้อ้างอิงเรื่องแบบฉบับ	3.83	1.19	มาก	4	17
4. การทำรายการโยง	4.04	0.93	มาก	3	12
<u>ด้านการลงรายการพรรณาสังพิมพ์ประเภทต่างๆ</u>					
1. การลงรายการหนังสือ	4.30	1.02	มาก	1	7
2. การลงรายการสิ่งพิมพ์รัฐบาล	3.74	1.14	มาก	2	18
3. การลงรายการสิ่งพิมพ์ลักษณะพิเศษต่างๆ	3.56	1.08	มาก	3	24
4. การลงรายการอ้างอิงเรื่องแบบฉบับ	3.48	1.24	ปานกลาง	4	26
<u>ด้านการกำหนดหัวเรื่อง</u>					
1. หลักเกณฑ์ในการกำหนดหัวเรื่อง	4.43	0.99	มาก	1	1
2. การใช้คู่มือกำหนดหัวเรื่องของหอสมุด รัฐสภาอเมริกัน	3.96	1.22	มาก	3	15
3. การใช้คู่มือกำหนดหัวเรื่องของเซียร์ส	3.35	1.33	ปานกลาง	4	28
4. การใช้คู่มือกำหนดหัวเรื่องภาษาไทย	4.00	1.13	มาก	2	13

ตาราง 16 (ต่อ)

เนื้อหาวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่ และทำรายการ	ระดับความสำคัญ			ลำดับ	
	$\bar{X}$	S	แปลผล	ภายใน ด้าน	โดยรวม ทุกด้าน
<u>ด้านระบบห้องสมุดอัตโนมัติ</u>					
1. ความรู้เบื้องต้นทางคอมพิวเตอร์กับงาน ห้องสมุด	3.74	1.14	มาก	2	19
2. ระบบ MARC และการลงรายการในแบบ บันทึกข้อมูล (Work sheet)	3.87	1.29	มาก	1	16
3. การดูแลและบำรุงรักษาข้อมูลทาง บรรณานุกรมในฐานข้อมูลให้ปลอดภัย	3.39	1.27	ปานกลาง	3	27
<u>ด้านการใช้ประโยชน์ทางบรรณานุกรม</u>					
1. ข้อมูลทางบรรณานุกรมในระบบออนไลน์	3.83	1.11	มาก	1	17
2. ข้อมูลทางบรรณานุกรมในระบบออฟไลน์	3.52	0.90	มาก	3	25
3. ข้อมูลทางบรรณานุกรมในรูปเล่ม	3.61	0.89	มาก	2	23
รวมทุกด้าน	3.95	0.68	มาก		

จากตาราง 16 แสดงว่า ในด้านหลักเกณฑ์และกระบวนการการจัดทำรายการสืบค้น
หัวข้อที่ผู้สอนให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกคือ รูปแบบและหน้าที่ของรายการสืบค้น และกฎการลง
รายการแบบ AACR2 ทั้ง 2 เรื่อง และมีความสำคัญเป็นลำดับที่ 4 ของหัวข้อทั้งหมด รองลงมาคือ
การทำรายการหลักฐาน ซึ่งมีความสำคัญเป็นลำดับที่ 10 ของหัวข้อทั้งหมด

ด้านการจัดหมวดหมู่หนังสือ หัวข้อที่ผู้สอนให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกคือ การจัดหมวดหมู่หนังสือระบบรัฐสภาอเมริกัน และเลขหนังสือ ทั้ง 2 เรื่องและมีความสำคัญเป็นลำดับที่ 1 ของหัวข้อทั้งหมดทั้ง 2 เรื่องเช่นกัน รองลงมา คือการจัดหมวดหมู่หนังสือระบบทศนิยมดิวอี้ มีความสำคัญเป็นลำดับที่ 8 ของหัวข้อทั้งหมด

ด้านการเลือกรายการที่ใช้ในการเข้าถึงสารสนเทศ หัวข้อที่ผู้สอนให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกคือ การเลือกรายการหลัก และมีความสำคัญเป็นลำดับที่ 4 ของหัวข้อทั้งหมด รองลงมาคือการเลือกรายการเพิ่ม มีความสำคัญเป็นลำดับที่ 8 ของหัวข้อทั้งหมด

ด้านการลงรายการพรรณาสสิ่งพิมพ์ประเภทต่าง หัวข้อที่ผู้สอนให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกคือการลงรายการหนังสือ และมีความสำคัญเป็นลำดับที่ 7 ของหัวข้อทั้งหมด รองลงมาคือการลงรายการสิ่งพิมพ์รัฐบาล มีความสำคัญเป็นลำดับที่ 18 ของหัวข้อทั้งหมด

ด้านการกำหนดหัวเรื่อง หัวข้อที่ผู้สอนให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกคือ หลักเกณฑ์ในการกำหนดหัวเรื่อง และมีความสำคัญเป็นลำดับที่ 1 ของหัวข้อทั้งหมด รองลงมาคือการใช้คู่มือกำหนดหัวเรื่องภาษาไทย มีความสำคัญเป็นลำดับที่ 13 ของหัวข้อทั้งหมด

ด้านระบบห้องสมุดอัตโนมัติ หัวข้อที่ผู้สอนให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกคือ ระบบ MARC และการลงรายการในแบบบันทึกข้อมูล มีความสำคัญเป็นลำดับที่ 16 ของหัวข้อทั้งหมด รองลงมาคือความรู้เบื้องต้นทางคอมพิวเตอร์กับงานห้องสมุด และมีความสำคัญเป็นลำดับที่ 19 ของหัวข้อทั้งหมด

ด้านการใช้ประโยชน์ทางบรรณานุกรม หัวข้อที่มีความสำคัญเป็นลำดับแรกคือ ข้อมูลทางบรรณานุกรมในระบบออนไลน์ และมีความสำคัญเป็นลำดับที่ 17 ของหัวข้อทั้งหมด รองลงมาคือข้อมูลทางบรรณานุกรมในรูปแบบเล่ม มีความสำคัญเป็นลำดับที่ 23 ของหัวข้อทั้งหมด

3.3 ลำดับความสำคัญของหัวข้อเนื้อหาวิชาการที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ ตามความคิดเห็นของบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย ปรากฏผลในตาราง 17

ตาราง 17 ลำดับความสำคัญของหัวข้อเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์เลขหมู่และ
ทำรายการ ตามความคิดเห็นของบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย

เนื้อหาวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่ และทำรายการ	ระดับความสำคัญ			ลำดับ	
	$\bar{X}$	S	แปลผล	ภายใน ด้าน	โดยรวม ทุกด้าน
<u>ด้านหลักเกณฑ์และกระบวนการการจัดทำรายการ สืบค้น</u>					
1. รูปแบบและหน้าที่ของรายการสืบค้น	4.34	0.68	มาก	3	13
2. การรู้จักหนังสือเพื่อนำไปใช้ในการ ลงรายการ	4.40	0.65	มาก	2	10
3. กฎการลงรายการแบบ AACR2	4.60	0.60	มากที่สุด	1	7
4. การทำรายการหลักฐาน	4.23	1.69	มาก	4	14
5. กฎการเรียงรายการภาษาอังกฤษ	3.51	0.95	มาก	7	26
6. กฎการลงรายการภาษาไทย	3.51	0.89	มาก	7	26
7. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการ และกระบวนการปฏิบัติงานด้านการ วิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ	4.23	0.77	มาก	4	15
<u>ด้านการจัดหมวดหมู่หนังสือ</u>					
1. ระบบทศนิยมดิวอี้ (DDC)	3.91	1.15	มาก	3	22
2. ระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน (LCC)	4.40	0.81	มาก	1	10
3. เลขหนังสือ (Book number)	3.94	1.03	มาก	2	21

ตาราง 17 (ต่อ)

เนื้อหาวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่ และทำรายการ	ระดับความสำคัญ			ลำดับ	
	$\bar{X}$	S	แปลผล	ภายใน ด้าน	โดยรวม ทุกด้าน
<u>ด้านการเลือกรายการที่ใช้ในการเข้าถึง สารนิเทศ</u>					
1. การเลือกรายการหลัก	4.68	0.53	มากที่สุด	1	3
2. การเลือกรายการเพิ่ม	4.43	0.56	มาก	2	9
3. การเลือกใช้อ้างอิงเรื่องแบบฉบับ	4.14	0.97	มาก	3	19
4. การทำรายการโยง	4.08	0.78	มาก	4	20
<u>ด้านการลงรายการบรรณานุกรมประเภทต่างๆ</u>					
1. การลงรายการหนังสือ	4.66	0.54	มากที่สุด	1	4
2. การลงรายการสิ่งพิมพ์รัฐบาล	4.23	0.81	มาก	2	15
3. การลงรายการสิ่งพิมพ์ลักษณะพิเศษต่างๆ	4.20	0.80	มาก	3	18
4. การลงรายการอ้างอิงเรื่องแบบฉบับ	3.88	0.96	มาก	4	19
<u>ด้านการกำหนดหัวเรื่อง</u>					
1. หลักเกณฑ์ในการกำหนดหัวเรื่อง	4.77	0.50	มากที่สุด	1	2
2. การใช้คู่มือกำหนดหัวเรื่องของหอสมุด รัฐสภาอเมริกัน	4.66	0.59	มากที่สุด	2	4
3. การใช้คู่มือกำหนดหัวเรื่องของเชียร์	3.31	1.55	ปานกลาง	4	28
4. การใช้คู่มือกำหนดหัวเรื่องภาษาไทย	4.63	0.60	มากที่สุด	3	6

ตาราง 17 (ต่อ)

เนื้อหาวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่ และทำรายการ	ระดับความสำคัญ			ลำดับ	
	$\bar{X}$	S	แปลผล	ภายใน ด้าน	โดยรวม ทุกด้าน
<u>ด้านระบบห้องสมุดอัตโนมัติ</u>					
1. ความรู้เบื้องต้นทางคอมพิวเตอร์กับงาน ห้องสมุด	4.51	0.74	มากที่สุด	2	8
2. ระบบ MARC และการลงรายการในแบบ บันทึกข้อมูล (Work sheet)	4.86	0.35	มากที่สุด	1	1
3. การดูแลและบำรุงรักษาข้อมูลทาง บรรณานุกรมในฐานข้อมูลให้ปลอดภัย	4.23	0.81	มาก	3	15
<u>ด้านการใช้ประโยชน์ทางบรรณานุกรม</u>					
1. ข้อมูลทางบรรณานุกรมในระบบออนไลน์	4.40	0.73	มาก	1	10
2. ข้อมูลทางบรรณานุกรมในระบบออฟไลน์	3.74	0.92	มาก	2	24
3. ข้อมูลทางบรรณานุกรมในรูปแบบเล่ม	3.68	0.80	มาก	3	25
รวมทุกด้าน	4.22	0.34	มาก		

จากตาราง 17 แสดงว่า ในด้านหลักเกณฑ์และกระบวนการการจัดทำรายการสืบค้น
หัวข้อที่บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยให้ความสำคัญเป็นลำดับแรก คือ กฎการลงรายการแบบ
AACR2 และมีความสำคัญเป็นลำดับที่ 7 ของหัวข้อทั้งหมด รองลงมาคือการจัดหนังสือเพื่อนำไป
ใช้ในการทำรายการ ซึ่งมีความสำคัญเป็นลำดับที่ 10 ของหัวข้อทั้งหมด

ด้านการจัดหมวดหมู่หนังสือ หัวข้อที่บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกคือ การจัดหมวดหมู่หนังสือระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน และมีความสำคัญเป็นลำดับที่ 10 ของหัวข้อทั้งหมด รองลงมา คือเลขหนังสือ (Book number) มีความสำคัญเป็นลำดับที่ 21 ของหัวข้อทั้งหมด

ด้านการเลือกรายการที่ใช้ในการเข้าถึงสารสนเทศ หัวข้อที่บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกคือ การเลือกรายการหลัก และมีความสำคัญเป็นลำดับที่ 3 ของหัวข้อทั้งหมด รองลงมาคือการเลือกรายการเพิ่ม มีความสำคัญเป็นลำดับที่ 9 ของหัวข้อทั้งหมด

ด้านการลงรายการพรรณาสัตว์ประเภทต่าง หัวข้อที่บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยให้ความสำคัญเป็นลำดับแรก คือการลงรายการหนังสือ และมีความสำคัญเป็นลำดับที่ 4 ของหัวข้อทั้งหมด รองลงมาคือการลงรายการสิ่งพิมพ์รัฐบาล มีความสำคัญเป็นลำดับที่ 15 ของหัวข้อทั้งหมด

ด้านการกำหนดหัวเรื่อง หัวข้อที่บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกคือ หลักเกณฑ์ในการกำหนดหัวเรื่อง และมีความสำคัญเป็นลำดับที่ 2 ของหัวข้อทั้งหมด รองลงมาคือการใช้คู่มือกำหนดหัวเรื่องของหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน มีความสำคัญเป็นลำดับที่ 4 ของหัวข้อทั้งหมด

ด้านระบบห้องสมุดอัตโนมัติ หัวข้อที่บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกคือ ระบบ MARC และการลงรายการในแบบบันทึกข้อมูล (Work sheet) มีความสำคัญเป็นลำดับที่ 1 ของหัวข้อทั้งหมด รองลงมาคือความรู้เบื้องต้นทางคอมพิวเตอร์กับงานห้องสมุด และมีความสำคัญเป็นลำดับที่ 8 ของหัวข้อทั้งหมด

ด้านการใช้ประโยชน์ทางบรรณานุกรม หัวข้อที่บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกคือ ข้อมูลทางบรรณานุกรมในระบบออนไลน์ และมีความสำคัญเป็นลำดับที่ 10 ของหัวข้อทั้งหมด รองลงมาคือข้อมูลทางบรรณานุกรมในระบบออฟไลน์ มีความสำคัญเป็นลำดับที่ 24 ของหัวข้อทั้งหมด

3.4 ลำดับความสำคัญของหัวข้อเนื้อหาวิชาการที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ ตามความคิดเห็นของบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน ปรากฏผลในตาราง 18

ตาราง 18 ลำดับความสำคัญของหัวข้อเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์เลขหมู่และ
ทำรายการ ตามความคิดเห็นของบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน

เนื้อหาวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่ และทำรายการ	ระดับความสำคัญ			ลำดับ	
	$\bar{X}$	S	แปลผล	ภายใน ด้าน	โดยรวม ทุกด้าน
<u>ด้านหลักเกณฑ์และกระบวนการการจัดทำรายการ</u> <u>สืบค้น</u>					
1. รูปแบบและหน้าที่ของรายการสืบค้น	4.27	0.74	มาก	2	6
2. การรู้จักหนังสือเพื่อนำไปใช้ในการ ลงรายการ	4.25	0.68	มาก	3	7
3. กฎการลงรายการแบบ AACR2	3.80	1.01	มาก	6	13
4. การทำรายการหลักฐาน	4.13	0.80	มาก	5	11
5. กฎการเรียงรายการภาษาอังกฤษ	3.59	0.89	มาก	7	20
6. กฎการลงรายการภาษาไทย	4.25	0.76	มาก	3	7
7. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการ และกระบวนการปฏิบัติงานด้านการ วิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ	4.29	0.80	มาก	1	4
<u>ด้านการจัดหมวดหมู่หนังสือ</u>					
1. ระบบทศนิยมดิวอี้ (DDC)	4.59	0.56	มากที่สุด	1	1
2. ระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน (LCC)	3.22	1.19	ปานกลาง	3	28
3. เลขหนังสือ (Book number)	3.68	1.15	มาก	2	16

ตาราง 18 (ต่อ)

เนื้อหาวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่ และทำรายการ	ระดับความสำคัญ			ลำดับ	
	$\bar{X}$	S	แปลผล	ภายใน ด้าน	โดยรวม ทุกด้าน
<u>ด้านการเลือกรายการที่ใช้ในการเข้าถึง</u>					
<u>สารนิเทศ</u>					
1. การเลือกรายการหลัก	4.29	0.87	มาก	1	4
2. การเลือกรายการเพิ่ม	3.59	0.93	มาก	2	20
3. การเลือกใช้ชื่อเรื่องแบบฉบับ	3.54	0.95	มาก	3	23
4. การทำรายการโยง	3.46	0.91	ปานกลาง	4	24
<u>ด้านการลงรายการพรรณาสังพิมพ์ประเภทต่างๆ</u>					
1. การลงรายการหนังสือ	4.17	0.85	มาก	1	10
2. การลงรายการสิ่งพิมพ์รัฐบาล	3.63	0.83	มาก	3	18
3. การลงรายการสิ่งพิมพ์ลักษณะพิเศษต่างๆ	3.58	0.85	มาก	4	22
4. การลงรายการชื่อเรื่องแบบฉบับ	3.69	0.88	มาก	2	15
<u>ด้านการกำหนดหัวเรื่อง</u>					
1. หลักเกณฑ์ในการกำหนดหัวเรื่อง	4.41	0.70	มาก	2	3
2. การใช้คู่มือกำหนดหัวเรื่องของหอสมุด รัฐสภาอเมริกัน	3.24	1.10	ปานกลาง	4	27
3. การใช้คู่มือกำหนดหัวเรื่องของเชียร์	3.29	1.20	ปานกลาง	3	26
4. การใช้คู่มือกำหนดหัวเรื่องภาษาไทย	4.42	0.70	มาก	1	2

ตาราง 18 (ต่อ)

เนื้อหาวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่ และทำรายการ	ระดับความสำคัญ			ลำดับ	
	$\bar{X}$	S	แปลผล	ภายใน ด้าน	โดยรวม ทุกด้าน
<u>ด้านระบบห้องสมุดอัตโนมัติ</u>					
1. ความรู้เบื้องต้นทางคอมพิวเตอร์กับงาน ห้องสมุด	4.20	0.94	มาก	1	9
2. ระบบ MARC และการลงรายการในแบบ บันทึกข้อมูล (Work sheet)	3.76	1.18	มาก	3	14
3. การดูแลและบำรุงรักษาข้อมูลทาง บรรณานุกรมในฐานะข้อมูลให้ปลอดภัย	3.86	1.07	มาก	2	12
<u>ด้านการใช้ประโยชน์ทางบรรณานุกรม</u>					
1. ข้อมูลทางบรรณานุกรมในระบบออนไลน์	3.64	1.17	มาก	1	17
2. ข้อมูลทางบรรณานุกรมในระบบออฟไลน์	3.63	1.23	มาก	2	18
3. ข้อมูลทางบรรณานุกรมในรูปแบบเล่ม	3.35	1.21	ปานกลาง	3	25
รวมทุกด้าน	3.85	0.50	มาก		

จากตาราง 18 แสดงว่า ในด้านหลักเกณฑ์และกระบวนการการจัดทำรายการสืบค้น
หัวข้อที่บรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนให้ความสำคัญเป็นลำดับแรก คือ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยว
กับการจัดการและกระบวนการปฏิบัติงานด้านการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ และม
ีความสำคัญเป็นลำดับที่ 4 ของหัวข้อทั้งหมด รองลงมาคือรูปแบบและหน้าที่ของรายการสืบค้น

ซึ่งมีความสำคัญเป็นลำดับที่ 6 ของหัวข้อทั้งหมด

ด้านการจัดหมวดหมู่หนังสือ หัวข้อที่บรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกคือ การจัดหมวดหมู่หนังสือระบบทศนิยมดิวอี้ และมีความสำคัญเป็นลำดับที่ 1 ของหัวข้อทั้งหมด รองลงมา คือเลขหนังสือ (Book number) มีความสำคัญเป็นลำดับที่ 16 ของหัวข้อทั้งหมด

ด้านการเลือกรายการที่ใช้ในการเข้าถึงสารสนเทศ หัวข้อที่บรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกคือ การเลือกรายการหลัก และมีความสำคัญเป็นลำดับที่ 4 ของหัวข้อทั้งหมด รองลงมาคือการเลือกรายการเพิ่ม มีความสำคัญเป็นลำดับที่ 20 ของหัวข้อทั้งหมด

ด้านการลงรายการพรรณาสัตว์ประเภต่าง หัวข้อที่บรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนให้ความสำคัญเป็นลำดับแรก คือการลงรายการหนังสือ และมีความสำคัญเป็นลำดับที่ 10 ของหัวข้อทั้งหมด รองลงมาคือการลงรายการชื่อเรื่องแบบฉบับ มีความสำคัญเป็นลำดับที่ 15 ของหัวข้อทั้งหมด

ด้านการกำหนดหัวเรื่อง หัวข้อที่บรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกคือ การใช้คู่มือกำหนดหัวเรื่องภาษาไทย และมีความสำคัญเป็นลำดับที่ 2 ของหัวข้อทั้งหมด รองลงมาคือ หลักเกณฑ์ในการกำหนดหัวเรื่อง และมีความสำคัญเป็นลำดับที่ 3 ของหัวข้อทั้งหมด

ด้านระบบห้องสมุดอัตโนมัติ หัวข้อที่บรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกคือ ความรู้เบื้องต้นทางคอมพิวเตอร์กับงานห้องสมุด และมีความสำคัญเป็นลำดับที่ 9 ของหัวข้อทั้งหมด รองลงมาคือ การดูแลและบำรุงรักษาข้อมูลทางบรรณานุกรมในฐานข้อมูลให้ปลอดภัยและมีความสำคัญเป็นลำดับที่ 12 ของหัวข้อทั้งหมด

ด้านการใช้ประโยชน์ทางบรรณานุกรม หัวข้อที่บรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกคือ ข้อมูลทางบรรณานุกรมในระบบออนไลน์ และมีความสำคัญเป็นลำดับที่ 17 ของหัวข้อทั้งหมด รองลงมาคือข้อมูลทางบรรณานุกรมในระบบออฟไลน์ มีความสำคัญเป็นลำดับที่ 18 ของหัวข้อทั้งหมด

4. เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อระดับความสำคัญของเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์
เลขหมู่และทำรายการของผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุด
โรงเรียน ปรากฏผลในตาราง 19-43

4.1 ด้านหลักเกณฑ์และกระบวนการการจัดทำรายการสืบค้น ปรากฏผลในตาราง
19-21

ตาราง 19 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อระดับความสำคัญ ด้านหลักเกณฑ์และกระบวนการการจัด
ทำรายการสืบค้นของผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน

หลักเกณฑ์และกระบวนการ การจัดทำรายการสืบค้น	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F
1. รูปแบบและหน้าที่ของรายการ สืบค้น	ระหว่างกลุ่ม	2	0.27	0.14	0.23
	ภายในกลุ่ม	114	69.02	0.60	
	รวม	116	69.29		
2. การรู้จักหนังสือเพื่อนำไปใช้ ในการลงรายการ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.37	0.69	1.20
	ภายในกลุ่ม	114	65.41	0.57	
	รวม	116	66.78		

ตาราง 19 (ต่อ)

หลักเกณฑ์และกระบวนการ ในการจัดทำรายการสืบค้น	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F
3. กฎการลงรายการแบบ AACR 2	ระหว่างกลุ่ม	2	15.79	7.90	9.63**
	ภายในกลุ่ม	114	93.44	0.82	
	รวม	116	109.23		
4. การทำรายการหลักฐาน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.22	0.11	0.15
	ภายในกลุ่ม	114	83.69	0.73	
	รวม	116	83.91		
5. กฎการเรียงรายการภาษา อังกฤษ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.17	0.09	0.10
	ภายในกลุ่ม	114	98.46	0.86	
	รวม	116	98.63		
6. กฎการเรียงรายการภาษาไทย	ระหว่างกลุ่ม	2	14.00	7.00	9.60**
	ภายในกลุ่ม	114	83.15	0.73	
	รวม	116	97.15		

ตาราง 19 (ต่อ)

หลักเกณฑ์และกระบวนการ ในการจัดทำรายการสืบค้น	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F
7. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ การจัดการ และกระบวนการ การปฏิบัติงาน ด้านการ วิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.38	0.69	1.16
	ภายในกลุ่ม	114	68.27	0.60	
	รวม	116	69.65		
รวมทุกข้อ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.09	0.04	0.15
	ภายในกลุ่ม	114	35.05	0.30	
	รวม	116	35.14		

$$F_{(.01 ; df 2, 114)} = 4.78$$

จากตาราง 19 แสดงว่า ผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนมีความคิดเห็นต่อเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการด้านหลักเกณฑ์และกระบวนการการจัดทำรายการสืบค้นโดยรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 2 ข้อคือ กฎการลงรายการแบบ AACR 2 และกฎการเรียงรายการภาษาไทย

เพื่อให้ทราบว่าผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน กลุ่มใดบ้างที่มีความคิดเห็นแตกต่างกัน จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ นิวแมน-คูลส์ (Newman-Keuls Test) ผลปรากฏในตาราง 20-21

ตาราง 20 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อระดับความสำคัญ เรื่องกฎการลงรายการแบบ AACR 2 ของผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนเป็นรายคู่

สถานภาพ		บร.ห้องสมุด โรงเรียน	ผู้สอน	บร.ห้องสมุด มหาวิทยาลัย
	$\bar{X}$	3.80	4.39	4.60
บร.ห้องสมุดโรงเรียน	3.80	-	0.59*	0.80*
ผู้สอน	4.39		-	0.21
บร.ห้องสมุดมหาวิทยาลัย	4.60			-

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 20 แสดงว่าผู้สอน และบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย มีความคิดเห็น เรื่องกฎการลงรายการแบบ AACR 2 แตกต่างจากบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน โดยผู้สอน และบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยให้ความสำคัญเรื่องการลงรายการแบบ AACR 2 สูงกว่า บรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 21 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อระดับความสำคัญ เรื่องกฎการเรียงรายการภาษาไทย
ของผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน เป็นรายคู่

สถานภาพ		บร.ห้องสมุด มหาวิทยาลัย	ผู้สอน	บร.ห้องสมุด โรงเรียน
	$\bar{X}$	3.51	3.65	4.25
บร.ห้องสมุดมหาวิทยาลัย	3.51	-	0.14	0.74 [*]
ผู้สอน	3.65		-	0.60 [*]
บร.ห้องสมุดโรงเรียน	4.25			-

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 21 แสดงว่าบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน มีความคิดเห็นเรื่องกฎการเรียงรายการภาษาไทย แตกต่างจากผู้สอนและบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย โดยบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนให้ความสำคัญเรื่องกฎการเรียงรายการภาษาไทย สูงกว่าบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และผู้สอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.2 ด้านการจัดหมวดหมู่หนังสือ ปรากฏผลในตาราง 22-25

ตาราง 22 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อระดับความสำคัญ ด้านการจัดหมวดหมู่หนังสือ ของผู้สอน
บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน

การจัดหมวดหมู่หนังสือ	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F
1. ระบบทศนิยมดิวอี้ (DDC)	ระหว่างกลุ่ม	2	10.64	5.32	6.57**
	ภายในกลุ่ม	114	92.28	0.81	
	รวม	116	102.92		
2. ระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน (LCC)	ระหว่างกลุ่ม	2	41.67	20.84	20.80**
	ภายในกลุ่ม	114	114.19	1.00	
	รวม	116	155.86		
3. เลขหนังสือ (Book number)	ระหว่างกลุ่ม	2	9.55	4.77	4.37*
	ภายในกลุ่ม	114	124.42	1.09	
	รวม	116	133.97		

ตาราง 22 (ต่อ)

การจัดหมวดหมู่หนังสือ	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F
รวมทุกข้อ	ระหว่างกลุ่ม	2	4.73	2.36	5.22**
	ภายในกลุ่ม	114	51.60	0.45	
	รวม	116	56.33		

$$F_{(.05 ; df 2, 114)} = 3.07$$

$$F_{(.01 ; df 2, 114)} = 4.78$$

จากตาราง 22 แสดงว่า ผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน มีความคิดเห็นต่อเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์เลขหมู่และทำการด้านการจัดหมวดหมู่หนังสือ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 2 ข้อคือ ระบบทศนิยมดิวอี้ (DDC) และระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน (LCC) และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 ข้อ คือ เลขหนังสือ (Book number)

เพื่อให้ทราบว่าผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน กลุ่มใดบ้างที่มีความคิดเห็นแตกต่างกัน จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ นิวแมน-คูลส์ (Newman-Keuls Test) ผลปรากฏในตาราง 23-25

ตาราง 23 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อระดับความสำคัญ เรื่องการจัดหมวดหมู่หนังสือระบบ
ทศนิยมดิวอี้ (DDC) ของผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุด
โรงเรียน เป็นรายคู่

สถานภาพ	$\bar{X}$	บร.ห้องสมุด มหาวิทยาลัย	ผู้สอน	บร.ห้องสมุด โรงเรียน
		3.91	4.17	4.59
บร.ห้องสมุดมหาวิทยาลัย	3.91	–	0.26	0.68*
ผู้สอน	4.17		–	0.42
บร.ห้องสมุดโรงเรียน	4.59			–

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 23 แสดงว่า บรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน มีความคิดเห็นเรื่องการจัด
หมวดหมู่หนังสือระบบทศนิยมดิวอี้ (DDC) แตกต่างจากบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย โดย
บรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนให้ความสำคัญเรื่องการจัดหมวดหมู่หนังสือระบบทศนิยมดิวอี้ สูง
กว่าบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 24 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อระดับความสำคัญ เรื่องการจัดหมวดหมู่หนังสือระบบหอสมุด
รัฐสภาอเมริกัน (LCC) ของผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุด
โรงเรียน เป็นรายคู่

สถานภาพ		บร. ห้องสมุด โรงเรียน	บร. ห้องสมุด มหาวิทยาลัย	ผู้สอน
	$\bar{X}$	3.22	4.40	4.43
บร. ห้องสมุดโรงเรียน	3.22	–	1.18*	1.21*
บร. ห้องสมุดมหาวิทยาลัย	4.40		–	0.03
ผู้สอน	4.43			–

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 24 แสดงว่า ผู้สอน และบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย มีความคิดเห็น
เรื่องการจัดหมวดหมู่หนังสือระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน (LCC) แตกต่างจากบรรณารักษ์ห้องสมุด
โรงเรียน โดยผู้สอน และบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย ให้ความสำคัญเรื่องการจัดหมวดหมู่
หนังสือระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกันสูงกว่าบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .05

ตาราง 25 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อระดับความสำคัญ เรื่องเลขหนังสือ (Book number) ของผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน เป็นรายคู่

สถานภาพ	$\bar{X}$	บร.ห้องสมุด โรงเรียน	บร.ห้องสมุด มหาวิทยาลัย	ผู้สอน
		3.68	3.94	4.43
บร.ห้องสมุดโรงเรียน	3.68	–	0.26	0.75*
บร.ห้องสมุดมหาวิทยาลัย	3.94		–	0.49
ผู้สอน	4.43			–

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 25 แสดงว่า ผู้สอน มีความคิดเห็นเรื่องเลขหนังสือ (Book number) แตกต่างจากบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน โดยผู้สอนให้ความสำคัญเรื่องเลขหนังสือสูงกว่า บรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.3 ด้านการเลือกรายการที่ใช้ในการเข้าถึงสารสนเทศ ปรากฏผลในตาราง 26-29

ตาราง 26 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อระดับความสำคัญ ด้านการการเลือกรายการที่ใช้ในการเข้าถึงสารสนเทศ ของผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน

การเลือกรายการที่ใช้ในการเข้าถึง สารสนเทศ	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F
1. การเลือกรายการหลัก	ระหว่างกลุ่ม	2	3.51	1.75	2.35
	ภายในกลุ่ม	114	85.12	0.75	
	รวม	116	88.63		
2. การเลือกรายการเพิ่ม	ระหว่างกลุ่ม	2	16.67	8.43	10.55**
	ภายในกลุ่ม	114	90.11	0.79	
	รวม	116	106.78		
3. การเลือกใช้ชื่อเรื่องแบบฉบับ	ระหว่างกลุ่ม	2	7.99	3.99	3.92*
	ภายในกลุ่ม	114	116.23	1.02	
	รวม	116	124.22		

ตาราง 26 (ต่อ)

การเลือกรายการที่ใช้ในการเข้าถึง สารนิเทศ	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F
4. การทำรายการโยง	ระหว่างกลุ่ม	2	10.95	5.48	7.07**
	ภายในกลุ่ม	114	88.34	0.77	
	รวม	116	99.29		
รวมทุกข้อ	ระหว่างกลุ่ม	2	8.79	4.39	7.72**
	ภายในกลุ่ม	114	64.86	0.57	
	รวม	116	73.65		

$$F_{(.05 ; df 2, 114)} = 3.07$$

$$F_{(.01 ; df 2, 114)} = 4.78$$

จากตาราง 26 แสดงว่า ผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนมีความคิดเห็นต่อเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการด้านการเลือกรายการที่ใช้ในการเข้าถึงสารนิเทศ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 2 ข้อคือ การเลือกรายการเพิ่ม และการทำรายการโยง และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 ข้อ คือการเลือกใช้ชื่อเรื่องแบบฉบับ

เพื่อให้ทราบว่าผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน กลุ่มใดบ้างที่มีความคิดเห็นแตกต่างกัน จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ นิวแมน-คูลส์(Newman-Keuls Test) ผลปรากฏในตาราง 27-29

ตาราง 27 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อระดับความสำคัญ เรื่องการเลือกรายการเพิ่ม ของผู้สอน
บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน เป็นรายคู่

สถานภาพ		บร.ห้องสมุด โรงเรียน	ผู้สอน	บร.ห้องสมุด มหาวิทยาลัย
	$\bar{X}$	3.59	4.17	4.43
บร.ห้องสมุดโรงเรียน	3.59	-	0.58*	0.84*
ผู้สอน	4.17		-	0.26
บร.ห้องสมุดมหาวิทยาลัย	4.43			-

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 27 แสดงว่า ผู้สอน และบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย มีความคิดเห็น
เรื่องการเลือกรายการเพิ่มแตกต่างจากบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน โดยผู้สอนและบรรณารักษ์
ห้องสมุดมหาวิทยาลัย ให้ความสำคัญเรื่องการเลือกรายการเพิ่มสูงกว่าบรรณารักษ์ห้องสมุด
โรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 28 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อระดับความสำคัญ เรื่องการเลือกใช้ชื่อเรื่องแบบฉบับ
ของผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน เป็นรายคู่

สถานภาพ	$\bar{X}$	บร.ห้องสมุด โรงเรียน	ผู้สอน	บร.ห้องสมุด มหาวิทยาลัย
		3.54	3.83	4.14
บร.ห้องสมุดโรงเรียน	3.54	-	0.29	0.60*
ผู้สอน	3.83	-	-	0.32
บร.ห้องสมุดมหาวิทยาลัย	4.14	-	-	-

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 28 แสดงว่า บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย มีความคิดเห็นเรื่องการ
เลือกใช้ชื่อเรื่องแบบฉบับ แตกต่างจากบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน โดยบรรณารักษ์ห้องสมุด
มหาวิทยาลัย ให้ความสำคัญเรื่องการเลือกใช้ชื่อเรื่องแบบฉบับสูงกว่าบรรณารักษ์ห้องสมุด
โรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 29 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อระดับความสำคัญ เรื่องการทำรายการโยง ของผู้สอน
บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน เป็นรายคู่

สถานภาพ		บร.ห้องสมุด โรงเรียน	ผู้สอน	บร.ห้องสมุด มหาวิทยาลัย
	$\bar{X}$	3.46	4.04	4.08
บร.ห้องสมุดโรงเรียน	3.46	-	0.58*	0.62*
ผู้สอน	4.04		-	0.04
บร.ห้องสมุดมหาวิทยาลัย	4.08			-

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 29 แสดงว่า ผู้สอน และบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย มีความคิดเห็น
เรื่องการทำรายการโยง แตกต่างจากบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน โดยผู้สอน และบรรณารักษ์
ห้องสมุดมหาวิทยาลัยให้ความสำคัญเรื่องการทำรายการโยง สูงกว่าบรรณารักษ์ห้องสมุด
โรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.4 ด้านการลงรายการพรรณาสัตว์ประเภทต่างๆ ปรากฏผลในตาราง 30-33

ตาราง 30 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อระดับความสำคัญ ด้านการลงรายการพรรณาสัตว์ประเภทต่างๆ ของผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน

การลงรายการพรรณาสัตว์ ประเภทต่างๆ	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F
1. การลงรายการหนังสือ	ระหว่างกลุ่ม	2	5.26	2.63	4.00*
	ภายในกลุ่ม	114	75.06	0.66	
	รวม	116	80.32		
2. การลงรายการสิ่งพิมพ์รัฐบาล	ระหว่างกลุ่ม	2	8.18	4.09	5.16**
	ภายในกลุ่ม	114	90.40	0.79	
	รวม	116	98.58		
3. การลงรายการหนังสือลักษณะ พิเศษต่างๆ	ระหว่างกลุ่ม	2	9.64	4.82	6.13**
	ภายในกลุ่ม	114	89.66	0.79	
	รวม	116	99.30		

ตาราง 30 (ต่อ)

การลงรายการพรรณาสัตว์ ประเภทต่างๆ	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F
4. การลงรายการชื่อเรื่องแบบฉบับ	ระหว่างกลุ่ม	2	2.33	1.16	1.21
	ภายในกลุ่ม	114	109.79	0.96	
	รวม	116	112.12		
รวมทุกข้อ	ระหว่างกลุ่ม	2	5.52	2.76	5.52**
	ภายในกลุ่ม	114	57.03	0.58	
	รวม	116	62.55		

$$F_{(.05 ; df 2, 114)} = 3.07$$

$$F_{(.01 ; df 2, 114)} = 4.78$$

จากตาราง 30 แสดงว่า ผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนมีความคิดเห็นต่อเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์เลขหมู่และทำการรายการด้านการลงรายการพรรณาสัตว์ประเภทต่างๆ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 2 ข้อคือ การลงรายการสิ่งพิมพ์รัฐบาล และการลงรายการหนังสือลักษณะพิเศษต่างๆ และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 ข้อ คือการลงรายการหนังสือ

เพื่อให้ทราบว่าผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน กลุ่มใดบ้างที่มีความคิดเห็นแตกต่างกัน จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ นิวแมน-คูลส์(Newman-Keuls Test) ผลปรากฏในตาราง 31-33

ตาราง 31 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อระดับความสำคัญ เรื่องการลงรายการหนังสือ ของผู้สอน
บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน เป็นรายคู่

สถานภาพ		บร.ห้องสมุด โรงเรียน	ผู้สอน	บร.ห้องสมุด มหาวิทยาลัย
	$\bar{X}$	4.17	4.30	4.66
บร.ห้องสมุดโรงเรียน	4.17	-	0.13	0.49*
ผู้สอน	4.30		-	0.36
บร.ห้องสมุดมหาวิทยาลัย	4.66			-

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 31 แสดงว่า บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยมีความคิดเห็นเรื่องการลงรายการหนังสือแตกต่างจากบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน โดยบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยให้ความสำคัญเรื่อง การลงรายการหนังสือสูงกว่าบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 32 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อระดับความสำคัญ เรื่องการลงรายการสิ่งพิมพ์รัฐบาล
ของผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน เป็นรายคู่

สถานภาพ		บร.ห้องสมุด โรงเรียน	ผู้สอน	บร.ห้องสมุด มหาวิทยาลัย
	$\bar{X}$	3.63	3.74	4.23
บร.ห้องสมุดโรงเรียน	3.63	-	0.11	0.60 [*]
ผู้สอน	3.74		-	0.49 [*]
บร.ห้องสมุดมหาวิทยาลัย	4.23			-

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 32 แสดงว่า บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย มีความคิดเห็นเรื่องการลงรายการสิ่งพิมพ์รัฐบาล แตกต่างจากผู้สอน และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน โดยบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยให้ความสำคัญเรื่องการลงรายการสิ่งพิมพ์รัฐบาล สูงกว่าผู้สอน และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 33 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อระดับความสำคัญ เรื่องการลงรายการสิ่งพิมพ์ลักษณะพิเศษต่างๆ ของผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน เป็นรายคู่

สถานภาพ		ผู้สอน	บร.ห้องสมุด โรงเรียน	บร.ห้องสมุด มหาวิทยาลัย
	$\bar{X}$	3.56	3.58	4.20
ผู้สอน	3.56	-	0.02	0.64*
บร.ห้องสมุดโรงเรียน	3.58		-	0.62*
บร.ห้องสมุดมหาวิทยาลัย	4.20			-

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 33 แสดงว่า บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย มีความคิดเห็นเรื่องการลงรายการหนังสือลักษณะพิเศษต่างๆ แตกต่างจากผู้สอน และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน โดยบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยให้ความสำคัญเรื่องการลงรายการหนังสือลักษณะพิเศษต่างๆ สูงกว่าผู้สอน และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.5 ด้านการกำหนดหัวเรื่อง ปรากฏผลในตาราง 34-37

ตาราง 34 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อระดับความสำคัญ ด้านการกำหนดหัวเรื่อง ของผู้สอน
บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน

การกำหนดหัวเรื่อง	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1. หลักเกณฑ์ในการกำหนดหัวเรื่อง	ระหว่างกลุ่ม	2	3.13	1.57	3.08*
	ภายในกลุ่ม	114	58.06	0.51	
	รวม	116	61.19		
2. การใช้คู่มือกำหนดหัวเรื่องของหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน (Library of Congress Subject Headings)	ระหว่างกลุ่ม	2	44.96	22.48	22.18**
	ภายในกลุ่ม	114	115.52	1.01	
	รวม	116	160.48		
3. การใช้คู่มือกำหนดหัวเรื่องเซียร์ (Sears List of Subject Headings)	ระหว่างกลุ่ม	2	0.06	0.03	0.02
	ภายในกลุ่ม	114	204.86	1.80	
	รวม	116	204.92		

ตาราง 34 (ต่อ)

การกำหนดหัวเรื่อง	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
4. การใช้คู่มือกำหนดหัวเรื่องภาษาไทย	ระหว่างกลุ่ม	2	5.54	2.77	4.60*
	ภายในกลุ่ม	114	204.86	1.80	
	รวม	116	210.40		
รวมทุกข้อ	ระหว่างกลุ่ม	2	5.73	2.87	5.60**
	ภายในกลุ่ม	114	58.38	0.51	
	รวม	116	64.11		

$$F_{(.05 ; df \ 2, \ 114)} = 3.07$$

$$F_{(.01 ; df \ 2, \ 114)} = 4.78$$

จากตาราง 34 แสดงว่าผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนมีความคิดเห็นต่อเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการด้านการกำหนดหัวเรื่องโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 1 ข้อคือ การใช้คู่มือในการกำหนดหัวเรื่องของหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 ข้อ คือหลักเกณฑ์ในการกำหนดหัวเรื่อง และการใช้คู่มือกำหนดหัวเรื่องภาษาไทย

เพื่อให้ทราบว่าผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน กลุ่มใดบ้างที่มีความคิดเห็นแตกต่างกัน จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วย

วิธีของ นิวแมน-คูลส์ (Newman-Keuls Test) ผลปรากฏในตาราง 35-37

ตาราง 35 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อระดับความสำคัญ เรื่องหลักเกณฑ์การกำหนดหัวเรื่อง
ของผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน เป็นรายคู่

สถานภาพ		บร.ห้องสมุด โรงเรียน	ผู้สอน	บร.ห้องสมุด มหาวิทยาลัย
	$\bar{X}$	4.41	4.43	4.77
บร.ห้องสมุดโรงเรียน	4.41	-	0.02	0.36*
ผู้สอน	4.43		-	0.34
บร.ห้องสมุดมหาวิทยาลัย	4.77			-

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 35 แสดงว่า บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยมีความคิดเห็นเรื่องหลักเกณฑ์
การกำหนดหัวเรื่องแตกต่างจากบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน โดยบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย
ให้ความสำคัญเรื่องหลักเกณฑ์การกำหนดหัวเรื่องสูงกว่าบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน อย่างมีนัย
สำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 36 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อระดับความสำคัญ เรื่องการใช้คู่มือในการกำหนดหัวเรื่อง
ของหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน ของผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุด
โรงเรียน เป็นรายคู่

สถานภาพ		บร.ห้องสมุด โรงเรียน	ผู้สอน	บร.ห้องสมุด มหาวิทยาลัย
	$\bar{X}$	3.24	3.96	4.66
บร.ห้องสมุดโรงเรียน	3.24	—	0.72*	1.42*
ผู้สอน	3.96		—	0.70*
บร.ห้องสมุดมหาวิทยาลัย	4.66			—

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 36 แสดงว่า บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย มีความคิดเห็นเรื่องการใช้คู่มือในการกำหนดหัวเรื่องของหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน แตกต่างจากผู้สอนและบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน โดยบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยให้ความสำคัญเรื่อง การใช้คู่มือในการกำหนดหัวเรื่องของหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน สูงกว่าผู้สอนและบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้สอนมีความคิดเห็นแตกต่างจากบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน โดยผู้สอนให้ความสำคัญสูงกว่าบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 37 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อระดับความสำคัญเรื่อง การใช้คู่มือกำหนดหัวเรื่อง ภาษาไทย ของผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน เป็นรายคู่

สถานภาพ		ผู้สอน	บร.ห้องสมุด โรงเรียน	บร.ห้องสมุด มหาวิทยาลัย
	$\bar{X}$	4.00	4.42	4.63
ผู้สอน	4.00	—	0.42*	0.63*
บร.ห้องสมุดโรงเรียน	4.42		—	0.19
บร.ห้องสมุดมหาวิทยาลัย	4.63			—

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 37 แสดงว่า บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน มีความคิดเห็นเรื่องการใช้คู่มือกำหนดหัวเรื่องภาษาไทยแตกต่างจากผู้สอน โดยบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยและบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนให้ความสำคัญเรื่อง การใช้คู่มือกำหนดหัวเรื่องภาษาไทยสูงกว่าผู้สอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.6 ด้านระบบห้องสมุดอัตโนมัติ ปรากฏผลในตาราง 38-41

ตาราง 38 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อระดับความสำคัญ ด้านระบบห้องสมุดอัตโนมัติ ของผู้สอน
บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน

ระบบห้องสมุดอัตโนมัติ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1. ความรู้เบื้องต้นทางคอมพิวเตอร์กับงานห้องสมุด	ระหว่างกลุ่ม	2	8.34	4.17	4.81**
	ภายในกลุ่ม	114	98.74	0.87	
	รวม	116	107.08		
2. ระบบ MARC และการลงรายการในแบบบันทึกข้อมูล (work sheet)	ระหว่างกลุ่ม	2	27.98	13.99	13.12**
	ภายในกลุ่ม	114	121.57	1.07	
	รวม	116	149.55		
3. การดูแลและบำรุงรักษาข้อมูลทางบรรณานุกรมในฐานข้อมูลให้ปลอดภัย	ระหว่างกลุ่ม	2	9.76	4.88	4.47*
	ภายในกลุ่ม	114	124.56	1.09	
	รวม	116	134.32		

ตาราง 38 (ต่อ)

ระบบห้องสมุดอัตโนมัติ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
รวมทุกข้อ	ระหว่างกลุ่ม	2	12.20	6.10	7.72**
	ภายในกลุ่ม	114	90.08	0.80	
	รวม	116	102.28		

$$F_{(.05 ; df 2, 114)} = 3.07$$

$$F_{(.01 ; df 2, 114)} = 4.78$$

จากตาราง 38 แสดงว่าผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน มีความคิดเห็นต่อเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ ด้านระบบห้องสมุดอัตโนมัติโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 2 ข้อคือ ความรู้เบื้องต้นทางคอมพิวเตอร์กับงานห้องสมุด และระบบ MARC และการลงรายการในแบบบันทึกข้อมูล (Work sheet) และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 ข้อ คือการดูแลและบำรุงรักษาข้อมูลทางบรรณานุกรมในฐานะข้อมูลให้ปลอดภัย

เพื่อให้ทราบว่าผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน กลุ่มใดบ้างที่มีความคิดเห็นแตกต่างกัน จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ นิวแมน-คูลส์ (Newman-Keuls Test) ผลปรากฏในตาราง 39-41

ตาราง 39 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อระดับความสำคัญ เรื่องความรู้เบื้องต้นทางคอมพิวเตอร์
กับงานห้องสมุด ของผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน
เป็นรายคู่

สถานภาพ				
		ผู้สอน	บร.ห้องสมุด โรงเรียน	บร.ห้องสมุด มหาวิทยาลัย
	$\bar{X}$	3.74	4.20	4.51
ผู้สอน	3.74	-	0.46*	0.77*
บร.ห้องสมุดโรงเรียน	4.20		-	0.31
บร.ห้องสมุดมหาวิทยาลัย	4.51			-

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 39 แสดงว่า บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุด
โรงเรียนมีความคิดเห็นเรื่องความรู้เบื้องต้นทางคอมพิวเตอร์กับงานห้องสมุดแตกต่างจากผู้สอน
โดยบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน ให้ความสำคัญเรื่อง
ความรู้เบื้องต้นทางคอมพิวเตอร์กับงานห้องสมุดสูงกว่าผู้สอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 40 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อระดับความสำคัญเรื่อง ระบบ MARC และการลงรายการ
ในแบบบันทึกข้อมูล (Work sheet) ของผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์
ห้องสมุดโรงเรียน เป็นรายคู่

สถานภาพ	$\bar{X}$	บร.ห้องสมุด โรงเรียน	ผู้สอน	บร.ห้องสมุด มหาวิทยาลัย
		3.76	3.87	4.86
บร.ห้องสมุดโรงเรียน	3.76	-	0.11	1.10 [*]
ผู้สอน	3.87	-	-	0.99 [*]
บร.ห้องสมุดมหาวิทยาลัย	4.86	-	-	-

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 40 แสดงว่า บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย มีความคิดเห็นเรื่องระบบ
MARC และการลงรายการในแบบบันทึกข้อมูล (Work sheet) แตกต่างจากผู้สอน และบรรณา-
รักษ์ห้องสมุดโรงเรียน โดยบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย ให้ความสำคัญเรื่องระบบ MARC
และการลงรายการในแบบบันทึกข้อมูล (Work sheet) สูงกว่าผู้สอนและบรรณารักษ์ห้องสมุด
โรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ตาราง 41 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อระดับความสำคัญเรื่องการดูแลและบำรุงรักษาข้อมูลทาง
บรรณานุกรมในฐานะข้อมูลให้ปลอดภัยของผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์
ห้องสมุดโรงเรียน เป็นรายคู่

สถานภาพ	$\bar{X}$	ผู้สอน	บร.ห้องสมุด โรงเรียน	บร.ห้องสมุด มหาวิทยาลัย
		3.39	3.86	4.23
ผู้สอน	3.39	–	0.47	0.84*
บร.ห้องสมุดโรงเรียน	3.86		–	0.37
บร.ห้องสมุดมหาวิทยาลัย	4.23			–

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 41 แสดงว่า บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย มีความคิดเห็นเรื่องการ
ดูแลและบำรุงรักษาข้อมูลทางบรรณานุกรมในฐานะข้อมูลให้ปลอดภัยแตกต่างจากผู้สอน โดยบรรณารักษ์
ห้องสมุดมหาวิทยาลัย ให้ความสำคัญเรื่องการดูแลและบำรุงรักษาข้อมูลทางบรรณานุกรมในฐานะข้อมูล
ให้ปลอดภัยสูงกว่าผู้สอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.7 ด้านการใช้ประโยชน์ทางบรรณานุกรม ปรากฏผลในตาราง 42-43

ตาราง 42 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อระดับความสำคัญ ด้านการใช้ประโยชน์ทางบรรณานุกรม
ของผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน

การใช้ประโยชน์ทางบรรณานุกรม (Bibliographic utilities)	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1. ข้อมูลทางบรรณานุกรมในระบบออนไลน์	ระหว่างกลุ่ม	2	12.74	6.37	5.80**
	ภายในกลุ่ม	114	125.23	1.10	
	รวม	116	137.97		
2. ข้อมูลทางบรรณานุกรมในระบบออฟไลน์	ระหว่างกลุ่ม	2	0.70	0.35	0.30
	ภายในกลุ่ม	114	134.22	1.18	
	รวม	116	134.92		
3. ข้อมูลทางบรรณานุกรมในรูปแบบเล่ม	ระหว่างกลุ่ม	2	2.70	1.35	1.24
	ภายในกลุ่ม	114	124.55	1.09	
	รวม	116	127.25		

ตาราง 42 (ต่อ)

การใช้ประโยชน์ทางบรรณานุกรม (Bibliographic utilities)	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F
รวมทุกข้อ	ระหว่างกลุ่ม	2	3.55	1.78	1.97
	ภายในกลุ่ม	114	102.86	0.90	
	รวม	116	106.41		

$$F_{(.01 ; df 2, 114)} = 4.78$$

จากตาราง 42 แสดงว่าผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน มีความคิดเห็นต่อเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการด้านการใช้ประโยชน์ทางบรรณานุกรม (Bibliographic utilities) โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 1 ข้อคือ ข้อมูลทางบรรณานุกรมในระบบออนไลน์

เพื่อให้ทราบว่าผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน กลุ่มใดบ้างที่มีความคิดเห็นแตกต่างกัน จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ นิวแมน-คูลส์ (Newman-Keuls Test) ผลปรากฏในตาราง 43

ตาราง 43 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อระดับความสำคัญ เรื่องข้อมูลทางบรรณานุกรมในระบบออนไลน์ ของผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนเป็นรายคู่

สถานภาพ		บร.ห้องสมุด โรงเรียน	ผู้สอน	บร.ห้องสมุด มหาวิทยาลัย
	$\bar{X}$	3.64	3.83	4.40
บร.ห้องสมุดโรงเรียน	3.64	-	0.19	0.76*
ผู้สอน	3.83		-	0.57*
บร.ห้องสมุดมหาวิทยาลัย	4.40			-

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 43 แสดงว่า บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย มีความคิดเห็นเรื่อง ข้อมูลทางบรรณานุกรมในระบบออนไลน์ แตกต่างจากผู้สอน และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน โดย บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย ให้ความสำคัญเรื่องข้อมูลทางบรรณานุกรมในระบบออนไลน์ สูงกว่าผู้สอนและบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. ความคิดเห็นที่เกี่ยวพันกับการกำหนดเนื้อหาวิชา และความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอน
กับบรรณารักษ์

5.1 ความคิดเห็นของผู้สอน ปรากฏผลในตาราง 44-48

ตาราง 44 การมีส่วนร่วมในการกำหนดเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์เลขหมู่และ
ทำรายการ

รายการ	ผู้สอน N = 23	
	จำนวน	ร้อยละ
<u>การมีส่วนร่วมในการกำหนดเนื้อหาวิชา</u>		
1. ไม่เคยเข้าไปมีส่วนร่วมในการกำหนดเนื้อหาวิชา	7	30.43
2. เคยเข้าไปมีส่วนร่วมในการกำหนดเนื้อหาวิชา	16	69.57
รวม	23	100.00
<u>ลักษณะการเข้าไปมีส่วนร่วม*</u>		
1. เสนอความคิดเห็นในรายวิชาที่สอน	4	22.22
2. ร่วมสังเกตการณ์ รับทราบความก้าวหน้าและการเปลี่ยนแปลง	2	11.11
3. ร่วมกำหนดเนื้อหาวิชาโดยตรง	12	66.67
รวม	18	100.00

* ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตาราง 44 แสดงว่าผู้สอนส่วนใหญ่เคยเข้าไปมีส่วนร่วมในการกำหนดเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ (ร้อยละ 69.57) โดยเข้าไปมีส่วนร่วมในการกำหนดเนื้อหาวิชาโดยตรง (ร้อยละ 66.67)

ตาราง 45 แนวทางและบุคคลที่ผู้สอนใช้พิจารณาในการสอนวิชาที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ

รายการ	ผู้สอน N = 23	
	จำนวน	ร้อยละ
<u>แนวทางที่นำมาใช้สอน *</u>		
1. พิจารณาจากตำราเล่มใดเล่มหนึ่ง	2	4.76
2. ศึกษาตำราเล่มต่างๆแล้วนำมาสรุปเป็นแนวทางของตนเอง	20	47.62
3. พิจารณาจากแนวโน้มของเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในท้องตลาด	18	42.86
4. จากการดูงาน การเข้ารับการฝึกอบรม	1	2.38
5. จากประสบการณ์ตรง	1	2.38
รวม	42	100.00

ตาราง 45 (ต่อ)

รายการ	ผู้สอน N = 23	
	จำนวน	ร้อยละ
บุคคลที่ผู้สอนขอคำปรึกษา *		
1. ปรึกษาผู้สอนในภาควิชาเดียวกัน	18	37.50
2. ปรึกษาผู้สอนรายวิชาเดียวกันในสถาบันอื่น	8	16.67
3. ขอคำปรึกษาจากที่ประชุมคณาจารย์ของภาควิชาที่สังกัด	5	10.42
4. ปรึกษาบรรณารักษ์วิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ	17	35.41
รวม	48	100.00

* ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตาราง 45 แสดงว่า แนวทางที่ผู้สอนส่วนใหญ่นำมาใช้สอนวิชาที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ คือการศึกษาจากตำราต่างๆแล้วนำมาสรุปเป็นแนวทางของตนเอง (ร้อยละ 47.26) และบุคคลที่ผู้สอนส่วนใหญ่ขอคำปรึกษาเพื่อนำมาประกอบการสอนวิชาที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ คือผู้สอนในภาควิชาเดียวกัน (ร้อยละ 37.50) รองลงมาคือ ปรึกษาบรรณารักษ์วิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ (ร้อยละ 35.41)

ตาราง 46 เนื้อหาวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการกับประเภทของห้องสมุด

รายการ	ผู้สอน N = 23	
	จำนวน	ร้อยละ
<u>เนื้อหาวิชาเกี่ยวกับประเภทของห้องสมุด</u>		
1. ควรกำหนดเนื้อหาวิชาให้ตรงตามประเภทของห้องสมุด	5	21.74
2. ไม่ควรกำหนดเนื้อหาวิชาให้ตรงตามประเภทของห้องสมุด	18	78.26
รวม	23	100.00
<u>เหตุผลที่ควรกำหนดเนื้อหาวิชาให้ตรงตามประเภทของห้องสมุด*</u>		
1. เพื่อให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนตามความสนใจเฉพาะด้าน	2	28.57
2. เพื่อจะได้กำหนดรายละเอียดของเนื้อหาวิชาให้ตรงตามประเภทของห้องสมุด	5	71.43
รวม	7	100.00
<u>เหตุผลที่ไม่ควรกำหนดเนื้อหาวิชาให้ตรงตามประเภทของห้องสมุด*</u>		
1. รายละเอียดของเนื้อหาวิชาสมบูรณ์ และครอบคลุมทุกด้านแล้ว	1	5.26
2. หลักเกณฑ์การวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการของห้องสมุดแต่ละประเภทไม่แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับการนำไปประยุกต์ใช้	16	84.21

ตาราง 46 (ต่อ)

รายการ	ผู้สอน N = 23	
	จำนวน	ร้อยละ
3. ผู้เรียนไม่ทราบว่า จะต้องไปทำงานในห้องสมุดประเภทใด เมื่อจบการศึกษา	2	10.53
รวม	19	100.00

* ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตาราง 46 แสดงว่า ผู้สอนส่วนใหญ่มีความเห็นว่าไม่ควรกำหนดเนื้อหาวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการให้ตรงตามประเภทของห้องสมุด (ร้อยละ 78.26) โดยให้เหตุผลว่า หลักเกณฑ์การวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการของห้องสมุดแต่ละประเภทไม่แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับการนำไปประยุกต์ใช้ (ร้อยละ 84.21)

ตาราง 47 การฝึกวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการเป็นพิเศษในห้องสมุด นอกเหนือการฝึกงานตามหลักสูตรวิชาบรรณารักษศาสตร์ หรือบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์

รายการ	ผู้สอน N = 23	
	จำนวน	ร้อยละ
<u>การฝึกวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ</u>		
1. ควรมีการฝึกวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการเป็นพิเศษในห้องสมุด	17	73.91
2. ไม่ควรมีการฝึกวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการเป็นพิเศษในห้องสมุด	6	26.09
รวม	23	100.00
<u>เหตุผลที่ควรมีการฝึกวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการเป็นพิเศษในห้องสมุด*</u>		
1. เพิ่มประสบการณ์การวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการให้กับผู้เรียน	10	38.46
2. ช่วยให้เกิดความแม่นยำและมีทักษะในการทำงาน	16	61.54
รวม	26	100.00
<u>เหตุผลที่ไม่ควรมีการฝึกวิเคราะห์เลขหมู่เป็นพิเศษในห้องสมุด*</u>		
1. มีการฝึกปฏิบัติจากชั้นเรียนเพียงพอแล้ว	8	66.66
2. นโยบายการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการแต่ละห้องสมุดแตกต่างกัน	2	16.67
3. มีการฝึกปฏิบัติงานตามหลักสูตรเพียงพอแล้ว	2	16.67
รวม	12	100.00

* ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตาราง 47 แสดงว่า ผู้สอนส่วนใหญ่มีความเห็นว่าควรมีการฝึกวิเคราะห์เลขหมู่ และทำรายการเป็นพิเศษในห้องสมุด นอกเหนือการฝึกงานตามหลักสูตรสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ หรือบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ (ร้อยละ 73.91) โดยให้เหตุผลว่า ช่วยให้เกิดความแม่นยำและมีทักษะในการทำงาน (ร้อยละ 61.54)

ตาราง 48 ความถี่ในการติดต่อสื่อสาร เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้านการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการกับบรรณารักษ์

ความถี่ในการติดต่อสื่อสารแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ด้านการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการกับบรรณารักษ์	ผู้สอน N = 23	
	จำนวน	ร้อยละ
1. ติดต่อกันเป็นประจำ	6	26.09
2. นานๆครั้ง	14	60.87
3. ไม่เคยมีการติดต่อกัน	3	13.04
รวม	23	100.00

จากตาราง 48 แสดงว่า ผู้สอนส่วนใหญ่ นานๆครั้ง จึงจะติดต่อสื่อสารแลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้านการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ กับบรรณารักษ์ (ร้อยละ 60.87)

5.2 ความคิดเห็นของบรรณารักษ์ ปรากฏผลในตาราง 49-54

ตาราง 49 การมีส่วนร่วมกำหนดเนื้อหาวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการของบรรณารักษ์

การมีส่วนร่วม	บรรณารักษ์ห้องสมุด มหาวิทยาลัย N = 35		บรรณารักษ์ห้องสมุด โรงเรียน N = 59	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
1. เคยเข้าไปมีส่วนร่วม	–	–	–	–
2. ไม่เคยเข้าไปมีส่วนร่วม	35	100.00	59	100.00
รวม	35	100.00	59	100.00

จากตาราง 49 แสดงว่า ทั้งบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนทั้งหมด ไม่เคยเข้าไปมีส่วนร่วมในการกำหนดเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ (ร้อยละ 100.00 ทั้ง 2 กลุ่ม)

ตาราง 50 การแก้ปัญหาที่เกิดจากการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการของบรรณารักษ์

วิธีการแก้ปัญหา*	บรรณารักษ์ห้องสมุด มหาวิทยาลัย N = 35		บรรณารักษ์ห้องสมุด โรงเรียน N = 59	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
1. ปรึกษาเพื่อนร่วมงานในหน่วยงาน หรือโรงเรียนเดียวกัน	26	35.14	31	39.24
2. ศึกษามหาวิทยาลัยห้องสมุดสถาบันอื่น	2	2.71	14	17.72
3. ปรึกษาผู้สอนวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่ และทำรายการ	10	13.51	10	12.66
4. ปรึกษาชมรมห้องสมุดที่เป็นสมาชิก	-	-	5	6.33
5. ค้นหาหาคำตอบจากตำรา และเอกสาร ที่เกี่ยวข้อง	30	40.54	19	24.05
6. ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ	3	4.05	-	-
7. ทำตามความเข้าใจของตนเอง	3	4.05	-	-
รวม	74	100.00	79	100.00

* ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตาราง 50 แสดงว่า เมื่อประสบปัญหาในการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการนั้น บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ แก้ปัญหาโดยการค้นคว้าหาคำตอบจากตำรา และ

เอกสารที่เกี่ยวข้อง (ร้อยละ 40.54) ส่วนบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนแก้ปัญหาโดยการปรึกษาเพื่อนร่วมงานในโรงเรียนเดียวกัน (ร้อยละ 39.24)

ตาราง 51 การกำหนดเนื้อหาวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ กับประเภทของห้องสมุด

รายการ	บรรณารักษ์ห้องสมุด มหาวิทยาลัย N = 35		บรรณารักษ์ห้องสมุด โรงเรียน N = 59	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
การกำหนดเนื้อหาวิชาเกี่ยวกับประเภทของห้องสมุด				
1. ควรกำหนดเนื้อหาวิชาให้ตรงตามประเภท ของห้องสมุด	16	45.71	44	74.58
2. ไม่ควรกำหนดเนื้อหาวิชาให้ตรงตาม ประเภทของห้องสมุด	19	54.29	15	25.42
รวม	35	100.00	59	100.00

ตาราง 51 (ต่อ)

รายการ	บรรณารักษ์ห้องสมุด มหาวิทยาลัย N = 35		บรรณารักษ์ห้องสมุด โรงเรียน N = 59	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
<u>เหตุผลที่ควรกำหนดเนื้อหาวิชาให้ตรง</u>				
<u>ตามประเภทของห้องสมุด *</u>				
1. เพื่อให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนตามความ สนใจเฉพาะด้าน	1	5.89	10	20.00
2. เพื่อจะได้กำหนดเนื้อหาให้สอดคล้องกับ ห้องสมุดแต่ละประเภท	16	94.11	40	80.00
รวม	17	100.00	50	100.00
<u>เหตุที่ไม่ควรกำหนดเนื้อหาวิชาให้ตรงตาม</u>				
<u>ประเภทของห้องสมุด *</u>				
1. รายละเอียดเนื้อหาวิชาสมบูรณ์ครอบคลุม ทุกด้านแล้ว	4	18.18	3	17.65
2. หลักเกณฑ์การวิเคราะห์เลขหมู่และ ทำรายการของห้องสมุดแต่ละประเภทไม่ แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับการประยุกต์ใช้	16	72.72	14	82.35

ตาราง 51 (ต่อ)

รายการ	บรรณารักษ์ห้องสมุด มหาวิทยาลัย N = 35		บรรณารักษ์ห้องสมุด โรงเรียน N = 59	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
3. ผู้เรียนไม่อาจทราบได้ว่าจะไปทำงานที่ ห้องสมุดประเภทใดหลังจบการศึกษา	2	9.10	—	—
รวม	22	100.00	17	100.00

* ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตาราง 51 แสดงว่า บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ไม่ควรกำหนดเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ ให้ตรงตามประเภทของ ห้องสมุด (ร้อยละ 54.29) โดยให้เหตุผลว่า เพราะหลักเกณฑ์การวิเคราะห์เลขหมู่และทำ รายการของห้องสมุดแต่ละประเภทไม่มีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับการนำไปประยุกต์ใช้ (ร้อยละ 72.72) ส่วนบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนส่วนใหญ่ มีความเห็นว่า ควรกำหนดเนื้อหาวิชาให้ตรง ตามประเภทของห้องสมุด (ร้อยละ 74.58) เพราะจะได้กำหนดรายละเอียดของเนื้อหาวิชาตาม ประเภทของห้องสมุด (ร้อยละ 80.00)

ตาราง 52 การฝึกวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการเป็นพิเศษในห้องสมุด นอกเหนือการฝึกงาน
ตามหลักสูตรสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ หรือบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์

รายการ	บรรณารักษ์ห้องสมุด มหาวิทยาลัย N = 35		บรรณารักษ์ห้องสมุด โรงเรียน N = 59	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
1. ควรมีการฝึกปฏิบัติเป็นพิเศษในห้องสมุด	28	80.00	55	93.20
2. ไม่ควรมีการฝึกปฏิบัติเป็นพิเศษในห้องสมุด	7	20.00	4	6.80
รวม	35	100.00	59	100.00
<u>เหตุผลที่ควรมีการฝึกปฏิบัติเป็นพิเศษในห้องสมุด*</u>				
1. เพิ่มประสบการณ์ในการวิเคราะห์เลขหมู่ และทำรายการ	23	67.65	39	47.56
2. ช่วยให้เกิดความแม่นยำ และมีทักษะใน การทำงาน	11	32.35	43	52.44
รวม	34	100.00	82	100.00

ตาราง 52 (ต่อ)

รายการ	บรรณารักษ์ห้องสมุด มหาวิทยาลัย N = 35		บรรณารักษ์ห้องสมุด โรงเรียน N = 59	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
<u>เหตุผลที่ไม่ควรมีการฝึกปฏิบัติเป็นพิเศษ</u> <u>ในห้องสมุด *</u>				
1. มีการฝึกปฏิบัติจากชั้นเรียนเพียงพอแล้ว	1	11.11	4	100.00
2. นโยบายการทำงานของห้องสมุดแต่ละแห่ง แตกต่างกัน	6	66.67	—	—
3. มีการฝึกงานตามหลักสูตรเพียงพอแล้ว	1	11.11	—	—
4. บรรณารักษ์ที่ฝึกงานให้ไม่มีเวลาเพียงพอ	1	11.11		
รวม	9	100.00	4	100.00

* ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตาราง 52 แสดงว่าบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ควรมีการฝึกวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการเป็นพิเศษในห้องสมุด นอกเหนือการฝึกงานตามหลักสูตรสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ หรือบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ (ร้อยละ 80.00 และ ร้อยละ 93.20 ตามลำดับ) โดยบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยให้เหตุผลว่า เป็นการเพิ่มประสบการณ์ให้กับผู้เรียน (ร้อยละ 67.65) ส่วนบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนให้เหตุผลว่า ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจ และมีทักษะในการทำงาน (ร้อยละ 52.44)

ตาราง 53 ความถี่ในการติดต่อสื่อสารแลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้านการวิเคราะห์เลขหมู่
และทำการรายการ ระหว่างบรรณารักษ์กับผู้สอน

ความถี่ในการติดต่อสื่อสาร	บรรณารักษ์ห้องสมุด มหาวิทยาลัย N = 35		บรรณารักษ์ห้องสมุด โรงเรียน N = 59	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
1. ติดต่อกันเป็นประจำ	3	8.57	15	25.42
2. นานๆ ครั้ง	14	40.00	24	40.69
3. ไม่เคยมีการติดต่อกัน	18	51.43	20	33.89
รวม	35	100.00	59	100.00

จากตาราง 53 แสดงว่า บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ ไม่เคยมีการติดต่อสื่อสารแลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้านการวิเคราะห์เลขหมู่และทำการรายการกับผู้สอน (ร้อยละ 51.43) ส่วนบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนส่วนใหญ่ นานๆครั้งจึงจะมีการติดต่อสื่อสารแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้สอน (ร้อยละ 40.69)

ตาราง 54 ความพร้อมในการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการของผู้สำเร็จการศึกษาในระดับ
ปริญญาตรีสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ หรือบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์

รายการ	บรรณารักษ์ห้องสมุด มหาวิทยาลัย N = 35		บรรณารักษ์ห้องสมุด โรงเรียน N = 59	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
<u>ความพร้อมในการวิเคราะห์เลขหมู่ และทำรายการ</u>				
1. มีความพร้อม	21	60.00	41	69.50
2. ไม่มีความพร้อม	14	40.00	18	30.50
รวม	35	100.00	59	100.00
<u>สาเหตุของความไม่พร้อม *</u>				
1. ขาดประสบการณ์	13	92.90	16	88.89
2. เนื้อหาวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และ ทำรายการในระดับปริญญาตรียังไม่สมบูรณ์	1	7.10	-	-
3. ขาดความมั่นใจ	-	-	2	11.11
รวม	14	100.00	18	100.00

* ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตาราง 54 แสดงว่า ทั้งบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์หรือบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มีความพร้อมในการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ (ร้อยละ 60.00 และ 69.50 ตามลำดับ)

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้สอนวิชาที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัย ที่มีต่อเนื้อหาวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของบรรณารักษ์วิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ ในห้องสมุดมหาวิทยาลัยและบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน ที่มีต่อเนื้อหาวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ
3. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้สอนวิชาที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน ที่มีต่อเนื้อหาวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

ผู้สอนวิชาที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน มีความคิดเห็นต่อเนื้อหาวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ
 - 1.1 ผู้สอนวิชาที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการในมหาวิทยาลัย จำนวน 27 คน โดยต้องมีประสบการณ์ในการสอน วิชาที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี ทั้งนี้ไม่รวมผู้สอน ที่สอนในรายวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ โสวัตต์คันวสุ เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ได้มาโดยการสุ่มแบบเจาะจง
 - 1.2 บรรณารักษ์วิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ ในห้องสมุดมหาวิทยาลัยของรัฐ ได้มาโดยการสุ่มแบบเจาะจง โดยสุ่มเฉพาะผู้ที่ทำหน้าที่หัวหน้างานวิเคราะห์เลขหมู่และ

ทำรายการภาษาไทย และภาษาต่างประเทศอย่างละ 2 คน ได้กลุ่มตัวอย่างรวมทั้งสิ้น 43 คน

1.3 บรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น และการสุ่มแบบเจาะจง ได้กลุ่มตัวอย่างรวมทั้งสิ้น 69 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า คือ แบบสอบถามจำนวน 3 ชุด คือ

ชุดที่ 1 สำหรับผู้สอนวิชาที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้สอน เกี่ยวกับเพศ วุฒิทางการศึกษา ประสบการณ์การสอนวิชาที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ และวิชาที่สอน เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 การจัดระดับความสำคัญของเนื้อหาวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ 7 ด้าน ประกอบด้วย หลักเกณฑ์และกระบวนการในการจัดทำรายการสืบค้น การจัดหมวดหมู่หนังสือ การลงรายการพรรณาสังพิมพ์ประเภทต่างๆ การเลือกรายการที่ใช้ในการเข้าถึงสารนิเทศ การกำหนดหัวเรื่อง ระบบห้องสมุดอัตโนมัติ และการใช้ประโยชน์ทางบรรณานุกรม และในแต่ละด้านจะประกอบด้วยหัวข้อต่างๆ ซึ่งมีรวมทั้งหมด 28 หัวข้อ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ สำคัญมากที่สุด สำคัญมาก สำคัญปานกลาง สำคัญน้อย และสำคัญน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นที่เกี่ยวพันกับการกำหนดเนื้อหาวิชา และความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับบรรณารักษ์ เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ

ชุดที่ 2 สำหรับบรรณารักษ์วิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการในห้องสมุดมหาวิทยาลัย แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของบรรณารักษ์วิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ ในห้องสมุดมหาวิทยาลัย เกี่ยวกับเพศ วุฒิทางการศึกษา ประสบการณ์การวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 การจัดระดับความสำคัญ ของเนื้อหาวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ สำคัญมากที่สุด สำคัญมาก สำคัญปานกลาง สำคัญน้อย และสำคัญน้อยที่สุด ซึ่งมีข้อคำถามเหมือนกับแบบสอบถามชุดที่ 1

ตอนที่ 2

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นที่เกี่ยวพันกับการกำหนดเนื้อหาวิชา และความสัมพันธ์ระหว่าง บรรณารักษ์วิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการในห้องสมุดมหาวิทยาลัยกับผู้สอน เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ

ชุดที่ 3 สำหรับบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน เกี่ยวกับเพศ วุฒิทางการศึกษา ประสิทธิภาพการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 การจัดระดับความสำคัญของเนื้อหาวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ สำคัญมากที่สุด สำคัญมาก สำคัญปานกลาง สำคัญน้อย และสำคัญน้อยที่สุด ซึ่งมีข้อคำถามเหมือนกับแบบสอบถามชุดที่ 1

ตอนที่ 2

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นที่เกี่ยวพันกับการกำหนดเนื้อหาวิชา และความสัมพันธ์ระหว่าง บรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนกับผู้สอน เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ

3. การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปให้กลุ่มตัวอย่าง โดยทางไปรษณีย์และรวบรวมแบบสอบถามกลับคืนโดยวิธีเดียวกัน ได้รับแบบสอบถามคืนจำนวน 139 ฉบับ เป็นแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์จำนวน 117 ฉบับ โดยแยกเป็นแบบสอบถามของผู้สอน จำนวน 23 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 85.19 บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย จำนวน 35 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 81.40 และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนจำนวน 59 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 85.50

4. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 นำข้อมูลตอนที่ 1 จากแบบสอบถามทั้ง 3 ชุด เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมาแจกแจงความถี่ และเสนอผลเป็นค่าร้อยละ

4.2 นำข้อมูลตอนที่ 2 จากแบบสอบถามทั้ง 3 ชุด เกี่ยวกับการจัดระดับความสำคัญของเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการมาหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.3 เปรียบเทียบระดับความสำคัญของเนื้อหาวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ ระหว่างผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน

โดยใช้สถิติ F-test ถ้าพบความแตกต่าง จะทดสอบเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของนิวแมน-คูลส์ (Newman-Keuls Test)

4.4 นำแบบสอบถามตอนที่ 3 ของทั้ง 3 ชุด เกี่ยวกับความคิดเห็นที่เกี่ยวพันกับการกำหนดเนื้อหาวิชา และความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับบรรณารักษ์ มาแจกแจงความถี่ และคำนวณค่าร้อยละ

ในการวิจัยครั้งนี้ได้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS/PC+ (Statistical Package for Social Science/Personal Computer

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

จากการศึกษาสามารถสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้

1. การจัดระดับความสำคัญของเนื้อหาวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ ของผู้สอนบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน จำแนกเป็นรายด้าน

1.1 ด้านหลักเกณฑ์และกระบวนการในการจัดทำรายการสืบค้น

โดยรวมให้ความสำคัญอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า รูปแบบและหน้าที่ของรายการสืบค้นมีความสำคัญมากที่สุด ($\bar{X} = 4.32$) เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า ทั้งผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน จัดระดับความสำคัญด้านหลักเกณฑ์และกระบวนการการจัดทำรายการสืบค้น โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 3 กลุ่ม ($\bar{X} = 4.04$, 4.12 และ 4.08 ตามลำดับ) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้สอนส่วนใหญ่จัดระดับความสำคัญในเรื่องรูปแบบและหน้าที่ของรายการสืบค้น และกฎการลงรายการแบบ AACR 2 มากที่สุดทั้ง 2 เรื่อง ($\bar{X} = 4.39$) สำหรับบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยจัดระดับสำคัญในเรื่องกฎการลงรายการแบบ AACR 2 มากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$) ส่วนบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนจัดระดับความสำคัญในเรื่อง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการ และกระบวนการปฏิบัติงานด้านการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการมากที่สุด ($\bar{X} = 4.29$)

1.2 ด้านการจัดหมวดหมู่หนังสือ

โดยรวมให้ความสำคัญอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การจัดหมวดหมู่หนังสือระบบทศนิยมดิวอี้มีความสำคัญมากที่สุด ($\bar{X} = 4.31$) เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า ทั้งผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน

จัดระดับความสำคัญด้านการจัดหมวดหมู่หนังสือ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 3 กลุ่ม ($\bar{X} = 4.35$, 4.08 และ 3.38 ตามลำดับ) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้สอนจัดระดับความสำคัญในเรื่องระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน และเลขหนังสือ มากที่สุดทั้ง 2 เรื่อง ($\bar{X} = 4.43$) บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยจัดระดับความสำคัญเรื่อง ระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกันมากที่สุด ($\bar{X} = 4.40$) ส่วนบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน จัดระดับความสำคัญเรื่องระบบทศนิยมดิวอี้มากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$)

1.3 ด้านการเลือกรายการที่ใช้ในการเข้าถึงสารนิเทศ

โดยรวมให้ความสำคัญอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การเลือกรายการหลักมีความสำคัญมากที่สุด ($\bar{X} = 4.42$) เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า ทั้งผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน จัดระดับความสำคัญด้านการเลือกรายการที่ใช้ในการเข้าถึงสารนิเทศ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 3 กลุ่ม ($\bar{X} = 4.10$, 4.34 และ 3.72 ตามลำดับ) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทั้ง 3 กลุ่มจัดระดับความสำคัญในเรื่อง การเลือกรายการหลักมากที่สุด ($\bar{X} = 4.39$, 4.68 และ 4.29 ตามลำดับ)

1.4 ด้านการลงรายการพรรณาสังพิมพ์ประเภทต่างๆ

โดยรวมให้ความสำคัญอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การลงรายการหนังสือมีความสำคัญมากที่สุด ($\bar{X} = 4.34$) เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า ทั้งผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน จัดระดับความสำคัญด้านการลงรายการพรรณาสังพิมพ์ประเภทต่างๆ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 3 กลุ่ม ($\bar{X} = 3.77$, 4.24 และ 3.77 ตามลำดับ) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทั้ง 3 กลุ่มจัดระดับความสำคัญในเรื่อง การลงรายการหนังสือมากที่สุด ($\bar{X} = 4.30$, 4.66 และ 4.17 ตามลำดับ)

1.5 ด้านการกำหนดหัวเรื่อง

โดยรวมให้ความสำคัญอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า หลักเกณฑ์การกำหนดหัวเรื่องมีความสำคัญมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$) เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า ทั้งผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน จัดระดับความสำคัญด้านการกำหนดหัวเรื่อง โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 3 กลุ่ม ($\bar{X} = 3.93$, 4.34 และ 3.84 ตามลำดับ) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้สอน และบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย จัดระดับความสำคัญในเรื่อง หลักเกณฑ์ในการกำหนดหัวเรื่องมากที่สุด ($\bar{X} = 4.43$, 4.77 ตามลำดับ) ส่วนบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน จัดระดับความสำคัญเรื่องการใช้คู่มือกำหนด

หัวเรื่องภาษาไทยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.42$)

1.6 ด้านระบบห้องสมุดอัตโนมัติ

โดยรวมให้ความสำคัญอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความรู้เบื้องต้นทางคอมพิวเตอร์กับงานห้องสมุดมีความสำคัญมากที่สุด ($\bar{X} = 4.20$) เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่าผู้สอน และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนจัดระดับความสำคัญในด้านระบบห้องสมุดอัตโนมัติ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$ และ 3.94 ตามลำดับ) ส่วนบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยจัดระดับความสำคัญโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้สอน และบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยจัดระดับความสำคัญ เรื่องระบบ MARC และการลงรายการในแบบบันทึกข้อมูล (Work sheet) มากที่สุด ($\bar{X} = 3.87$ และ 4.86 ตามลำดับ) ส่วนบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนจัดระดับความสำคัญเรื่อง ความรู้เบื้องต้นทางคอมพิวเตอร์กับงานห้องสมุดมากที่สุด ($\bar{X} = 4.20$)

1.7 ด้านการใช้ประโยชน์ทางบรรณานุกรม

โดยรวมให้ความสำคัญอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.68$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อมูลทางบรรณานุกรมในระบบออนไลน์มีความสำคัญมากที่สุด ($\bar{X} = 3.91$) เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่าทั้งผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนจัดระดับความสำคัญด้านการใช้ประโยชน์ทางบรรณานุกรม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 3 กลุ่ม ($\bar{X} = 3.65$, 3.94 และ 3.54 ตามลำดับ) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทั้ง 3 กลุ่มจัดระดับความสำคัญในเรื่อง ข้อมูลทางบรรณานุกรมในระบบออนไลน์มากที่สุด ($\bar{X} = 3.83$, 4.40 และ 3.64 ตามลำดับ)

2. ลำดับความสำคัญของหัวข้อเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการตามความคิดเห็นของผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน โดยรวม

2.1 ด้านหลักเกณฑ์และกระบวนการการจัดทำรายการสืบค้น หัวข้อที่มีความสำคัญเป็นลำดับแรกคือ รูปแบบและหน้าที่ของรายการสืบค้น และมีความสำคัญเป็นลำดับที่ 5 ของหัวข้อทั้งหมด รองลงมาคือการรู้จักหนังสือเพื่อนำไปใช้ในการลงรายการ มีความสำคัญเป็นลำดับที่ 7 ของหัวข้อทั้งหมด

2.2 ด้านการจัดหมวดหมู่หนังสือ หัวข้อที่มีความสำคัญเป็นลำดับแรกคือ ระบบการจัดหมวดหมู่หนังสือระบบทศนิยมดิวอี้ และมีความสำคัญเป็นลำดับที่ 6 ของหัวข้อทั้งหมด รองลงมาคือ เลขหนังสือ มีความสำคัญเป็นลำดับที่ 14 ของหัวข้อทั้งหมด

2.3 ด้านการเลือกรายการที่ใช้ในการเข้าถึงสารสนเทศ หัวข้อที่มีความสำคัญเป็นลำดับแรกคือ การเลือกรายการหลักและมีความสำคัญเป็นลำดับที่ 4 ของหัวข้อทั้งหมด รองลงมาคือ การเลือกรายการเพิ่ม มีความสำคัญเป็นลำดับที่ 18 ของหัวข้อทั้งหมด

2.4 ด้านการลงรายการพรรณาสังพิมพ์ประเภทต่าง หัวข้อที่มีความสำคัญเป็นลำดับแรกคือ การลงรายการหนังสือและมีความสำคัญเป็นลำดับที่ 2 ของหัวข้อทั้งหมด รองลงมาคือ การลงรายการสังพิมพ์รัฐบาล มีความสำคัญเป็นลำดับที่ 13 ของหัวข้อทั้งหมด

2.5 ด้านการกำหนดหัวเรื่อง หัวข้อที่มีความสำคัญเป็นลำดับแรกคือ หลักเกณฑ์ในการกำหนดหัวเรื่อง และมีความสำคัญเป็นลำดับแรกของหัวข้อทั้งหมด รองลงมาคือ การใช้คู่มือกำหนดหัวเรื่องภาษาไทย มีความสำคัญเป็นลำดับที่ 3 ของหัวข้อทั้งหมด

2.6 ด้านระบบห้องสมุดอัตโนมัติ หัวข้อที่มีความสำคัญเป็นลำดับแรกคือ ความรู้เบื้องต้นทางคอมพิวเตอร์กับงานห้องสมุด และมีความสำคัญเป็นลำดับที่ 9 ของหัวข้อทั้งหมด รองลงมาคือ ระบบ MARC และการลงรายการในแบบบันทึกข้อมูล (Work sheet) มีความสำคัญเป็นลำดับที่ 12 ของหัวข้อทั้งหมด

2.7 ด้านการใช้ประโยชน์ทางบรรณานุกรม หัวข้อที่มีความสำคัญเป็นลำดับแรกคือ ข้อมูลทางบรรณานุกรมในระบบออนไลน์ และมีความสำคัญเป็นลำดับที่ 14 ของหัวข้อทั้งหมด รองลงมาคือ ข้อมูลทางบรรณานุกรมในระบบออฟไลน์ มีความสำคัญเป็นลำดับที่ 25 ของหัวข้อทั้งหมด

3. เปรียบเทียบความคิดเห็น ของผู้สอนวิชาที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการบรรณารักษ์วิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการในห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนที่มีต่อเนื้อหาวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ

ความคิดเห็นที่มีต่อเนื้อหาวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ ของผู้สอนวิชาที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ บรรณารักษ์วิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการในห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน พบว่า ความคิดเห็นโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้าน

พบว่า

3.1 ด้านหลักเกณฑ์และกระบวนการการจัดทำรายการสืบค้น พบว่า ผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน มีความคิดเห็นโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 2 หัวข้อคือ กฎการลงรายการแบบ AACR 2 โดย ผู้สอนและบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย ให้ความสำคัญสูงกว่าบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน และกฎการเรียงรายการภาษาไทย โดยบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน ให้ความสำคัญสูงกว่าผู้สอนและบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย

3.2 ด้านการจัดหมวดหมู่หนังสือ พบว่า ผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน มีความคิดเห็นโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 2 ข้อคือ การจัดหมวดหมู่หนังสือระบบทศนิยมดิวอี้ โดยบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนให้ความสำคัญสูงกว่าบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และการจัดหมวดหมู่หนังสือระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน โดยผู้สอน และบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย ให้ความสำคัญสูงกว่าบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 หัวข้อคือเลขหนังสือ โดยผู้สอนให้ความสำคัญสูงกว่าบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน

3.3 ด้านการเลือกรายการที่ใช้ในการเข้าถึงสารนิเทศ พบว่า ผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน มีความคิดเห็นโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 2 หัวข้อคือ การเลือกรายการเพิ่มและการทำรายการโยง โดยผู้สอนและบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยให้ความสำคัญสูงกว่า บรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน ทั้ง 2 หัวข้อ

3.4 ด้านการลงรายการพรรณาสังพิมพ์ประเภทต่างๆพบว่า ผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน มีความคิดเห็นโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 2 หัวข้อคือ การลงรายการสังพิมพ์รัฐบาล และหัวข้อการลงรายการสังพิมพ์ลักษณะพิเศษต่างๆ โดยบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยให้ความสำคัญสูงกว่าผู้สอน และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน ทั้ง 2 หัวข้อ และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่

ระดับ.05 จำนวน 1 หัวข้อคือการลงรายการหนังสือ โดยบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย ให้
ความสำคัญสูงกว่าบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน

3.5 ด้านการกำหนดหัวเรื่อง พบว่า ผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และ
บรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน มีความคิดเห็นโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จำนวน 1 หัวข้อ คือ การใช้คู่มือกำหนดหัวเรื่องของหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน โดยบรรณารักษ์ห้องสมุด
มหาวิทยาลัย ให้ความสำคัญสูงกว่าผู้สอน และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน และผู้สอนให้ความ
สำคัญสูงกว่าบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
จำนวน 2 หัวข้อคือ หลักเกณฑ์ในการกำหนดหัวเรื่อง โดยบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยให้
ความสำคัญสูงกว่าบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน และหัวข้อการใช้คู่มือกำหนดหัวเรื่องภาษาไทย
โดยบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนให้ความสำคัญสูงกว่าผู้สอน

3.6 ด้านระบบห้องสมุดอัตโนมัติ พบว่าผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และ
บรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน มีความคิดเห็นโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01
เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 2 หัวข้อคือ
ความรู้เบื้องต้นทางคอมพิวเตอร์กับงานห้องสมุด โดยบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และ
บรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนให้ความสำคัญสูงกว่าผู้สอน และหัวข้อระบบ MARC และการลง
รายการในแบบบันทึกข้อมูล (work sheet) โดยบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย ให้ความสำคัญ
สูงกว่าผู้สอน และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05
จำนวน 1 หัวข้อคือ การดูแลและบำรุงรักษาข้อมูลทางบรรณานุกรมในฐานะข้อมูลให้ปลอดภัย โดย
บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย ให้ความสำคัญสูงกว่าผู้สอน

3.7 ด้านการใช้ประโยชน์ทางบรรณานุกรม พบว่าผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุด
มหาวิทยาลัยและบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน มีความคิดเห็นโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณา
เป็นรายข้อ พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 1 หัวข้อคือ ข้อมูลทาง
บรรณานุกรมในระบบออนไลน์ โดยบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยให้ความสำคัญสูงกว่าผู้สอน
และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน

4. ความคิดเห็นที่เกี่ยวพันกับการกำหนดเนื้อหาวิชา และความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอน กับ บรรณารักษ์

ความคิดเห็นที่เกี่ยวพันกับการกำหนดเนื้อหาวิชา และความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนวิชาที่ เกี่ยวกับการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ กับบรรณารักษ์นั้น จัดแบ่งได้ดังนี้ คือ

4.1 ความคิดเห็นของผู้สอน

ผู้สอนส่วนใหญ่เคยเข้าไปมีส่วนร่วมในการกำหนดเนื้อหาวิชาการวิเคราะห์ เลขหมู่และทำรายการ (ร้อยละ 69.75) และเป็นการเข้าไปมีส่วนร่วมในลักษณะของการกำหนด เนื้อหาวิชาโดยตรง (ร้อยละ 66.37)

ในเรื่องการกำหนดแนวทางที่ผู้สอนนำมาใช้สอนวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่ และ ทำรายการนั้น ผู้สอนส่วนใหญ่ใช้วิธีการศึกษาจากตำราต่างๆแล้วนำมาสรุปเป็นแนวทางของตนเอง (ร้อยละ 45.24) ในการกำหนดเนื้อหาวิชากับประเภทของห้องสมุดนั้น ผู้สอนส่วนใหญ่เห็นว่าไม่ ควรกำหนดเนื้อหาวิชาให้ตรงตามประเภทของห้องสมุด (ร้อยละ 78.26) โดยให้เหตุผลว่า หลักเกณฑ์การการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการของห้องสมุดแต่ละประเภทไม่แตกต่างกัน ขึ้นอยู่ กับการนำไปประยุกต์ใช้ (ร้อยละ 68.43)

สำหรับเรื่องการฝึกปฏิบัติการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการเป็นพิเศษในห้องสมุด นอกเหนือจากการฝึกงานตามหลักสูตรสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ หรือบรรณารักษศาสตร์และ สารนิเทศศาสตร์ ผู้สอนส่วนใหญ่เห็นว่าควรมีการฝึกเป็นพิเศษในห้องสมุด (ร้อยละ 73.91) โดยให้เหตุผลว่าเพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีความแม่นยำ และมีทักษะในการทำงานด้านการวิเคราะห์ เลขหมู่และทำรายการ (ร้อยละ 37.04)

ในเรื่องความถี่ของการติดต่อสื่อสารแลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้านวิเคราะห์เลขหมู่ และทำรายการกับบรรณารักษ์วิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ ผู้สอนส่วนใหญ่ นานๆครั้งจึงจะมีการ ติดต่อกับบรรณารักษ์ (ร้อยละ 60.84)

4.2 ความคิดเห็นของบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุด โรงเรียน

ทั้งบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนทั้งหมด ไม่เคยเข้าไปมีส่วนร่วมในการกำหนดเนื้อหาวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ (ร้อยละ 100.00 เท่ากัน) และเมื่อประสบปัญหาในการปฏิบัติงานด้านการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ

บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย ส่วนใหญ่แก้ปัญหาโดยการ ค้นคว้าหาคำตอบจากตำรา เอกสารที่เกี่ยวข้อง (ร้อยละ 39.19) ส่วนบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนแก้ปัญหาโดยการปรึกษาเพื่อนร่วมงานในโรงเรียนเดียวกัน (ร้อยละ 39.24)

ในการกำหนดเนื้อหาวิชากับประเภทของห้องสมุดนั้น บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ไม่ควรกำหนดเนื้อหาวิชาให้ตรงตามประเภทของห้องสมุด (ร้อยละ 63.64) โดยให้เหตุผลว่า หลักเกณฑ์การวิเคราะห์เลขหมู่ของห้องสมุดแต่ละประเภท ไม่มีความแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับการที่บรรณารักษ์นำไปประยุกต์ใช้ (ร้อยละ 63.64) ส่วนบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ควรกำหนดเนื้อหาให้ตรงตามประเภทของห้องสมุด (ร้อยละ 74.58) เพราะจะได้กำหนดรายละเอียดของเนื้อหาวิชาตามประเภทของห้องสมุด (ร้อยละ 80.00)

ในเรื่องการฝึกปฏิบัติวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการเป็นพิเศษในห้องสมุด นอกเหนือจากการฝึกงานตามหลักสูตร ทั้งบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนส่วนใหญ่มีความเห็นว่าควรมีการฝึกปฏิบัติเป็นพิเศษในห้องสมุด (ร้อยละ 80.00 และร้อยละ 93.20 ตามลำดับ) โดยบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยให้เหตุผลว่า เป็นการเพิ่มประสบการณ์ให้กับผู้เรียน (ร้อยละ 64.71) ส่วนบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนให้เหตุผลว่า ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจ และมีทักษะในการทำงาน (ร้อยละ 52.44)

ในเรื่องความถี่ในการติดต่อสื่อสาร แลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้านการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการนั้น บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย ส่วนใหญ่ไม่เคยมีการติดต่อกับผู้สอน (ร้อยละ 48.57) ส่วนบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนส่วนใหญ่ นานๆครั้งจึงจะมีการติดต่อสื่อสาร แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้สอน (ร้อยละ 40.69)

อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน ผู้วิจัยเสนอประเด็นที่น่าสนใจดังนี้

1. ความสำคัญของหัวข้อเนื้อหาวิชา การวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ ตามความคิดเห็นของผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน

1.1 ความคิดเห็นของผู้สอน

ในการจัดลำดับความสำคัญของหัวข้อเนื้อหาวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ ซึ่งมีทั้งหมด 28 หัวข้อ หัวข้อที่ผู้สอนให้ความสำคัญเป็นอันดับแรกมี 3 หัวข้อคือ การจัดหมวดหมู่ หนังสือระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน (LCC) เลขหนังสือ (Book number) และหลักเกณฑ์ในการ กำหนดหัวเรื่อง ซึ่งทั้ง 3 หัวข้อเป็นหัวข้อที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์เลขหมู่ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ในการแบ่งเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการนั้น แบ่งเนื้อหาเป็น 2 ส่วน ใหญ่ๆ คือการวิเคราะห์เลขหมู่ กับการทำรายการ ในส่วนของการวิเคราะห์เลขภู่นั้น ผู้สอน เห็นว่าเป็นเรื่องที่จะต้องใช้ทั้งความคิด และการวิเคราะห์ควบคู่กันไป ซึ่งขึ้นอยู่กับทักษะ และ วิจารณญาณของผู้วิเคราะห์แต่ละคน ไม่มีวิธีการใดแน่นอนตายตัว ซึ่งต่างกับการทำรายการที่มี หลักเกณฑ์ที่แน่นอน และในการที่ผู้สอนเน้นที่ระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกันนั้น อาจเป็นเพราะผู้สอน สอนอยู่ในมหาวิทยาลัย คู่แข่งกับระบบการจัดหมวดหมู่หนังสือที่มหาวิทยาลัยส่วนใหญ่นำมาใช้ และเมื่อผู้เรียนคิดและวิเคราะห์เป็น ผู้เรียนสามารถนำหลัก และวิธีในการวิเคราะห์ไปใช้กับ การจัดหมู่หนังสือ การวิเคราะห์หัวเรื่องระบบอื่นๆได้ต่อไป

ในขณะที่เกี่ยวกับบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย ก็ให้ความสำคัญเรื่องหลักเกณฑ์ การกำหนดหัวเรื่องเช่นกัน โดยให้ความสำคัญไว้ในลำดับที่ 2 ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบแล้วไม่แตกต่าง จากความคิดเห็นของผู้สอน ส่วนที่บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย ไม่ได้ให้ความสำคัญในเรื่อง ของการจัดหมวดหมู่หนังสือระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกันไว้ในลำดับเดียวกับผู้สอนนั้น อาจเป็น เพราะในปัจจุบันเมื่อห้องสมุดมหาวิทยาลัยนำระบบห้องสมุดอัตโนมัติเข้ามาใช้ บรรณารักษ์มีทางเลือกในการค้นหาข้อมูลทางบรรณานุกรมเพิ่มมากขึ้น รวมถึงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเลขหมู่หนังสือ และ การให้หัวเรื่องจากฐานข้อมูลต่างๆ ทั้งระบบออนไลน์ และออฟไลน์ซึ่งช่วยประหยัดเวลาในการ ให้เลขหมู่ และกำหนดหัวเรื่องมากขึ้น ทำให้บรรณารักษ์วิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการให้ความสำคัญกับการจัดหมวดหมู่หนังสือระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกันน้อยลง แต่จะให้ความสำคัญกับระบบ ห้องสมุดอัตโนมัติมากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่เดิม

ในส่วนของบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนจัดลำดับความสำคัญ ในเรื่องของ หลักเกณฑ์การกำหนดหัวเรื่องไว้ในลำดับที่ 3 ซึ่งจากการเปรียบเทียบพบว่าไม่มีความแตกต่างกับ ผู้สอน และบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย แต่จัดลำดับความสำคัญในเรื่องการจัดหมวดหมู่ หนังสือระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน ไว้ในลำดับสุดท้าย ซึ่งแตกต่างกับความคิดเห็นของผู้สอน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ ในลักษณะการทำงานของบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน บรรณารักษ์ไม่มีความ

คุ้นเคยกับระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน เนื่องจากห้องสมุดโรงเรียนส่วนใหญ่นิยมใช้ระบบทศนิยมดิวอี้จัดหมวดหมู่หนังสือ เพราะเป็นระบบที่ใช้ตัวเลขเป็นสัญลักษณ์ หมวดใหญ่ของการแบ่งไม่ยุ่งยากซับซ้อน สามารถจดจำได้ง่าย เหมาะที่จะใช้กับห้องสมุดโรงเรียน (พวา พันธุ์เมฆา. 2536 : 7)

1.2 ความคิดเห็นของบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย

ในการจัดลำดับความสำคัญของหัวข้อเนื้อหาวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ จำนวน 28 หัวข้อนั้น บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยให้ความสำคัญกับหัวข้อเรื่องระบบ MARC และการลงรายการในแบบบันทึกข้อมูล (Work sheet) เป็นอันดับแรก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในปัจจุบันห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ในประเทศไทย ได้นำระบบห้องสมุดอัตโนมัติมาใช้ ซึ่งเป็นระบบที่ใช้คอมพิวเตอร์ช่วยเพื่อให้การทำงานของฝ่ายต่างๆในห้องสมุดสามารถทำงานเชื่อมโยงประสานกันได้อย่างต่อเนื่อง แทนระบบการทำงานด้วยมือในรูปแบบเดิม บรรณารักษ์วิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการมีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบงานด้านการสร้างระเบียบข้อมูลและปรับปรุงคุณภาพของข้อมูลให้ตรงตามมาตรฐานการลงรายการสากล คือการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการทรัพยากรสารสนเทศที่ห้องสมุดจัดหาเข้ามา พร้อมทั้งกำหนดหัวเรื่องเพื่อการสืบค้น ซึ่งจะต้องลงรายการทางบรรณานุกรมตามรูปแบบ MARC ซึ่งเป็นลักษณะสากลของการเตรียมข้อมูลเพื่อให้เครื่องจักรกลอ่านได้ กำหนดรายการต่างๆเพื่อเป็นทางเลือกสำหรับผู้ใช้ในการเข้าถึงรายการทางบรรณานุกรมที่ต้องการ (ระบบห้องสมุดอัตโนมัติ. 2538 : 38)

สำหรับผู้สอนก็ให้ความสำคัญในเรื่องระบบ MARC และการลงรายการในแบบบันทึกข้อมูล (Work sheet) มากเช่นกัน แต่เหตุที่ไม่ได้ให้ความสำคัญเป็นอันดับแรกนั้นอาจเป็นเพราะผู้สอนไม่ได้เห็นความสำคัญในส่วนย่อยของระบบห้องสมุดอัตโนมัติ แต่ให้ความสำคัญในภาพรวมของระบบทั้งหมด นอกจากนั้นยังมีข้อจำกัดในการสอนเกี่ยวกับเรื่องนี้หลายประการ เช่นขาดความพร้อมด้านอุปกรณ์เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ที่จะนำมาสอนในชั้นเรียน ให้เหมือนกับการลงมือปฏิบัติงานจริง และไม่มีความสะดวกในการที่จะให้นักศึกษาไปเรียนในห้องสมุดซึ่งเป็นปฏิบัติงานจริง เนื่องจากในการเรียน และการฝึกปฏิบัตินั้นอาจก่อให้เกิดความเสียหายกับข้อมูลทางบรรณานุกรมของห้องสมุดได้ และเนื่องจากรายการทางบรรณานุกรมในระบบห้องสมุดอัตโนมัติเป็นระบบเครือข่าย (Network) จะต้องเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับข้อมูลในหน่วยงานอื่นๆด้วย นอกเหนือจากงานวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ

ส่วนบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนนั้น ก็ให้ความสำคัญกับเรื่องนี้อยู่ในระดับมากเช่นกัน แต่เหตุที่ไม่ได้ให้ความสำคัญเป็นอันดับแรกนั้น อาจเป็นเพราะในขณะนี้ห้องสมุดโรงเรียนยังไม่ได้มีการนำระบบห้องสมุดอัตโนมัติมาใช้ บรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนจึงให้ความสำคัญกับเรื่อง ความรู้เบื้องต้นทางคอมพิวเตอร์กับงานห้องสมุดมากกว่า เพราะเป็นการเพิ่มศักยภาพในการทำงานให้กับบรรณารักษ์ เป็นการเพิ่มความรู้ และประสบการณ์ทางด้านคอมพิวเตอร์ ทั้งนี้เพื่อเป็นการรองรับในการที่ห้องสมุดโรงเรียนจะนำระบบห้องสมุดอัตโนมัติ เข้ามาใช้ในการดำเนินงานห้องสมุดในอนาคต

1.3 ความคิดเห็นของบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน

หัวข้อเนื้อหาวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการที่บรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน ให้ความสำคัญมากที่สุด และอยู่เป็นลำดับแรกคือ การจัดหมวดหมู่หนังสือระบบทศนิยมดิวอี้ (DDC) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบรรณารักษ์ห้องสมุดคุ้นเคยกับระบบทศนิยมดิวอี้ มากกว่าระบบการจัดหมู่ระบบอื่นๆ เนื่องจากห้องสมุดโรงเรียนส่วนใหญ่ใช้ระบบนี้ในการจัดหมวดหมู่หนังสือ เพราะเป็นระบบที่ไม่ยุ่งยาก ซับซ้อน และจดจำได้ง่ายทั้งบรรณารักษ์ และผู้ใช้ห้องสมุดซึ่งเป็นนักเรียน (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. 2535 : 92)

สำหรับบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยนั้นให้ความสำคัญกับระบบทศนิยมดิวอี้ไว้ในลำดับท้ายๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยจะให้ความสำคัญกับระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกันมากกว่า เนื่องจากห้องสมุดมหาวิทยาลัยใช้ระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกันในการจัดหมวดหมู่หนังสือ เพราะเป็นระบบที่มีโครงสร้างละเอียดแบ่งสรรวิชาที่มีอยู่ทั้งหมดเป็น 20 หมวดหลัก(Main class)จากหมวดหลักก็แบ่งเป็นหมวดย่อย (Subclass)และจากหมวดหลักและหมวดย่อยก็ยังมี การแบ่งรายละเอียดทางวิชาการออกไปอีกเป็นหมู่ (Division) โดยเพิ่มเลขอารบิก 1-9999 สัญลักษณ์ที่ใช้จึงเป็นการผสมกันระหว่างอักษรโรมันและตัวเลขอารบิกซึ่งทำให้สามารถขยายได้ง่าย (อัมพร ทิชะระ. 2537 : 7)เหมาะสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยในปัจจุบันที่มีสารนิเทศเกิดขึ้นอย่างมากมาย รวดเร็ว และหลากหลายทางวิชาการ ทั้งยังสามารถที่จะรองรับการที่ห้องสมุดจะเจริญเติบโตได้ในอนาคต

เป็นที่น่าสังเกตว่าในเรื่องของการเรียงรายการ ทั้งการเรียงรายการภาษาไทย และภาษาอังกฤษนั้น ผู้สอนและบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย ไม่ค่อยให้ความสำคัญมากนัก และจัดลำดับความสำคัญไว้ในลำดับท้ายๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเมื่อมีการนำระบบห้องสมุดอัตโนมัติเข้า

มาใช้ในการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการแล้ว คอมพิวเตอร์จะทำหน้าที่ในการเรียงรายการให้ด้วย ซึ่งมีความถูกต้อง และรวดเร็วกว่าการเรียงรายการด้วยมือ ทำให้การเรียงรายการด้วยมือลดความสำคัญลงไป แต่สำหรับบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนยังให้ความสำคัญกับการเรียงรายการภาษาไทยอยู่ โดยจัดลำดับความสำคัญไว้ในลำดับต้นๆ และจัดลำดับความสำคัญเรื่องการเรียงรายการภาษาอังกฤษไว้ในลำดับท้ายๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะห้องสมุดโรงเรียนยังไม่ได้มีการนำระบบห้องสมุดอัตโนมัติเข้ามาใช้ การเรียงรายการยังคงต้องทำด้วยมือและเหตุที่ให้ความสำคัญของการเรียงรายการภาษาไทย มากกว่าภาษาอังกฤษนั้นอาจเป็นเพราะ หนังสือในห้องสมุดโรงเรียนส่วนใหญ่เป็นหนังสือที่มีเนื้อหาเป็นภาษาไทยมากกว่าภาษาอังกฤษ

2. ความคิดเห็นที่เกี่ยวพันกับการกำหนดเนื้อหาวิชา และความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอน กับ บรรณารักษ์

2.1 การมีส่วนร่วมในการกำหนดเนื้อหาวิชา การวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ ผู้สอน กับบรรณารักษ์ พบว่าผู้สอนส่วนใหญ่เคยเข้าไปมีส่วนร่วมในการกำหนดเนื้อหาวิชา โดยเข้าไปในลักษณะการกำหนดเนื้อหาวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการโดยตรง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้สอนวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการเป็นผู้ที่รับผิดชอบในการถ่ายทอดวิชาความรู้ให้กับผู้เรียนโดยตรง และเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจ ประสบการณ์และความสามารถมากกว่าผู้สอนในรายวิชาอื่นๆ แต่ทั้งบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน ต่างก็ไม่เคยเข้าไปมีส่วนร่วมในเรื่องดังกล่าว ทั้งนี้อาจเป็นเพราะทั้งบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยและบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน ไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนโดยตรง

2.2 การกำหนดเนื้อหากับประเภทของห้องสมุด

ผู้สอน มีความเห็นว่า ไม่ควรกำหนดเนื้อหาวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการให้ตรงตามประเภทของห้องสมุด โดยให้เหตุผลอย่างเดียวกันว่า หลักเกณฑ์การวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการของห้องสมุดแต่ละประเภทไม่มีความแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับการนำไปประยุกต์ใช้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในการเรียนการสอน ผู้สอนพยายามที่จะสอนให้ครอบคลุมในทุกๆ เรื่องของเนื้อหาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ได้กับห้องสมุดทุกประเภท ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ มาคลีออด และคาลลาฮาน (Macleod and Callahan. 1995 : 158) ที่พบว่า ผู้สอนส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยกับการกำหนดเนื้อหาวิชาให้ตรง

ตามประเภทของห้องสมุด เนื่องจากเห็นว่าเนื้อหาวิชาละเอียด และครอบคลุมแล้วในทุกด้าน เป็นที่น่าสังเกตว่าบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยก็มีความเห็นเช่นเดียวกับผู้สอน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเห็นว่าเพราะนโยบายของห้องสมุดแต่ละแห่งมีความแตกต่างกัน นโยบายการทำงานของห้องสมุดแต่ละประเภทแตกต่างกัน แต่หลักในการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการโดยรวมไม่มีความแตกต่างกัน และอีกประการหนึ่งผู้เรียนไม่อาจทราบได้ว่าจะต้องไปปฏิบัติงานในห้องสมุดประเภทใดหลังจากจบการศึกษา และไม่ทราบว่าต้องไปทำหน้าที่ในหน่วยงานใดของห้องสมุด แต่ขัดแย้งกับงานวิจัยของ มาคลีออด และคาลลาฮาน (Macleod and Callahan. 1995 : 158) ที่พบว่า บรรณารักษ์ส่วนใหญ่เห็นว่าควรมีการกำหนดเนื้อหาวิชาให้ตรงตามประเภทของห้องสมุด

สำหรับบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนมีความคิดเห็นแตกต่างออกไป คือเห็นว่าควรกำหนดเนื้อหาให้ตรงตามประเภทของห้องสมุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการที่ห้องสมุดโรงเรียนส่วนใหญ่มีบรรณารักษ์จำนวนน้อยและบรรณารักษ์ต้องทำหน้าที่ทุกอย่างในห้องสมุด ต้องสอนในรายวิชาบางรายวิชาที่มีความรู้ความสามารถนอกเหนือจากงานห้องสมุดด้วย (พวงรัตน์ จรรยาศักดิ์. 2540 : 27) ดังนั้นหากกำหนดรายละเอียดของเนื้อหาวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการให้ตรงตามประเภทของห้องสมุดแล้ว จะทำให้บรรณารักษ์ปฏิบัติหน้าที่ในการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ตามที่ได้รับความรู้มาจากชั้นเรียน

2.3 การฝึกวิเคราะห์เลขหมู่เป็นพิเศษในห้องสมุดนอกเหนือการฝึกงานตามหลักสูตรสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ หรือบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์

ทั้งผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนส่วนใหญ่มีความเห็นสอดคล้องกันว่า ควรมีการฝึกวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการเป็นพิเศษในห้องสมุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะทั้งนี้อาจเป็นเพราะเนื้อหาวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการมีรายละเอียดค่อนข้างมาก เวลาที่ใช้ในการเรียนการสอนมีไม่เพียงพอที่จะให้ผู้เรียน ได้ฝึกวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการในชั้นเรียน (กุลธิดา สงวนวิทย์. 2526 : 151) และอีกประการหนึ่งอาจเป็นเพราะตัวอย่างของวัสดุที่ใช้เป็นตัวอย่างในการเรียนการสอน และการฝึกปฏิบัติในชั้นเรียนมีจำนวนน้อย และไม่ครอบคลุมรายละเอียดเนื้อหาวิชา ในทุกด้าน (Ryans. 1980 : 343-351) และอีกประการหนึ่งอาจเป็นเพราะการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการต้องใช้ประสบการณ์และความชำนาญค่อนข้างมาก จึงจะสามารถวิเคราะห์เลขหมู่และทำ

รายการได้อย่างมีประสิทธิภาพ มิฉะนั้นผู้ที่เพิ่งจะเข้ามาปฏิบัติงานในห้องสมุดจะต้องใช้เวลาในการทำงานปีแรกเป็นการฝึกงาน (Macleod and Callahan. 1995 : 158)

2.4 การติดต่อสื่อสาร แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ

ผู้สอน และบรรณารักษ์มีการติดต่อสื่อสารกันในเรื่องดังกล่าวค่อนข้างน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะทั้งผู้สอน และบรรณารักษ์ต่างก็มีภาระหน้าที่ในการปฏิบัติงานของตนเอง โอกาสและเวลาจึงไม่เอื้ออำนวย ดังนั้นเมื่อบรรณารักษ์ประสบปัญหาอันเกิดจากการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ จึงแก้ปัญหาโดยการปรึกษาเพื่อนร่วมงาน และค้นคว้าหาข้อมูลจากตำราและเอกสาร เพราะสามารถทำได้ง่าย สะดวก และถูกต้องตามหลักวิชาการ เนื่องจากบรรณารักษ์ปฏิบัติงานอยู่ในห้องสมุดซึ่งเป็นแหล่งรวมของข้อมูล การติดต่อสื่อสารกับผู้สอนจึงมีน้อย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มาคลีออต และคาลลาฮาน (Macleod and Callahan. 1995 : 156) ที่พบว่า ผู้สอน และบรรณารักษ์มีการติดต่อสื่อสารกันค่อนข้างน้อย ส่วนใหญ่ติดต่อผ่านสื่อเขียนทางวิชาการ

2.5 ความพร้อมในการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ หรือบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์

ทั้งบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยและบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ผู้ที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ หรือบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์มีความพร้อมในการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการทั้งนี้อาจเป็นเพราะบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนต่างมีความเชื่อมั่นว่าจะสามารถวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการได้ ตามความรู้ ความเข้าใจที่ได้รับและฝึกปฏิบัติมาจากชั้นเรียน แต่เป็นที่น่าสังเกตว่าการที่ทั้ง 3 กลุ่มมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ควรมีการฝึกวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการในห้องสมุดเป็นพิเศษ นอกเหนือการฝึกงานตามหลักสูตรสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ หรือ บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ทำให้สามารถสรุปได้ว่าผู้ที่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี อาจจะยังไม่มีความพร้อมในการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ ซึ่งขัดแย้งกับงานวิจัยของ มาคลีออต และ คาลลาฮาน (Macleod and Callahan. 1995 : 158) และงานวิจัยของ ไรอันส์ (Ryans. 1980 : 350) ที่พบว่า บรรณารักษ์ส่วนใหญ่ มีความเห็นว่าผู้ที่จบการศึกษาด้านวิชาบรรณารักษศาสตร์ หรือบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ยัง

ไม่มีความพร้อมในการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะต่อภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ บรรณารักษ์

1.1 ด้านความคิดเห็นที่มีต่อเนื้อหาวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ทั้งผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน จัดระดับความสำคัญของเนื้อหาวิชาอยู่ในระดับสูง ซึ่งนับว่าเป็นแนวโน้มที่ดีในการที่จะประสานความร่วมมือกันในอนาคต เพื่อปรับปรุงเนื้อหาวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการวิชาชีพบรรณารักษศาสตร์ และจากผลการศึกษาที่พบว่าทั้งผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนต่างก็จัดลำดับความสำคัญในเรื่องของการจัดหมวดหมู่หนังสือ และหลักเกณฑ์การกำหนดหัวเรื่องไว้ในลำดับต้นๆ เหมือนกัน แสดงว่าต่างก็เห็นความสำคัญในเรื่องของการคิด และหลักการวิเคราะห์ ดังนั้นในการสอนวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ จึงควรจะทำให้ความสำคัญและเน้นหนักในเรื่องเหล่านี้เป็นพิเศษ เพื่อให้ผู้เรียน สามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อต้องออกไปเป็นบรรณารักษ์วิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ

สิ่งที่ผู้สอนจะต้องคำนึงถึงอีกประการหนึ่งคือเรื่องระบบห้องสมุดอัตโนมัติ ในการสอนจึงควรเตรียมความรู้พื้นฐานในเรื่องดังกล่าวให้กับผู้เรียน อีกทั้งควรนำเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์มาใช้ในการสอน เช่นการค้นข้อมูลทางบรรณานุกรม การลงรายการด้วยคอมพิวเตอร์ เพื่อให้ผู้เรียนมองเห็นการทำงานที่เป็นรูปธรรม และเพื่อเตรียมบรรณารักษ์ให้กับห้องสมุดในยุคที่มีความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ซึ่งเป็นตลาดงานโดยตรง

จากผลการวิจัยพบว่าทั้งผู้สอน และบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยให้ความสำคัญในเรื่องของการจัดหมวดหมู่หนังสือระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกันอยู่ในระดับมาก ดังนั้นควรกำหนดให้วิชาการจัดหมวดหมู่หนังสือระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน เป็นวิชาบังคับของทุกมหาวิทยาลัย แทนการกำหนดให้เป็นวิชาเลือกอย่างในปัจจุบัน

1.2 ความคิดเห็นที่เกี่ยวพันกับการกำหนดเนื้อหาวิชา และความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับบรรณารักษ์

1.2.1 วิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ ควรเพิ่มเวลาในการฝึกวิเคราะห์

เลขหมู่และทำรายการในห้องสมุด ซึ่งเป็นห้องปฏิบัติงานจริง ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนได้เห็นและเข้าใจการทำงานจริงในห้องสมุด กับปัญหาเฉพาะหน้าที่เกิดขึ้นจริงได้

1.2.2 ผู้สอนและบรรณารักษ์ควรมีการติดต่อสื่อสาร แลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้านการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการให้มากขึ้น โดยภาควิชาควรจะเป็นผู้นำในเรื่องนี้ เช่น เปิดโอกาสให้บรรณารักษ์เข้ามามีส่วนร่วมกำหนดรายละเอียดเนื้อหาวิชา เพื่อจะได้ทราบถึงความต้องการของบรรณารักษ์ ซึ่งสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ปัญหา และอุปสรรคระหว่างกันได้ อันจะก่อให้เกิดประโยชน์กับทั้ง 2 ฝ่ายในอนาคต

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาความคิดเห็นของผู้สอนและบรรณารักษ์ต่อเนื้อหาวิชาอื่นๆ เช่น การบริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า ซึ่งจะช่วยให้สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ หรือบรรณารักษ์ และสารนิเทศศาสตร์สามารถตอบสนองความต้องการของห้องสมุดได้ทุกหน่วยงาน

2.1 ควรศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอน กับบรรณารักษ์ที่ปฏิบัติหน้าที่ในฝ่ายต่างๆ ทั้งนี้ผลการศึกษาก็จะสามารถทำให้ห้องสมุดและภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ สามารถร่วมกันกำหนดรายละเอียดเนื้อหาวิชาให้ตรงกับความต้องการของห้องสมุดได้ และแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็น ปัญหา และอุปสรรคระหว่างกันได้ดียิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กุลธิดา สงวนรัมย์. การศึกษาเชิงเปรียบเทียบรายวิชาการจัดหมู่และทำบัตรรายการที่เปิดสอนในระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์) กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526. อัดสำเนา. ขอนแก่น, มหาวิทยาลัย. คู่มือนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. ขอนแก่น : คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2535.
- จารุวรรณ สินธุโสภณ. วิทยานุกรมบรรณารักษศาสตร์. กรุงเทพฯ : สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย, 2521.
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ประวัติการทำบัตรรายการและการจัดหมู่หนังสือ. กรุงเทพฯ : แผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.
- . คู่มือการศึกษาระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2538. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.
- เชียงใหม่, มหาวิทยาลัย. คู่มือการศึกษาระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2536. เชียงใหม่ : งานพัฒนาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ม.ป.ป.
- ชติมา ลัจจานนท์. การสำรวจสถานการณ์การทำงานของบัณฑิต (ปีการศึกษา 2502-2516) และมหาบัณฑิต (ปีการศึกษา 2507-2516). วิทยานิพนธ์ อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์) กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518. อัดสำเนา.
- มหาวิทยาลัย, ทบวง. ประวัติทบวงมหาวิทยาลัย และทำเนียบผู้บริหาร. กรุงเทพฯ : ทบวงมหาวิทยาลัย, 2538.
- ทัศนีย์ สัตตยะนันท์. การทำแคตตาล็อกสิ่งพิมพ์ภาษาอังกฤษตามกฎหมายแองโกล - อเมริกัน. เชียงใหม่ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2538.
- ทัศนีย์ ทองศิริ. ประสิทธิผลของหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์ต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2513-2518. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์) กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521. อัดสำเนา.

ธรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัย. คู่มือการศึกษาชั้นปริญญาตรี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2536,
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2536.

นามสงเคราะห์ส่วนราชการไทย : Thai Government Organization Directory.

พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพฯ : กรมประชาสัมพันธ์ สำนักนายกรัฐมนตรี, 2538.

นิธิตา สังคหะ. "ระบบห้องสมุดอัตโนมัติ," วารสาร มกค. 14(3) : 29-35 ;
กันยายน - ธันวาคม 2540.

พวงเพ็ญ ทิพย์พีช. ประสิทธิผลของหลักสูตรสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ต่อการปฏิบัติงาน
ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์)
กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526. อัดสำเนา.

พวงรัตน์ จรรยาศักดิ์. "ความร่วมมือในการจัดทำฐานข้อมูลบรรณานุกรมแห่งชาติ,"
วารสารสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. 6 : 27-34 ; 2540.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 5.
กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2536.

พวา พันธุ์เมฆา. การแบ่งหมู่หนังสือและแผนการแบ่งหมู่ระบบทศนิยมดิวอี้ จากต้นฉบับพิมพ์
ครั้งที่ 20. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ภาววิชาบรรณารักษศาสตร์
คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536.

———. สารนิเทศกับการศึกษาค้นคว้า. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ภาววิชา
บรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2538.

ยุพา สายมาลา. การจัดหมู่และทำบัตรรายการหนังสือ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง,
2528.

ระบบห้องสมุดอัตโนมัติ : แนวคิดและประสบการณ์. กรุงเทพฯ : สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.

รามคำแหง, มหาวิทยาลัย. คู่มือการศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง 2537-2538. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2537.

วิชาการ, กรม. คู่มือดำเนินงานห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : ศูนย์พัฒนาหนังสือ
กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2536.

ศรีนครินทร์วิโรฒ ประสานมิตร, มหาวิทยาลัย. คู่มือและหลักสูตรการศึกษาชั้นปริญญาตรีฉบับปรับปรุง

ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ ประสานมิตร, 2536.

ศิลปากร, มหาวิทยาลัย. คณะอักษรศาสตร์ หลักสูตรภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ ปี พ.ศ. 2536.

นครปฐม : คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2536.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. คู่มือการดำเนินงานห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : กรม
วิชาการ, 2536.

สงขลานครินทร์, มหาวิทยาลัย. คู่มือการศึกษาระดับปริญญาตรี 2538. ปัตตานี : มหาวิทยาลัย
สงขลานครินทร์, 2538.

สมาน ลอยฟ้า. "รายการแบบออนไลน์ (ONLINE CATALOG)," บรรณารักษศาสตร์ มข. 10
(3) : 24-31 ; สิงหาคม 2535.

สุโขทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย. หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตแขนงวิชาสารนิเทศศาสตร์
วิชาศิลปศาสตร์. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2530.

เสาวนีย์ ทรงสุนทร. การทำบัตรรายการหนังสือภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2535.

อัมพร ทีชะระ. คู่มือการจัดหมู่ระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน. กรุงเทพฯ : โครงการตำรา
คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.

———. ศัพท์วิชาบรรณารักษศาสตร์. กรุงเทพฯ : คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2528.

อุมาวดี โกศล และ สุนทร แก้วลาย. "การศึกษาทางบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศ-
ศาสตร์เส้นทางสู่การเปลี่ยนแปลงในประเทศไทย," วารสารห้องสมุด. 35(4) :
25-46 ; ตุลาคม - ธันวาคม 2534.

Clayden, Judith. "Theory Versus Practice in Cataloging Education :
Some Australian Experiences," Journal of Education and
Information Science. 36(3) : 230-238 ; Summer 1995.

Hill, Janet Swan. "Wanted Good Catalogers," American Library. 16 :
728-730 ; November 1985.

- Hunter, Eric J. and K. G. B. Bakewell. Cataloging. 3th ed. London : Library Association, 1991.
- Intner, Sheila S. "Cataloging Practice and Theory : What to Teach and Why," Journal of Education and Information Science. 30 (4) : 333-336 ; Spring 1990.
- Intner, Sheila S. and Jean Weihs. Standard Cataloging for School and Public Libraries. 2nd ed. Englewood, Colo. : Libraries Unlimited, 1996.
- Kovacs, Beatrice. "An Education Challenge : Teaching Cataloging and Classification," Library Resources & Technical Services. 33 (4) : 374-379 ; October 1989.
- Langridge, D. W. "Teaching the Organization of Knowledge," in Education for Librarianship. p.103-112. edited by Peter G. New. London : Clive Bingley, 1978.
- Macleod, Judy and Daren Callahan. "Educators and Practitioners Reply : An Assesment of Cataloging Education," Library Resources & Technical Services. 39(2) : 153-165 ; April 1995.
- Marco, Guy A. "Recent Adventures of America Core Curriculum," Unesco Bulletin for Libraries. 32 : 279 ; July - August 1978.
- Peters, Stephen H. "Time Devoted to Topic in Cataloging Courses," Journal of Education for Library and Information Science. 29 (3) : 209-218 ; Winter 1989.
- Powell, Ronald R. and Sheila D. Creth. "Knowledge Bases and Library Education," College & Research Library. 47(1) : 16-27 ; January 1986.
- Prytherch, Ray. Harrod's Librarians' Glossary. 8th ed. Hants : Gower, 2540.

Richardson, Ernest Cushing. Classification and Descriptive.

Washington, D.C. : The National Cash Register, 1972.

Ryans, Cynthia C. "Cataloging Administrators' View on Cataloging Education," Library Resources & Technical Services. 24(4) : 343-351 ; Fall 1980.

Sellberg, Roxanne. "The Teaching of Cataloging in U.S. Library School," Library Resources & Technical Services. 32(1) : 30-41 ; January 1988.

ภาคผนวก

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

ผู้สอนวิชาที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ

1. รศ.กมลลา รุ่งอุทัย

วุฒิการศึกษา	อนุปริญญาบรรณารักษศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย M.A. (Lib.sci.) Indiana University U.S.A.
ตำแหน่งปัจจุบัน	ข้าราชการบำนาญ
ประวัติย่อการทำงาน	บรรณารักษ์วิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ สำนักบรรณสารการพัฒนา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ตั้งแต่ปี 2505-2522 อดีตผู้อำนวยการสำนักบรรณสารการพัฒนา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ รองศาสตราจารย์ประจำสำนักบรรณสารการพัฒนา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ อาจารย์พิเศษภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง กรรมการในคณะกรรมการอำนวยการและประสานงาน ระบบสารนิเทศทางวิชาการแห่งชาติ พ.ศ. 2526-2528

2. รศ.พวา พันธุ์เมฆา

วุฒิการศึกษา	กศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
ตำแหน่งปัจจุบัน	รองศาสตราจารย์ ระดับ 9
ประวัติย่อการทำงาน	รองศาสตราจารย์ ระดับ 9 ประจำภาควิชา บรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ประธานกรรมการบริหารหลักสูตรสาขาบรรณารักษศาสตร์ และสารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

บรรณารักษ์วิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ

1. นางจุไรศรี ณะชานนท์

วุฒิการศึกษา	อนุปริญญาบรรณารักษศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประกาศนียบัตรการฝึกอบรมหลักสูตร Practical - Training in Librarianship ภายใต้แผน โคลัมโบประเทศสิงคโปร์
ตำแหน่งปัจจุบัน	บรรณารักษ์ระดับ 7 ฝ่ายวิเคราะห์เลขหมู่และ ทำรายการ กองหอสมุดแห่งชาติ กรมศิลปากร
ประวัติย่อการทำงาน	บรรณารักษ์วิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ กองหอสมุด แห่งชาติกรมศิลปากร ตั้งแต่ปี 2509-ปัจจุบัน อาจารย์พิเศษมหาวิทยาลัยรามคำแหง

2. นางวิไลย สดงคุณท์

วุฒิการศึกษา	อ.บ. สาขาบรรณารักษศาสตร์ (เกียรตินิยมอันดับ 2) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นิติศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ตำแหน่งปัจจุบัน	บรรณารักษ์เชี่ยวชาญ ระดับ 9 และหัวหน้าฝ่าย วิเคราะห์ทรัพยากรห้องสมุดและทำบัตรรายการ
ประวัติย่อการทำงาน	บรรณารักษ์วิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2516-ปัจจุบัน อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ระดับบัณฑิตศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ระดับบัณฑิตศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง เป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาผลงานของผู้ขอตำแหน่งบรรณารักษ์ ชำนาญการ ระดับ 7 ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ที่ ทม 1007/3 442

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๕ กันยายน 2540

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน ผู้อำนวยการสำนักบรรณสารการพัฒนา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นางดวงพร พงศ์พานิชย์ เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
นิสิตผู้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง การศึกษาความคิดเห็นของผู้สอนและบรรณารักษ์ต่อนโยบายวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ
ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

รศ.สุวัฒน์ ส่องแสงจันทร์

ประธาน

อ.พกาวยรรณ เจียมเจริญ

กรรมการ

สิ่งที่นิสิตขอความอนุเคราะห์ คือ ขอเชิญ รศ.กมล รุ่งอุทัย เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ
การวิจัย

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณในความ
ช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวศิริยุภา หุสสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 2584119

ที่ ทม 1007/ 3441

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

16 กันยายน 2540

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์

เรียน ผู้อำนวยการกองหอสมุดแห่งชาติ กรมศิลปากร

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นางดวงพร พงศ์พานิชย์ เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
นิสิตผู้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง การศึกษาความคิดเห็นของผู้สอนและบรรณารักษ์ต่อนโยบายวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทราบายการ
ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

รศ.สุวัฒน์ ส่องแสงจันทร์

ประธาน

อ.ผกายวรรณ เจียมเจริญ

กรรมการ

สิ่งที่นิสิตขอความอนุเคราะห์ คือ ขอเชิญ นางจุไรศรี ธนะชานันท์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ
การวิจัย

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณในความ
ช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวศิริยา พูลสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 2584119

ที่ ทม 1007/ ๖๖๖

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

18 กันยายน 2540

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์

เรียน ผู้อำนวยการสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นางดวงพร พงศ์พานิชย์ เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
 วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
 นิสิตผู้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำปริญญานิพนธ์
 เรื่อง การศึกษาความคิดเห็นของผู้สอนและบรรณารักษ์ต่อนโยบายวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และรายการ
 ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

รศ.สุวัฒน์ ส่องแสงจันทร์

ประธาน

อ.พถายวรรณ เจริญเจริญ

กรรมการ

สิ่งที่นิสิตขอความอนุเคราะห์ คือ ขอเชิญ นางวิลัย สดงห์คุณ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ
 การวิจัย

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณในความ
 ช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดเห็นแก่ นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวสิริยุภา พูลสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 2584119

บันทึกข้อความ

ล้วนราชการ.....บัณฑิตวิทยาลัย มศว ประสานมิตร โทร. 5644.....
 ที่.....ทม 1007/3793.....วันที่ 18 กันยายน 2540.....
 เรื่อง.....ขอความอนเเคราะห์.....

เรียน คณะบดีคณะมนุษยศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัยขอรับรองว่า นางดวงพร พงศ์พานิชย์ เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
นิสิตผู้นี้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง การศึกษาความคิดเห็นของผู้สอนและบรรณารักษ์ต่อนโยบายวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ
ทั้งนี้ ในความควบคุมดูแลของ

รศ. สุนันท์ ส่องแสงจันทร์ ประธาน

อ.ผกายวราณ เจียมเจริญ กรรมการ

สิ่งที่นิติกรขอความอนุเคราะห์ คือ ขอเชิญ รศ.พวา พันธุ์เมฆา เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณในความช่วยเหลืออันเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่นิสิตด้วย

(นางสาวศิรียภา พลสุวรรณ)

คณะบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ พม 1007/ ๒๕๔๐

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

11 ธันวาคม 2540

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นางดวงพร พงศ์พานิชย์ เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

นิสิตผู้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง การศึกษาความคิดเห็นของผู้สอนและบรรณารักษ์ต่อเนื้อหาวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทราายการ
ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ ส่องแสงจันทร์

ประธาน

อาจารย์พายุวรรณ เจียมเจริญ

กรรมการ

สิ่งที่นิสิตฯ ขอความอนุเคราะห์ คือ ขอให้อาจารย์ผู้สอนวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทราายการ
ตอบแบบสอบถาม ในระหว่างเดือนธันวาคม 2540 - มกราคม 2541 เพื่อเป็นข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณในความ
ช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 2584119

ที่ ทม 1007/ 5544

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๑๕ ธันวาคม 2540

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน ผู้อำนวยการสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นางดวงพร พงศ์พานิชย์ เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
 วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 นิสิตผู้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำวิทยานิพนธ์
 เรื่อง การศึกษาความคิดเห็นของผู้สอนและบรรณารักษ์ต่อนโยบายวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทราบายการ
 ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ ส่องแสงจันทร์

ประธาน

อาจารย์ผกายวรรณ เจียมเจริญ

กรรมการ

สิ่งที่นิสิตขอความอนุเคราะห์ คือ ขอให้บรรณารักษ์วิเคราะห์เลขหมู่และทราบายการ ตอบแบบสอบถาม
 ในระหว่างเดือนธันวาคม 2540 - มกราคม 2541 เพื่อเป็นข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณในความ
 ช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดหาให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 2564119

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๙ ธันวาคม 2540

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน อธิบดีกรมสามัญศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นางดวงพร พงศ์พานิชย์ เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
นิสิตผู้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง การศึกษาความคิดเห็นของผู้สอนและบรรณารักษ์ต่อนโยบายวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทฤษฎีการ
ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

รศ.สุวัฒน์ ส่องแสงจันทร์

ประธาน

อ.พกายวรรณ เจียมเจริญ

กรรมการ

สิ่งที่นิสิตขอความอนุเคราะห์ คือ ขอหนังสือราชการเพื่ออำนวยความสะดวกในการขอความร่วมมือ
จากโรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยขอให้บรรณารักษ์ ตอบแบบสอบถาม
ในระหว่างเดือนธันวาคม 2540 - มกราคม 2541 เพื่อเป็นข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณในความ
ช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 2584119

ที่ ศธ 0806/ 29373

กรมสามัญศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ กทม. 10300

๒๙ ธันวาคม 2540

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย

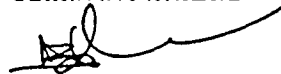
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน

ด้วยนางดวงพร พงศ์พานิชย์ นิสิตชั้นปริญญาโท วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์ และ
 สารนิเทศศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อ
 เสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาความคิดเห็นของผู้สอนและบรรณารักษ์ต่อนโยบายวิชาการวิเคราะห์
 เลขหมู่และทำรายการ" ในกาครั้งนี้ ผู้วิจัยมีความประสงค์จะขอความร่วมมือในการวิจัย เก็บรวบรวมข้อมูลกับ
 ครูบรรณารักษ์ โรงเรียนนี้ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการวิจัย

กรมสามัญศึกษาได้พิจารณาแล้ว เห็นว่าการวิจัยดังกล่าว จะเป็นประโยชน์ต่อการเรียน
 การสอน การใช้ห้องสมุด ในโรงเรียนมัธยมศึกษา และเป็นประโยชน์ต่อวงการศึกษาเป็นส่วนรวม สมควรให้
 การสนับสนุน

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิทย์ วิไลลักษณ์)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมสามัญศึกษา

กองการมัธยมศึกษา

โทร. 2828466

โทรสาร 2824096

บันทึกข้อความ

ล่วนราชการ.....บัณฑิตวิทยาลัย มศว ประสานมิตร โทร. 5644.....
 ที่.....ทพ 1007/5839.....วันที่ 12 ธันวาคม 2540.....
 เรื่อง.....ขอความอนุเคราะห์.....

เรียน คณะบดีคณะมนุษยศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัยขอรับรองว่า นางดวงพร พงศ์พานิชย์ เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
นิสิตผู้นี้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง การศึกษาความคิดเห็นของผู้สอนและบรรณารักษ์ต่อนเนื้อหาวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ
ทั้งนี้้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

รศ. สุนันต์ ส่องแสงจันทร์ ประธาน

อ.ผกายวราณ เจียมเจริญ กรรมการ

สิ่งที่ผลิตใคร่ขอความอนุเคราะห์ คือ ขอให้อาจารย์ผู้สอนวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ
ตอบแบบสอบถาม ในระหว่างเดือนธันวาคม 2540 - มกราคม 2541 เพื่อเป็นข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์
บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณในความ
ช่วยเหลืออนุเคราะห์ใดๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่สิดฉันนี้ด้วย

(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณะบดีมหาวิทยาลัย

แบบสอบถามการวิจัย

(สำหรับผู้สอน)

เรื่อง การศึกษาความคิดเห็นของผู้สอน และบรรณารักษ์

ต่อเนื้อหาวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ

แบบสอบถามนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ ศึกษาความคิดเห็นของผู้สอน และบรรณารักษ์ต่อเนื้อหาวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของคำที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยดังกล่าวไว้ดังนี้คือ

วิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ หมายถึงเนื้อหาในรายวิชาต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการในหลักสูตรสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ หรือบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ในปัจจุบัน และแนวโน้มที่ควรมีในอนาคต ทั้งนี้ยกเว้นการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ โสตทัศนวัสดุ

ผู้สอน หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่สอนวิชาที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการให้กับนิสิตนักศึกษาในระดับปริญญาตรีสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ หรือบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ในมหาวิทยาลัยของรัฐ

บรรณารักษ์ หมายถึง บรรณารักษ์วิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ

ความพร้อม หมายถึง ความมั่นใจในการปฏิบัติงานในฐานะบรรณารักษ์วิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการทันทีที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ หรือบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1.แบบสอบถามนี้ทั้งหมด 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบ

ตอนที่ 2 การจัดระดับความสำคัญของโครงร่างเนื้อหาวิชา การวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นที่เกี่ยวกับการกำหนดเนื้อหาวิชา และความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับบรรณารักษ์

2. โปรดตอบแบบสอบถามทุกข้อ เพราะว่าถ้าขาดข้อหนึ่งข้อใด จะทำให้การวิจัยนี้ไม่สมบูรณ์และไม่สามารถนำผลไปวิเคราะห์ได้

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน () หน้าข้อความ หรือเติมคำในช่องว่างตามความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ

() 1. ชาย

() 2. หญิง

2. คุณวุฒิ

() 1. ปริญญาตรีสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ หรือบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์

() 2. ปริญญาโทสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ หรือบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์

() 3. ปริญญาเอกสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ หรือบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์

() 4. อื่นๆ โปรดระบุ.....

3. ประสบการณ์การการสอนวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ

() 1. 5 - 10 ปี

() 2. 11 - 15 ปี

() 3. 16 - 20 ปี

() 4. มากกว่า 20 ปีขึ้นไป

4. เนื้อหาวิชาที่ท่านสอน

() 1: การวิเคราะห์เลขหมู่ (Classification)

() 2. การทำรายการ (Cataloging)

() 3. ทั้ง 2 อย่าง

ตอนที่ 2 การจัดระดับความสำคัญของเนื้อหาวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ
คำชี้แจง ในช่องโครงร่างเนื้อหาวิชา จะเป็นหัวข้อต่างๆของเนื้อหาวิชาการวิเคราะห์
 เลขหมู่และทำรายการ ขอให้ท่านพิจารณาแต่ละข้อความว่ามีความสำคัญใน
 ระดับใดจาก 5 ระดับ โดยการกาเครื่องหมาย / ลงในช่องระดับความ
 สำคัญ

- 1 สำคัญมากที่สุด หมายถึง เป็นหัวข้อที่ผู้เรียนต้องมีความเข้าใจอย่างแจ่มแจ้ง
 ลึกซึ้ง และแม่นยำ เพราะต้องนำไปปฏิบัติเป็นประจำหากต้องไปทำงานเป็น
 บรรณารักษ์วิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ
- 2 สำคัญมาก หมายถึง เป็นหัวข้อที่ผู้เรียนต้องมีความเข้าใจเป็นอย่างดี
- 3 สำคัญปานกลาง หมายถึง เป็นหัวข้อที่ผู้เรียนต้องมีความเข้าใจพอสมควร
- 4 สำคัญน้อย หมายถึง เป็นหัวข้อที่ผู้เรียนต้องมีความเข้าใจบ้าง หรือเคยเรียนรู้
 เรื่องนั้นๆ มาบ้าง
- 5 สำคัญน้อยที่สุด หมายถึง เป็นหัวข้อที่ผู้เรียนไม่ต้องเรียนรู้มาจากชั้นเรียน

โครงร่างเนื้อหาวิชา	ระดับความสำคัญ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. หลักเกณฑ์และกระบวนการในการจัดทำรายการสืบค้น					
1.1 รูปแบบ และหน้าที่ของรายการสืบค้น.....					
1.2 การรู้จักหนังสือเพื่อนำไปใช้ในการลงรายการ เช่น ส่วนต่างๆของหนังสือ เทคนิคการอ่านหนังสือ ฯลฯ.....					
1.3 กฎการลงรายการแบบ AACR 2.....					
1.4 การทำรายการหลักฐาน.....					
1.5 กฎการเรียงบัตรรายการภาษาอังกฤษ.....					
1.6 กฎการเรียงบัตรรายการภาษาไทย.....					
1.7 ความรู้ความเข้าใจที่เกี่ยวกับการจัดการ และกระบวนการปฏิบัติงานด้านการวิเคราะห์ เลขหมู่และทำรายการเช่น ขั้นตอนการเตรียมหนังสือ คู่มือการทำงาน บัตรแจ้งหมู่หนังสือ ฯลฯ.....					
2. การจัดหมวดหมู่หนังสือ					
2.1 ระบบทศนิยมดิวอี้ (DDC).....					
2.2 ระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน (LCC).....					
2.3 เลขหนังสือ (Book number).....					

โครงร่างเนื้อหาวิชา	ระดับความสำคัญ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
3. การเลือกรายการที่ใช้ในการเข้าถึงสารนิเทศ					
3.1 การเลือกรายการหลัก.....					
3.2 การเลือกรายการเพิ่ม.....					
3.3 การเลือกใช้ชื่อเรื่องแบบฉบับ (Uniform title).....					
3.4 การทำรายการโยง.....					
4. การลงรายการพรรณาสังพิมพ์ประเภทต่างๆ					
4.1 การลงรายการหนังสือ.....					
4.2 การลงรายการสิ่งพิมพ์รัฐบาล.....					
4.3 การลงรายการหนังสือลักษณะพิเศษต่างๆ เช่น อนุสรณ์งานศพ, หนังสือแบบเรียน, รายงานการประชุม.....					
4.4 การลงรายการชื่อเรื่องแบบฉบับ.....					
5. การกำหนดหัวเรื่อง					
5.1 หลักเกณฑ์ในการกำหนดหัวเรื่อง.....					
5.2 การใช้คู่มือกำหนดหัวเรื่องของหอสมุด รัฐสภาอเมริกัน (Library of Congress Subject Headings).....					
5.3 การใช้คู่มือกำหนดหัวเรื่องของ SEAR.....					

โครงสร้างเนื้อหาวิชา	ระดับความสำคัญ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
5.4 การใช้คู่มือกำหนดหัวเรื่องภาษาไทย.....					
6. ระบบห้องสมุดอัตโนมัติ					
6.1 ความรู้เบื้องต้นทางคอมพิวเตอร์กับงานห้องสมุด.....					
6.2 ระบบ MARC และการลงรายการในแบบบันทึกข้อมูล (Work sheet).....					
6.3 การดูแลและบำรุงรักษาข้อมูลทางบรรณานุกรมในฐานข้อมูลให้ปลอดภัย.....					
7. การใช้ประโยชน์ทางบรรณานุกรม (Bibliographic utilities)					
7.1 ข้อมูลทางบรรณานุกรมในระบบออนไลน์เช่น OPAC.....					
7.2 ข้อมูลทางบรรณานุกรมในระบบออฟไลน์เช่น CD-ROM.....					
7.3 ข้อมูลทางบรรณานุกรมในรูปแบบแผ่น เช่น NUC (National Union Catalog), CIP (Cataloging in Publication Data).					

8. หัวข้ออื่น ๆ ที่มีความสำคัญสำหรับบรรณารักษ์วิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในแบบสอบถาม

This image shows a full page of white paper with horizontal dotted lines, typical of primary school writing paper. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นที่เกี่ยวกับเนื้อหาวิชา และความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอน กับบรรณารักษ์
คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย / หน้าข้อความ หรือเติมคำในช่องว่าง ตามความคิดเห็นของท่าน

1. ท่านเคยเข้าไปมีส่วนร่วมในการกำหนดรายละเอียดเนื้อหาวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และ
 ทำรายการในสถาบันของท่านบ้างหรือไม่
 () 1. เคย
 () 2. ไม่เคย (ข้ามไปตอบคำถามข้อ 3)
2. ในการเข้าไปมีส่วนร่วมตามข้อ 1 ท่านเข้าไปมีส่วนร่วมในลักษณะใด
 () 1. เข้าไปเสนอความคิดเห็นในรายวิชาที่ท่านสอน
 () 2. เข้าร่วมสังเกตการณ์ รับทราบความก้าวหน้า และการเปลี่ยนแปลง
 () 3. เข้าร่วมในการกำหนดเนื้อหาวิชาโดยตรง
 () 4. อื่นๆ โปรดระบุ.....
3. แนวทางที่ท่านนำมาใช้สอนรายวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ ท่านได้มาอย่างไร
 (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 () 1. พิจารณาจากตำราเล่มใดเล่มหนึ่ง
 () 2. ศึกษาตำราต่างๆแล้วนำมาสรุปเป็นแนวทางของตนเอง
 () 3. พิจารณาจากแนวโน้มของเทคโนโลยีที่นำเข้ามาใช้ในห้องสมุด
 () 4. อื่นๆ โปรดระบุ.....
4. ในการสอนวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ นอกเหนือจากแนวทางตามข้อ 3 แล้ว ท่าน
 ได้ปรึกษากับบุคคลใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 () 1. ปรึกษากับผู้สอนในภาควิชาเดียวกัน
 () 2. ปรึกษากับผู้สอนรายวิชาเดียวกันกับท่าน ในสถาบันอื่น
 () 3. ขอคำปรึกษาจากที่ประชุมคณาจารย์ของภาควิชาที่ท่านสังกัด
 () 4. ปรึกษากับบรรณารักษ์วิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการห้องสมุดมหาวิทยาลัย
 ในสถาบันเดียวกับท่าน
 () 5. ไม่ได้ปรึกษาผู้ใดเลย
 () 6. อื่นๆ โปรดระบุ.....

5. ท่านคิดว่าเนื้อหาวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ ควรจะกำหนดรายละเอียดให้ตรงตามประเภทของห้องสมุดหรือไม่ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

() 1. ควร เพราะ

- () เพื่อให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนตามความสนใจเฉพาะด้าน
- () เพื่อกำหนดรายละเอียดของเนื้อหาวิชาให้เหมาะสมตรงตามลักษณะของห้องสมุดแต่ละประเภท
- () อื่นๆ โปรดระบุ.....

() 2. ไม่ควร เพราะ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () รายละเอียดของเนื้อหาวิชาสมบูรณ์ และครอบคลุมทุกด้านแล้ว
- () หลักเกณฑ์การวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ ของห้องสมุดแต่ละประเภทไม่มีความแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับการนำไปประยุกต์ใช้
- () อื่นๆ โปรดระบุ.....

6. ท่านคิดว่าวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการควรมีการฝึกปฏิบัติเป็นพิเศษโดยเฉพาะในห้องสมุดหรือไม่ (นอกเหนือจากการฝึกงานตามหลักสูตรสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ หรือบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์)

() 1. ควรมี เพราะ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () เพิ่มประสบการณ์ในการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการให้กับผู้เรียน
- () เพื่อช่วยให้เกิดความแม่นยำ และมีทักษะในการทำงาน
- () อื่นๆ โปรดระบุ.....

() 2. ไม่ควรมี เพราะ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () มีการฝึกปฏิบัติจากในชั้นเรียนเพียงพอแล้ว
- () นโยบายการทำงานของห้องสมุดในแต่ละแห่งมีความแตกต่างกัน
- () อื่นๆ โปรดระบุ.....

7. ท่านติดต่อสื่อสารแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับบรรณาธิการในเรื่องที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์เลขหมู่
และทำรายการ มากน้อยเพียงใด

- () 1. ติดต่อกันเป็นประจำ
- () 2. นานๆ ครั้ง
- () 3. ไม่เคยมีการติดต่อกัน
- () 4. อื่นๆ โปรดระบุ.....

ขอขอบคุณอย่างยิ่งที่ให้ความร่วมมือ

แบบสอบถามการวิจัย

(สำหรับบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย)

เรื่อง การศึกษาความคิดเห็นของผู้สอน และบรรณารักษ์

ต่อเนื้อหาวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ

แบบสอบถามนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ ศึกษาความคิดเห็นของผู้สอน และบรรณารักษ์ต่อเนื้อหาวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของคำที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยดังกล่าวไว้ดังนี้คือ

วิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ หมายถึง เนื้อหาในรายวิชาต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการในหลักสูตรสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ หรือบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ในปัจจุบัน และแนวโน้มที่ควรจะมีในอนาคต ทั้งนี้ยกเว้นการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการโสตทัศนวัสดุ

ผู้สอน หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่สอนวิชาที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการให้กับนิสิตนักศึกษาในระดับปริญญาตรีสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ หรือบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ในมหาวิทยาลัยของรัฐ

บรรณารักษ์ หมายถึง บรรณารักษ์วิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ

ความพร้อม หมายถึง ความมั่นใจในการปฏิบัติงานในฐานะบรรณารักษ์วิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการทันทีที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ หรือบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1.แบบสอบถามนี้มีทั้งหมด 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบ

ตอนที่ 2 การจัดลำดับความสำคัญของโครงสร้างเนื้อหาวิชา การวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการกำหนดเนื้อหาวิชา และความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับบรรณารักษ์

2. โปรดตอบแบบสอบถามทุกข้อ เพราะว่าถ้าขาดข้อหนึ่งข้อใด จะทำให้การวิจัยนี้ไม่สมบูรณ์และไม่สามารถนำไปวิเคราะห์ได้

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน () หน้าข้อความ หรือเติมคำในช่องว่างตามความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ

() 1. ชาย

() 2. หญิง

2. คุณวุฒิ

() 1. ปริญญาตรีสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ หรือบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์

() 2. ปริญญาโทสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ หรือบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์

() 3. ปริญญาเอกสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ หรือบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์

() 4. อื่นๆ โปรดระบุ.....

3. ประสบการณ์การทำงาน ด้านการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ

() 1. 5 - 10 ปี

() 2. 11 - 15 ปี

() 3. 16 - 20 ปี

() 4. มากกว่า 20 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 การจัดลำดับความสำคัญของเนื้อหาวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ
คำชี้แจง ในช่องโครงร่างเนื้อหาวิชา จะเป็นหัวข้อต่างๆของเนื้อหาวิชาการวิเคราะห์
 เลขหมู่และทำรายการ ขอให้ท่านพิจารณาแต่ละข้อความว่ามีความสำคัญใน
 ระดับใดจาก 5 ระดับ โดยการกาเครื่องหมาย / ลงในช่องระดับความ
 สำคัญ

- 1 สำคัญมากที่สุด หมายถึง เป็นหัวข้อที่ผู้เรียนต้องมีความเข้าใจอย่างแจ่มแจ้ง
 ลึกซึ้ง และแม่นยำ เพราะต้องนำไปปฏิบัติเป็นประจำหากต้องไปทำงานเป็น
 บรรณารักษ์วิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ
- 2 สำคัญมาก หมายถึง เป็นหัวข้อที่ผู้เรียนต้องมีความเข้าใจเป็นอย่างดี
- 3 สำคัญปานกลาง หมายถึง เป็นหัวข้อที่ผู้เรียนต้องมีความเข้าใจพอสมควร
- 4 สำคัญน้อย หมายถึง เป็นหัวข้อที่ผู้เรียนต้องมีความเข้าใจบ้าง หรือเคยเรียนรู้
 เรื่องนั้นๆ มาบ้าง
- 5 สำคัญน้อยที่สุด หมายถึง เป็นหัวข้อที่ผู้เรียนไม่ต้องเรียนรู้มาจากชั้นเรียน

โครงสร้างเนื้อหาวิชา	ระดับความสำคัญ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. หลักเกณฑ์และกระบวนการในการจัดทำรายการสืบค้น					
1.1 รูปแบบ และหน้าที่ของรายการสืบค้น.....					
1.2 การรู้จักหนังสือเพื่อนำไปใช้ในการลงรายการ เช่น ส่วนต่างๆของหนังสือ เทคนิคการอ่านหนังสือ ฯลฯ.....					
1.3 กฎการลงรายการแบบ AACR 2.....					
1.4 การทำรายการหลักฐาน.....					
1.5 กฎการเรียงบัตรรายการภาษาอังกฤษ.....					
1.6 กฎการเรียงบัตรรายการภาษาไทย.....					
1.7 ความรู้ความเข้าใจที่เกี่ยวกับการจัดการ และกระบวนการปฏิบัติงานด้านการวิเคราะห์ เลขหมู่และทำรายการเช่น ขั้นตอนการเตรียมหนังสือ คู่มือการทำงาน บัตรแจ้งหมู่หนังสือ ฯลฯ.....					
2. การจัดหมวดหมู่หนังสือ					
2.1 ระบบทศนิยมดิวอี้ (DDC).....					
2.2 ระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน (LCC).....					
2.3 เลขหนังสือ (Book number).....					

โครงร่างเนื้อหาวิชา	ระดับความสำคัญ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
3. การเลือกรายการที่ใช้ในการเข้าถึงสารสนเทศ					
3.1 การเลือกรายการหลัก.....					
3.2 การเลือกรายการเพิ่ม.....					
3.3 การเลือกใช้ชื่อเรื่องแบบฉบับ (Uniform title).....					
3.4 การทำรายการโยง.....					
4. การลงรายการพรรณาสังพิมพ์ประเภทต่างๆ					
4.1 การลงรายการหนังสือ.....					
4.2 การลงรายการสิ่งพิมพ์รัฐบาล.....					
4.3 การลงรายการหนังสือลักษณะพิเศษต่างๆ เช่น อนุสรณ์งานศพ, หนังสือแบบเรียน, รายงานการประชุม.....					
4.4 การลงรายการชื่อเรื่องแบบฉบับ.....					
5. การกำหนดหัวเรื่อง					
5.1 หลักเกณฑ์ในการกำหนดหัวเรื่อง.....					
5.2 การใช้คู่มือกำหนดหัวเรื่องของหอสมุด รัฐสภาอเมริกัน (Library of Congress Subject Headings).....					
5.3 การใช้คู่มือกำหนดหัวเรื่องของ SEAR.....					

โครงร่างเนื้อหาวิชา	ระดับความสำคัญ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
5.4 การใช้คู่มือกำหนดหัวเรื่องภาษาไทย.....					
6. ระบบห้องสมุดอัตโนมัติ					
6.1 ความรู้เบื้องต้นทางคอมพิวเตอร์กับงานห้องสมุด.....					
6.2 ระบบ MARC และการลงรายการในแบบบันทึกข้อมูล (Work sheet).....					
6.3 การดูแลและบำรุงรักษาข้อมูลทางบรรณานุกรม ในฐานข้อมูลให้ปลอดภัย.....					
7. การใช้ประโยชน์ทางบรรณานุกรม (Bibliographic utilities)					
7.1 ข้อมูลทางบรรณานุกรมในระบบออนไลน์ เช่น OPAC.....					
7.2 ข้อมูลทางบรรณานุกรมในระบบออฟไลน์ เช่น CD-ROM.....					
7.3 ข้อมูลทางบรรณานุกรมในรูปแบบเล่ม เช่น NUC (National Union Catalog), CIP (Cataloging in Publication Data).....					

8. หัวข้ออื่นๆที่มีความสำคัญสำหรับบรรณารักษ์วิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในแบบสอบถาม

[illegible]

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นที่เกี่ยวกับเนื้อหาวิชา และความสัมพันธ์ระหว่างบรรณารักษ์ห้องสมุด

มหาวิทยาลัยกับผู้นสอนวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย / หน้าข้อความ หรือเติมคำในช่องว่าง ตามความคิดเห็นของท่าน

1. ท่านเคยเข้าไปมีส่วนร่วมในการกำหนดเนื้อหาวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ ของ
ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ หรือบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ในสถาบันที่ท่าน
ปฏิบัติงาน หรือสถาบันอื่นที่เปิดสอนในหลักสูตรสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ หรือ
บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ บ้างหรือไม่

() 1. เคย

() 2. ไม่เคย (ข้ามไปตอบคำถามในข้อ 3

2. ในการเข้าไปมีส่วนร่วมดังกล่าว ท่านเข้าไปในลักษณะใด

() 1. เข้าร่วมแสดงความคิดเห็น

() 2. เข้าร่วมสังเกตการณ์ รับทราบความก้าวหน้า และการเปลี่ยนแปลง

() 3. เข้าร่วมในการกำหนดเนื้อหาวิชาโดยตรง

() 4. อื่นๆ โปรดระบุ.....

3. เมื่อท่านประสบปัญหาในการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ ท่านแก้ปัญหาอย่างไร

() 1. ปรึกษาเพื่อนร่วมงานในหน่วยงานเดียวกัน

() 2. ค้นหาหาคำตอบจากตำรา และเอกสารต่างๆที่เกี่ยวข้อง

() 3. ปรึกษาผู้นสอนวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ

() 4. ทำตามความเข้าใจของท่าน

() 5. อื่นๆ โปรดระบุ.....

4. ท่านคิดว่าวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ ควรจะกำหนดรายละเอียดของเนื้อหา
วิชาให้เหมาะสมกับประเภทของห้องสมุดหรือไม่

() 1. ควร เพราะ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

() เพื่อให้ผู้เรียน ได้เลือกเรียนตามความสนใจเฉพาะด้าน

() เพื่อกำหนดรายละเอียดของเนื้อหาวิชาให้เหมาะสมตรงตามลักษณะ
ของห้องสมุดแต่ละประเภท

- () อื่นๆ โปรดระบุ.....
- () 2. ไม่ควร เพราะ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- () รายละเอียดของเนื้อหาวิชาสมบูรณ์ และครอบคลุมทุกด้านแล้ว
- () หลักเกณฑ์การวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ ของห้องสมุดแต่ละประเภทไม่มีความแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับการนำไปประยุกต์ใช้
- () อื่นๆ โปรดระบุ.....
5. ท่านคิดว่าวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการควรจะมีการฝึกปฏิบัติในห้องสมุดเป็นพิเศษ โดยเฉพาะหรือไม่ (นอกเหนือจากการฝึกงานตามหลักสูตรสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ หรือ บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์)
- () 1. ควร มี เพราะ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- () เพิ่มประสบการณ์ในการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการให้กับผู้เรียน
- () เพื่อช่วยให้เกิดความแม่นยำ และมีทักษะในการทำงาน
- () อื่นๆ โปรดระบุ.....
- () 2. ไม่ควร มี เพราะ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- () มีการฝึกปฏิบัติจากในชั้นเรียนเพียงพอแล้ว
- () นโยบายการทำงานของห้องสมุดในแต่ละแห่งมีความแตกต่างกัน
- () อื่นๆ โปรดระบุ.....
6. ท่านติดต่อสื่อสารแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้สอนในเรื่องที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ มากน้อยเพียงใด
- () 1. ติดต่อกันเป็นประจำ
- () 2. นานๆ ครั้ง
- () 3. ไม่เคยมีการติดต่อกัน
- () 4. อื่นๆ โปรดระบุ.....

7. ท่านคิดว่าผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ หรือบรรณารักษศาสตร์ และสารนิเทศศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยมีความพร้อมที่จะปฏิบัติงานการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการในห้องสมุดมหาวิทยาลัยหรือไม่

() 1. มีความพร้อม

() 2. ยังไม่มีความพร้อม เพราะ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

() ขาดประสบการณ์ด้านการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ

() เนื้อหาวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการในระดับปริญญาตรี
ยังไม่สมบูรณ์เพียงพอ

() อื่นๆ โปรดระบุ.....

ขอขอบคุณอย่างยิ่งที่ให้ความร่วมมือ

แบบสอบถามการวิจัย

(สำหรับบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน)

เรื่อง การศึกษาความคิดเห็นของผู้สอน และบรรณารักษ์

ต่อเนื้อหาวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ

แบบสอบถามนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ ศึกษาความคิดเห็นของผู้สอน และบรรณารักษ์ต่อเนื้อหาวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของคำที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยดังกล่าวไว้ดังนี้คือ

วิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ หมายถึงเนื้อหาในรายวิชาต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการในหลักสูตรสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ หรือบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ในปัจจุบัน และแนวโน้มที่ควรจะมีในอนาคต ทั้งนี้ยกเว้นการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการโสตทัศนวัสดุ

ผู้สอน หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่สอนวิชาที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการให้กับนิสิตนักศึกษาในระดับปริญญาตรีสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ หรือบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ในมหาวิทยาลัยของรัฐ

บรรณารักษ์ หมายถึง บรรณารักษ์วิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ

ความพร้อม หมายถึง ความมั่นใจในการปฏิบัติงานในฐานะบรรณารักษ์วิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการทันทีที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ หรือบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1.แบบสอบถามนี้ทั้งหมด 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบ

ตอนที่ 2 การจัดลำดับความสำคัญของโครงสร้างเนื้อหาวิชา การวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นที่เกี่ยวกับการกำหนดเนื้อหาวิชา และความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับบรรณารักษ์

2. โปรดตอบแบบสอบถามทุกข้อ เพราะว่าถ้าขาดข้อหนึ่งข้อใด จะทำให้การวิจัยนี้ไม่สมบูรณ์และไม่สามารถนำไปวิเคราะห์ได้

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน () หน้าข้อความ หรือเติมคำในช่องว่างตามความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ

() 1. ชาย

() 2. หญิง

2. คุณวุฒิ

() 1. ปริญญาตรีสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ หรือบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์

() 2. ปริญญาโทสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ หรือบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์

() 3. ผ่านการฝึกอบรมวิชาบรรณารักษศาสตร์ หรือบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์

() 4. อื่นๆ โปรดระบุ.....

3. ประสบการณ์การทำงาน ด้านการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ

() 1. น้อยกว่า 5 ปี

() 2. 5 - 10 ปี

() 3. 11 - 15 ปี

() 4. 16 - 20 ปี

() 5. มากกว่า 20 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 การจัดระดับความสำคัญของเนื้อหาวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ
คำชี้แจง ในช่องโครงร่างเนื้อหาวิชา จะเป็นหัวข้อต่างๆของเนื้อหาวิชาการวิเคราะห์
 เลขหมู่และทำรายการ ขอให้ท่านพิจารณาแต่ละข้อความว่ามีความสำคัญใน
 ระดับใดจาก 5 ระดับ โดยการกาเครื่องหมาย / ลงในช่องระดับความ
 สำคัญ

- 1 สำคัญมากที่สุด หมายถึง เป็นหัวข้อที่ผู้เรียนต้องมีความเข้าใจอย่างแจ่มแจ้ง
 ลึกซึ้ง และแม่นยำ เพราะต้องนำไปปฏิบัติเป็นประจำหากต้องไปทำงานเป็น
 บรรณารักษ์วิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ
- 2 สำคัญมาก หมายถึง เป็นหัวข้อที่ผู้เรียนต้องมีความเข้าใจเป็นอย่างดี
- 3 สำคัญปานกลาง หมายถึง เป็นหัวข้อที่ผู้เรียนต้องมีความเข้าใจพอสมควร
- 4 สำคัญน้อย หมายถึง เป็นหัวข้อที่ผู้เรียนต้องมีความเข้าใจบ้าง หรือเคยเรียนรู้
 เรื่องนั้นๆ มาบ้าง
- 5 สำคัญน้อยที่สุด หมายถึง เป็นหัวข้อที่ผู้เรียนไม่ต้องเรียนรู้มาจากชั้นเรียน

โครงสร้างเนื้อหาวิชา	ระดับความสำคัญ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. หลักเกณฑ์และกระบวนการในการจัดทำรายการสืบค้น					
1.1 รูปแบบ และหน้าที่ของรายการสืบค้น.....					
1.2 การรู้จักหนังสือเพื่อนำไปใช้ในการลงรายการ เช่น ส่วนต่างๆของหนังสือ เทคนิคการอ่านหนังสือ ฯลฯ.....					
1.3 กฎการลงรายการแบบ AACR 2.....					
1.4 การทำรายการหลักฐาน.....					
1.5 กฎการเรียงบัตรรายการภาษาอังกฤษ.....					
1.6 กฎการเรียงบัตรรายการภาษาไทย.....					
1.7 ความรู้ความเข้าใจที่เกี่ยวกับการจัดการ และกระบวนการปฏิบัติงานด้านการวิเคราะห์ เลขหมู่และทำรายการเช่น ขั้นตอนการเตรียมหนังสือ คู่มือการทำงาน บัตรแจ้งหมู่หนังสือ ฯลฯ.....					
2. การจัดหมวดหมู่หนังสือ					
2.1 ระบบทศนิยมดิวอี้ (DDC).....					
2.2 ระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน (LCC).....					
2.3 เลขหนังสือ (Book number).....					

โครงสร้างเนื้อหาวิชา	ระดับความสำคัญ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
3. การเลือกรายการที่ใช้ในการเข้าถึงสารนิเทศ					
3.1 การเลือกรายการหลัก.....					
3.2 การเลือกรายการเพิ่ม.....					
3.3 การเลือกใช้ชื่อเรื่องแบบฉบับ (Uniform title).....					
3.4 การทำรายการโยง.....					
4. การลงรายการพรรณาสังพิมพ์ประเภทต่างๆ					
4.1 การลงรายการหนังสือ.....					
4.2 การลงรายการสิ่งพิมพ์รัฐบาล.....					
4.3 การลงรายการหนังสือลักษณะพิเศษต่างๆ เช่น อนุสรณ์งานศพ, หนังสือแบบเรียน, รายงานการประชุม.....					
4.4 การลงรายการชื่อเรื่องแบบฉบับ.....					
5. การกำหนดหัวเรื่อง					
5.1 หลักเกณฑ์ในการกำหนดหัวเรื่อง.....					
5.2 การใช้คู่มือกำหนดหัวเรื่องของหอสมุด รัฐสภาอเมริกัน (Library of Congress Subject Headings).....					
5.3 การใช้คู่มือกำหนดหัวเรื่องของ SEAR.....					

โครงสร้างเนื้อหาวิชา	ระดับความสำคัญ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
5.4 การใช้คู่มือกำหนดหัวเรื่องภาษาไทย.....					
6. ระบบห้องสมุดอัตโนมัติ					
6.1 ความรู้เบื้องต้นทางคอมพิวเตอร์กับงานห้องสมุด.....					
6.2 ระบบ MARC และการลงรายการในแบบบันทึกข้อมูล (Work sheet).....					
6.3 การดูแลและบำรุงรักษาข้อมูลทางบรรณานุกรมในฐานข้อมูลให้ปลอดภัย.....					
7. การใช้ประโยชน์ทางบรรณานุกรม (Bibliographic utilities)					
7.1 ข้อมูลทางบรรณานุกรมในระบบออนไลน์ เช่น OPAC.....					
7.2 ข้อมูลทางบรรณานุกรมในระบบออฟไลน์ เช่น CD-ROM.....					
7.3 ข้อมูลทางบรรณานุกรมในรูปแบบเล่ม เช่น NUC (National Union Catalog), CIP (Cataloging in Publication Data).....					

8. หัวข้ออื่นๆที่มีความสำคัญสำหรับบรรณารักษ์วิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในแบบสอบถาม

[illegible]

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นที่เกี่ยวกับเนื้อหาวิชา และความสัมพันธ์ระหว่างบรรณารักษ์ห้องสมุด

โรงเรียนกับผู้สอน

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย / หน้าข้อความ หรือเติมคำในช่องว่าง ตามความคิดเห็นของท่าน

1. ท่านเคยเข้าไปมีส่วนร่วมในการกำหนดเนื้อหาวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ ของ
ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ หรือบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ในสถาบันต่างๆ
เปิดสอนในหลักสูตรสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ หรือ บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์
บ้างหรือไม่

() 1. เคย

() 2. ไม่เคย (ข้ามไปตอบคำถามในข้อ 3)

2. ในการเข้าไปมีส่วนร่วมดังกล่าว ท่านเข้าไปในลักษณะใด

() 1. เข้าร่วมแสดงความคิดเห็น

() 2. เข้าร่วมสังเกตการณ์ รับทราบความก้าวหน้า และการเปลี่ยนแปลง

() 3. เข้าร่วมในการกำหนดเนื้อหาวิชาโดยตรง

() 4. อื่นๆ โปรดระบุ.....

3. เมื่อท่านประสบปัญหาด้านการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ ท่านแก้ปัญหาอย่างไร

() 1. ปรึกษาเพื่อนร่วมงานในห้องสมุดโรงเรียนด้วยกัน

() 2. ศึกษามรรครักษ์ห้องสมุดสถาบันการศึกษาในระดับที่สูงกว่า

() 3. ปรึกษาชมรมบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน

() 4. ปรึกษาผู้สอนวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ

() 5. ค้นคว้าหาคำตอบจากตำรา และเอกสารต่างๆที่เกี่ยวข้อง

() 6. ทำตามความเข้าใจของท่าน

() 7. อื่นๆ โปรดระบุ.....

4. ท่านคิดว่าวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ ควรจะกำหนดรายละเอียดของเนื้อหา
วิชาให้เหมาะสมกับประเภทของห้องสมุดหรือไม่

() 1. ควร เพราะ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

() เพื่อให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนตามความสนใจเฉพาะด้าน

- () เพื่อกำหนดรายละเอียดของเนื้อหาวิชาให้เหมาะสมตรงตามลักษณะของห้องสมุดแต่ละประเภท
- () อื่นๆ โปรดระบุ.....
- () 2. ไม่ควร เพราะ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- () รายละเอียดของเนื้อหาวิชาสมบูรณ์ และครอบคลุมทุกด้านแล้ว
- () หลักเกณฑ์การวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ ของห้องสมุดแต่ละประเภทไม่มีความแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับการนำไปประยุกต์ใช้
- () อื่นๆ โปรดระบุ.....
5. ท่านคิดว่าวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการควรจะมีการฝึกปฏิบัติในห้องสมุดเป็นพิเศษ โดยเฉพาะหรือไม่ (นอกเหนือจากการฝึกงานตามหลักสูตรสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ หรือ บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์)
- () 1. ควร มี เพราะ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- () เพิ่มประสบการณ์ในการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการให้กับผู้เรียน
- () เพื่อช่วยให้เกิดความแม่นยำ และมีทักษะในการทำงาน
- () อื่นๆ โปรดระบุ.....
- () 2. ไม่ควรมี เพราะ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- () มีการฝึกปฏิบัติจากในชั้นเรียนเพียงพอแล้ว
- () นโยบายการทำงานของห้องสมุดในแต่ละแห่งมีความแตกต่างกัน
- () อื่นๆ โปรดระบุ.....
6. ท่านติดต่อสื่อสารแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้สอนในเรื่องที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ มากน้อยเพียงใด
- () 1. ติดต่อกันเป็นประจำ
- () 2. นานๆ ครั้ง
- () 3. ไม่เคยมีการติดต่อกัน
- () 4. อื่นๆ โปรดระบุ.....

7. ท่านคิดว่าผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ หรือบรรณารักษศาสตร์ และสารนิเทศศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยมีความพร้อมที่จะปฏิบัติงานการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการในห้องสมุดมหาวิทยาลัยหรือไม่

() 1. มีความพร้อม

() 2. ยังไม่มีความพร้อม เพราะ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

() ขาดประสบการณ์ด้านการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ

() เนื้อหาวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการในระดับปริญญาตรี
ยังไม่สมบูรณ์เพียงพอ

() อื่นๆ โปรดระบุ.....

ขอขอบคุณอย่างยิ่งที่ให้ความร่วมมือ

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ	นางดวงพร พงศ์พานิชย์
เกิดวันที่	23 มิถุนายน 2501
สถานที่ปัจจุบัน	64/66 ซอยรามคำแหง 108 ถนนรามคำแหง แขวงสะพานสูง เขตสะพานสูง กรุงเทพฯ 10240
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	บรรณาธิการระดับ 6
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	ฝ่ายห้องสมุดวิทยาเขต สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง ถนนบางนา-ตราด เขตประเวศ กรุงเทพฯ 10260
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2519	มัธยมศึกษาตอนปลาย (สายสามัญ) จากโรงเรียนมหาวิรุฬฐ จังหวัดสงขลา
พ.ศ. 2523	ศศ.บ. สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง
พ.ศ. 2541	ศศ.ม. สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การศึกษาความคิดเห็นของผู้สอนและบรรณารักษ์ต่อนเนื้อหาวิชา
การวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ

บทคัดย่อ
ของ
ดวงพร พงศ์พานิชย์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์

ธันวาคม 2541

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ ศึกษาความคิดเห็นของผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน ที่มีต่อเนื้อหาวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ และเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน ที่มีต่อเนื้อหาวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้คือ ผู้สอนวิชาที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ จำนวน 23 คน บรรณารักษ์วิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการในห้องสมุดมหาวิทยาลัย จำนวน 35 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบเจาะจง และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน จำนวน 59 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น และการสุ่มแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า F-test

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ระดับและลำดับความสำคัญของเนื้อหาวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ โดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

- 1.1 ด้านหลักเกณฑ์และกระบวนการการจัดทำรายการสืบค้น หัวข้อที่มีความสำคัญมากที่สุดคือ รูปแบบและหน้าที่ของรายการสืบค้น และมีความสำคัญเป็นลำดับที่ 5 ของหัวข้อทั้งหมด
- 1.2 ด้านการจัดหมวดหมู่หนังสือ หัวข้อที่มีความสำคัญมากที่สุดคือ การจัดหมวดหมู่หนังสือระบบทศนิยมดิวอี้ และมีความสำคัญเป็นลำดับที่ 6 ของหัวข้อทั้งหมด
- 1.3 ด้านการเลือกรายการที่ใช้ในการเข้าถึงสารนิเทศ หัวข้อที่มีความสำคัญมากที่สุดคือ การเลือกรายการหลัก และมีความสำคัญเป็นลำดับที่ 2 ของหัวข้อทั้งหมด
- 1.4 ด้านการลงรายการพรรณาสังพิมพ์ประเภทต่างๆ หัวข้อที่มีความสำคัญมากที่สุดคือ การลงรายการหนังสือ และมีความสำคัญเป็นลำดับที่ 4 ของหัวข้อทั้งหมด
- 1.5 ด้านการกำหนดหัวเรื่อง หัวข้อที่มีความสำคัญมากที่สุดคือ หลักเกณฑ์ในการกำหนดหัวเรื่อง และมีความสำคัญเป็นลำดับที่ 1 ของหัวข้อทั้งหมด
- 1.6 ด้านระบบห้องสมุดอัตโนมัติ หัวข้อที่มีความสำคัญมากที่สุดคือ ความรู้เบื้องต้นทางคอมพิวเตอร์กับงานห้องสมุด และมีความสำคัญเป็นลำดับที่ 9 ของหัวข้อทั้งหมด
- 1.7 ด้านการใช้ประโยชน์ทางบรรณานุกรม หัวข้อที่มีความสำคัญมากที่สุดคือ ข้อมูลทางบรรณานุกรมในระบบออนไลน์ และมีความสำคัญเป็นลำดับที่ 14 ของหัวข้อทั้งหมด

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน พบว่าความคิดเห็นโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ความคิดเห็นที่เกี่ยวพันกับการกำหนดเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์เลขหมู่และและความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอน กับบรรณารักษ์ เฉพาะในประเด็นที่สำคัญๆ พบว่า

3.1 ผู้สอนส่วนใหญ่เคยเข้าไปมีส่วนร่วมในการกำหนดเนื้อหาวิชา แต่ทั้งบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน ส่วนใหญ่ต่างก็ไม่เคยเข้าไปมีส่วนร่วมในการกำหนดเนื้อหาวิชา

3.2 ทั้งผู้สอน บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ควรมีการฝึกวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการเป็นพิเศษในห้องสมุด นอกเหนือการฝึกงาน ตามหลักสูตรสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ หรือบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์

3.3 ผู้สอน และบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย ส่วนใหญ่มีความเห็นสอดคล้องกันว่า ไม่ควรกำหนดเนื้อหาวิชาการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการให้ตรงตามประเภทของห้องสมุด แต่บรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนเห็นว่า ควรกำหนดเนื้อหาวิชาให้ตรงตามประเภทของห้องสมุด

3.4 ผู้สอนส่วนใหญ่มีการติดต่อสื่อสารแลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้านการวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการกับบรรณารักษ์น้อยมาก สำหรับบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ไม่เคยมีการติดต่อสื่อสารแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้สอน ส่วนบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน นานๆครั้งจึงจะมีการติดต่อสื่อสารแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้สอน

THE STUDY ON OPINIONS OF TEACHERS AND LIBRARIANS
ON CATALOGING AND CLASSIFICATION CONTENTS

AN ABSTRACT

BY

DOUNGORN PONGPANIT

Presented in partial fulfillment of the requirements for the Master of
Arts degree in Library Sciences and Information Sciences
at Srinakharinwirot University

December 1998

The purpose of the research was to study and compare the opinions among instructors, university librarians and school librarians towards the contents of classification and cataloging subject. The samples consisted of 23 instructors who teach cataloging and classification subject and 35 cataloging librarians from university library through purposely random sampling included were 59 school librarians selected through stratified and purposely random sampling. Questionnaire were used as the instruments. The statistics used for data analysis were percentages, means, standard deviation and F-test.

Results of the research can be summarized as follow :

1. Level focuses on the contents of classification and cataloging subject upon 7 topic are categoriges as high level

1.1 Cataloging rules and procedure : form and function of catalog is the most important within the topic. However it ranks at the fifth among the main and subtopics.

1.2 Classification : Dewey Decimal Classification System is the most important and it ranks at the sixth among the main and subtopics.

1.3 Choice of access points : main entry is the most important and it ranks at the second among the main and subtopics.

1.4 Description : book description is the most important within the topic. However it ranks at the fourth among the main and subtopics.

1.5 Subject headings : The most important is rules for assigning subject headings and it ranks at the first among the main and subtopics.

1.6 Library Automation : basic of computer in library is the most important within the topic and it ranks at the ninth among the main and subtopics.

1.7 Bibliographic utilities : online bibliographic data is the most important within the topics but it ranks at the fourteenth among the main and subtopics.

2. The comparison is made on the opinions among instructors, university librarians and school librarians with the significant difference at 0.01 level.

3. If the opinions related to content planning and relationship between instructors and librarians are considered, the findings are :

3.1 Instructors have been participating in planning the contents of classification and cataloging subject but most of university librarians and school librarians have not done so.

3.2 Most of the instructors, university and school librarians agree that the classification and cataloging should be practicum in the library, in addition to the library and information science field work.

3.3 Most of the instructors and university librarians agree not to set the contents of classification and cataloging subject by type of libraries whereas school libraries opinion is to do so.

3.4 Most instructors rarely contacted and exchanged opinions with librarians. Most university librarians have never contacted and exchanged opinions with the instructors but most school librarians have occasionally done so.